

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Fogatlan abszolutizmus.

Irta: Mezei Ernő.

Ugy látjuk, akadnak igazán emberek, sőt újságíró emberek, akik a Héderváry-kormányt meg tudják érteni, ennek a kormányoknak létrejöttét is úgy fogják fel, mint az alkotmányosság szabályos folyamatát, terveiben és cselekvéseiben valami észszerű kibontakozásnak gondolatát akarják felfedezni. Csodáljuk ezeknek az uraknak mélyseges értelmét, amikor, sajnos, nem vagyunk ily szerencsés helyzetben és az ő finom megkülönböztetéseiket követni sem tudjuk. Bármilyen vakmerő és különös kísérletekre vagyunk is elkészülve Bécs felől, mi ezt a Héderváry-féle vállalkozást nem értjük. Igazában meg vagyunk döbbenve, micsoda furcsa, sőt vesztes, önmagukban lehetetlen experimentálásoknak vetik alá ezt a szegény országot.

Nem mondjuk ugyan, hogy nincs eset, amelyben a Héderváry-kormány alakulását, ha inparlamentaris módon történt is, megérteni nem lehetett volna. Ha csak azzal jön, hogy még a jelen országgyűlésnek, amely önjerejéből nem volt képes a paktum kötelezettségeinek végrehajtására, sőt utóbb egy parlamenti és többségi kormányzat biztosítására sem, hogy neki lehetővé akarja tenni a választói reform megalkotását:

ezt a feladatát legalább a pártok elismert kötelezettségeiből és a mai helyzet szükségéből lehetett volna megokolni.

Végzetes mulasztása, nagy büne marad a most dicstelenül kivégzett parlamentnek, hogy a választói reformot meg nem alkotta, aminek vészes következményeit alighanem már a közeli időben meg fogjuk érezni. A közvetlen veszedelemnek képe, mely éppen ő benne jelentkezik, talán biztosíthatta volna, hogy az elvakult pártok erre a nagy tartozásukra föleszméljenek. De Héderváry lelkét, amikor az udvar szolgálatára vállalkozik, nyilván a legnagyobb ambíciók dagasztják. Nem kevesebbet akar elérni Bécs számára, amely bizalmát ő beléje helyezte, mint a teljes megváltást mindazoktól az alkalmatlanságoktól és nehézségektől, amelyeket alkotmányos viszonyainkban az élő nemzeti akarat okoz. Nemzeti akarat! — ezt a csuf hólyagot, minden bajoknak ezt a kuffejét végleg ki kell operálnia az alkotmány testéből. Még pedig — alkotmányos módon. Ugy kell lenni, hogy ő a Hofburgban hitét tudott keltetni valami csudás bűvészetű hatalma felől, amelynek alkotmányos szervezete minden ereje csak készséges médiumul szolgál.

Ime hozzá is fog csudás művéhez.

Hozni fog először egészen friss programot, mely a magyar nép természetes vágyainak és törvényes követeléseinek hirtelen kiküszöbölésével egy egész nemzedék tartamára el fogna intézni hazánk minden ügyét-baját. Azután, mert a jelen parlamentben egy szál embere sincs, szerezni fog a vadonat új programhoz egészen újdonsült parlamenti többséget, mely legalább is örökké tartó hatalmi monopóliummal rendelkezék, mint az elköltözött és kísértetnek hazajáró szabadelvű többség. Hogy pedig az új program új többséget mihamar megkapja, most egyszerűen a földből elő fog varázsolni csodafőispánokat és egyéb mesés megyei hatalmakat, akik egy-kettőre átgyurják a vármegye közönségét, a tisztviselői kart az egész választónéppel egyetemben. Éppen csak annyi időre van szüksége, hogy a parlamentet a feloszlítás előtt alkotmányellenesen két hónapi elnapolásban is kellett részesíteni. Mindent a megillető csodálkozással halljuk. Szinte azt kell hinnünk, hogy Héderváry a nemzeti alkotmányosságot olyan dagasztott téstának nézi, amelyet hatalma teknőjében kedve szerint gyurhat és formálhat, belőle magának és hiveinek kenyeret süttethet, Bécsnek meg külön mazzolaszólós kalácsal kedveskedhetik. Bizonyos, hogy Héderváry képze-

Győzelem.

Irta: Hevesi József.

(Utánnomlás tilos.)

I.

A gondolában esküdtek egymásnak ezerszer és ezerszer sirig tartó hűséget. A gondolás szepes, meleg érzéssel énekelte:

Sull'onde azzurre lievemente andava
La gondola, cullando il loro amore;
Le mani e il caro viso ei le baciava
Poesia fremente la stringeva al core...

Mintha csak az ő boldogságukról szólott volna a dal: Vigan szökken azur hullámon a gondola és ringatja szerelmüket. Kezét, szép arcát csókolgatja az ifju és aztán hevesen szöbritja szívéhez a leányt.

Két hét óta ismerik egymást. Két hét óta ringatta szerelmüket a gondola.

Nineta szőke volt, mint Bellini Madonnája és bájos, mint egy kis muzsikáló amorette. Az ifju pedig daliás volt akár Colleoni, erőteljes, izmos és férfias.

Marconak hívták.

A leányka csipkeveréssel foglalkozott. És csak annyit tudott az ifjuról, hogy Marconak hívják. A piazzán találkoztak egymással valami ünnep alkalmával két héttel ezelőtt és szívük lángja összeborult. Azon csodálkoztak leginkább, hogy csak ilyen rövid idő óta ismerik egymást. Holott mind a ketten velenceiek.

És ezután minden este együtt gondoláztak ki messzire a bacino szélén a Lidóig, meg Muranóig, meg Malamoccoig.

A gondoliere dalát hallgatták és csókjaik menyei czuppanását.

Ma este egy csókszünnet idején azt mondja az ifju:

— Nineta, én nekem haragudnom kelene read.

— Miért?

— Még csak azt sem kérdezted tőlem, soha, hogy ki vagyok?

Nineta hangosan felkaczagott:

— Marco vagy, és ez nekem elég.

— Te kis bohó, te, ez neked elég?

— Ez nekem elég, ha tudom, hogy szeretsz. Mert, ha nem szeretsz, még ha maga Marco Florentini volnál is, itt dobnám magamat a tengerbe.

A gondolájuk éppen a Giudeccának járt, hol nagyon mély a laguna.

Marco Florentini Venezia leggazdagabb emberének volt a fia és a lagunák városában őt tartották a legszebb férfinek. Az asszonyok bálványozták.

Nineta, a kis szőke Nineta, bizony nem is sejtette, hogy az az ifju, aki ott ült mellette maga Marco Florentini volt, aki szerelmesen sugta a fülébe:

— Ha Marco Florentini volnék is, csak téged tudnálak szeretni, bájos, kis Nineta. Csak téged. Csak téged!

II.

Ugyanezen az estén nagyon szomorú volt a hangulat Alessandro Marcinghi palotájában, melynek ablakai a canal grandera néztek.

Egyetlen leányuk Catharina beteg lett. A bánat, az emésztődés, a szomorúság betege.

A gyöngye leányzó már két hét óta hiába várta a vőlegényét. Nem jelentkezett. De még csak nem is üzent neki. Pedig itthon volt Velenczében. Látták sokan a daliás, szép Marco Florentinit. De két hét óta gondosan kerülte ményasszonya szüleinek palotáját.

A szülők halálisan meg voltak sértve és a leány, a gyöngye, szép Catharina beteg lett az epekedésnek.

Mert hírül hozták nekik, hogy Marco Florentini minden este egy szép csipkeverő leánnyal gondolázik.

Az öreg Alessandro Marcinghi rögtön ki akarta adni az utját Marconak. Bármilyen megtisztelő is volna reá nézve és a családjára, ha ez az előkelő ifju lenne a veje, ez a két heti elmaradás annyira sértette, hogy minden áron szakítani akart. Azonban a leány szerette az ifjut és halálos sebével a szívében is készséggel megbocsájt vala neki, ha visszatérne hozzá.

Nagy volt tehát a szomorúság a háznál. A leány beteg volt. A szülők aggódva tanakodtak, hogy mitevők legyenek.

Látogatót jelentett a szolga.

Egy sugárszép asszony, akit akkoriban sokszor hasonlítottak össze kortársával, Cornaro Katalinnal, lépett be. Vidámság és derű volt a nyomában. Giulietta volt. Marcinghi nővérének a leánya, aki egy év óta viselte az özvegyi fátyolt.

— Még mindig folyik az orrotok vére? — kérdezi olyan kiabáló hangon, mely semmiképpen sem illet ebbe a szomorú milieube.

— Catharina beteg, — szolt Marcinghi felesége.

lete merészebb tervekre tud lendülni, mint a levitézlett Fejérváry darabontoké. Ezek otrombán erőszakoskodtak és vadul gázoltak a törvényen keresztül, de már odáig nem merészkedtek, hogy a választások tüzes kemenczéből hozzák ki a maguk sültötte nemzeti akaratot. Bezzeg a mostaniak az igazi gascognei legények és Héderváry a pártatlan kapitány.

Majd meglátjuk! Mindez a nagyszerű készülődés a magyar alkotmány bátyáinak megvívására most csak olyan benyomást tesz, mintha holdkóros álmodozó behunyt szemmel kapaszkodnék fel a magas háztetőkre és rettenetes fürgeséggel ugrádoznék a párkányzatokon, ahonnét minden pillanatban lezuhanhat. És különösen elbámulunk átvilágosult arcán, amikor érzélgősen kijelenti nagy tiszteletét a magyar alkotmány iránt és bizalommal hivatkozik a magyar nép erkölcsére. Mert bizony csak az alkotmány tisztelete és a magyar nép erkölcsé lesz az ő nagyszerű parlamenti felforgatásának alapja. Mi nem kicsinyeljük Héderváry gróf tehetségeit. Elismerjük, hogy mint horvát bán husz éven át nehéz viszonyok között sok szervező erőnek és adminisztratív ügyességnek adta bizonyosságát. De éppen azon kell csodálkoznunk, hogy aki horvát tisztségében világos és kemény realizmusával tüntette ki magát, itt minálunk ugy akar a nagyobb országos hivatás színpadán bemutatkozni, mintha a jámbor ábrándozás vagy a nemes mérséklet szerepkörét választotta volna. Igaz, láttuk már egyszer hasonló „kedélyes” szerepben, amikor mihamar a teljes felsülés bogáncskoszorújával kellett beérnie. De talán csak nem emyedt el annyira idegzete a horvát bán, hogy ezt az érzélgős légyságot immár benső természete nyilatkozásának lehetne vennünk.

Am elvállalt és hirdetett feladata így is, amugy is képtelen és lehetetlen vállalkozás. Ezt az alkotmányos átgyurást, amelyet a választások révén akar elérni, még galád erőszak sem biztosíthatná, annál kevésbé igazi alkotmányos jogtisztelet. Viszont az a nagy bizalom, amelyvel a bécsi hatalmak Héderváryt kitüntetik, bizonyosan nem jogtisztelő és nemzeti érzésű lényét illeti. Megbízatásának oka és célja egyaránt kizárják azt, hogy benne őszinte alkotmányos szándékot tetelezzünk fel. Ő nyilvánvalóan Gessler kalapjának van feltűzve a mi alkotmányosságunk fokára és a mi alkotmányos kötelességünknek azt írják elő, hogy úgy hódoljunk a Gessler-kalapnak, mintha a szent Korona volna. Fejérváryék nem mertek országos választásokra appellálni daczára az általános szavazat lépveszejének, Héderváry ezt is beigézte Bécsnek és ebből a különbségből éppen csak az következnek, hogy a Héderváry-kormány annyival álnokabb, erőszakosabb merénnyel fog a nemzeti akaratra törni, amennyivel az alkotmányos megoldás látszatát is kioroszokolhatni véli. Nem is illik a mi mai alkotmányosságunkra az a tankönyvi meghatározás, hogy az alkotmányos uralom a korlátozott monarchia. A mi alkotmányos életünk már alighanem az a java abszolutizmus, mely éppen az alkotmányos formák önkényes hazugságaival legjobban érezteti korlátozatlan voltát. Igen, kivénült a régi abszolutizmus és elvesztette nagy részben természetes fogait, amelyeket a mi husunkba vert. De a Héderváryak fogásművészete adja gyilkos szájába az alkotmányosság hamis fogsorát, amelyvel előbbi ragadozásait egy darabig folytathassa. Persze nem sokáig bírja!

Khuen szervezkedik.

— Tisza segíti a pártalakításban. —

Ellenállásra és választásra készül az ország.

Budapest, február 1.

Megjelent a hivatalos lap élén az a nyul-farknyi királyi kézirat, amely — Khuen véleménye szerint — most már alkotmányossá teszi kormányát. Gróf Tisza Istvánnak is ez a véleménye, mert ma Budapestre érkezvén sietett a Nemzeti Társaskörben kijelenteni, hogy teljes erejével támogatni fogja ezt a kormányt, amely az Ausztriával való közösség föntartását tüzte ki céljául. Volt Tiszának ma tanácskozása gróf Andrássy Gyulával is, de ez a tárgyalás nem végződött eredménnyel. Khuen tehát Tiszával karöltve megkezdi a pártalakítást, s erősen bizakodik abban, hogy a nemzeti polgári párt, ahogy ezt a haladó pártnak még meg sem született a kiadását nevezni akarják, létre is fog jönni. Eddig azonban csak a horvátok támogatását tudta magának biztosítani, akiknek kedvéért Horvátországban mindent megenged, amit a nemzeti kormány a magyar állam szuverenitására való tekintettel megtagadott. Ez a horvát rendszerváltozás mutatja Khuen szervezkedésének célját: a magyarság letörését. Az ország természetesen lázasan készül a szembezállásra, s úgy a törvényhatóságok, mint a választók a legnagyobb lelkesedéssel szállnak harczba az alkotmány védelmére.

Mai híreink itt következnek:

Andrássy Tiszánál.

Gróf Tisza István, aki az utóbbi időben gesztu birtokán tartózkodott, ma reggel Budapestre érkezett. A volt miniszterelnök most már állandóan Budapesten fog lakni s részt vesz a politikai életben. Gróf Andrássy Gyula ma gróf Tisza Istvánnal keresett találkozást, s arra a hírre, hogy gróf Tisza ma reggel megérkezett, délelőtt tíz órakor meglátogatta fasorbéli villájában. Egy óras tárgyalás volt kettejük között.

— Milyen liba az a leány! Node, majd segítünk a baján.

— De hogyan? — kérdezi az öreg Marcinghi.

— De hogyan? — kérdezi aggódva a felesége.

— Nem lesz nehéz. Csak bizzatok reám. Pénzzel nem mentem semmire. Ninetának, annak a szöke varróleánynak, aki Marco fejét elcsavarta, úgy mint megbeszéltük nagyobb pénzösszeget kínáltattam, ha szakit Marcóval; vagy ha legalább is néhány hónapra eltűnik a városból. Csakhogy az a kis leány vagy ravasz számító, aki felesége akar lenni Marcónak, vagy pedig csakugyan nagyon szereti. Pénzről hallani sem akart, pedig már egész vagyont ígértettem neki.

— No látod!

— Mit látok? Ha pénzzel nem boldogultunk vele, majd használ a esel. Csak bizzatok reám. Marco vissza fog térni hozzátok és bocsánatot fog kérni Catharinától. Erre esküszöm.

— De mit fogsz tenni?

— Azt nem árulom el. Egészen bizonyos vagyok én a dolgomban. Jól ismerem én Marcót, aki sokat járta értem a bolondját. Hát majd felveszem én a harezot azzal a szöke csipkeverő leánynyal.

Büszkén, gögősen mondta ezt a szép Giulietta. Gyönyörű, szép termete egészen kiegyenesedett. Olyan volt, mint egy királynő. Olyan volt, mint Cornaro Katalin...

III.

Két levelet irt másnap a szép Giulietta. Az egyik Marco Florentininek szólt:

Kedves Marco!

Hogy van az, hogy most magát sohasem lehet látni? Vagy csak engem kerül? Hát igazán neheztel reám? Neheztel, mert akkor... egyszer... hiszen tudja... nem akartam meghallgatni. De mikor gyászban voltam! Alig pár hónapja temettem el a férjemet... Most, most már három napja letettem a gyászt... és... és... lássa először is magára gondolok. Mert nagyon érdekelné meghallgatni még egyszer azokat a szép szavakat, miket akkor... hiszen tudja... a fülembe sugott... Ha akarja, láthatna ma éjjel tizenkét órakor Campo S. Formosán, ahol háromszori kopogásra megnyílik majd a palotám kapuja.

A másik levél meg így hangzott:

Te hitelt adsz egy csábító gavallérnak, a gazdag Marco Florentinek, aki csak játékszernek tekint téged. Mert megcsal téged mással, mint ahogy veled a menyasszonyát csalja meg, Catharina Marcinghi. Meggyőződhetel róla ma éjjelkor, a Campo S. Formosán, hol háromszor fog egy palota kapuján kopogni. Egy szép asszony vár ott reá, akinél éjjelét tölti.

A két levél ügyes kézbesítéséről aztán kellő módon gondoskodott a eselszövő, szép asszony.

IV.

Aznap este ismét együtt volt a gondolában a két szerelmes.

A gondoliere énekét hallgatták, mely egy fekete gondoláról szólt, melyben két

halott ringatózott a tenger vad hullámain. Egy szerelmében csalódott ifju pár.

Mind a kettőnek a lelkében olyan fájó érzések sajogtak.

Az ifju a gyönyörű, szép Giuliettára gondolt, akiért most hiútlan lesz a kis Ninetához. De mikor Giulietta olyan csábítóan, szép asszony és ő oly régóta epedt utána és olyan sokáig ostromolta hiába... És most, és most magától jelentkezik... Oh, el fog menni hozzá, hogy azt a büszke, fodros ajkát esőkjában fűrészsze.

Nineta lelkében pedig annak a névtelen levélnek a mérge dolgozott.

Marco csak hitvány bábnak tekintti őt. Marco hazudott neki. Marco megcsalja őt... Éjjelkor a Campo S. Formosa... Három kopogás.

Bizony nagyon keserűek voltak a esők, miket elkényszeredve váltottak egymással.

Valami fájó érzés zokogott a lelkükben.

És mikor éjfél ütött az óra a Campo S. Formosán a kis Nineta egy ház árnyékából leste, mint nyílik meg egy palota kapuja háromszori kopogásra az ő Marcójának...

...Másnap aztán Giulietta örömtől sugárzó arczzal rontott be Alessandro Marcinghi palotájába.

— Győzelem! Győzelem! — szólt diadalmos hangon. — Marco vissza fog térni, mert Nineta nincs többé. Ma reggel halva fogták ki a lagunából, a Giudecca közelében...

Tisza Khuen mellett.

A Nemzeti Társaskörben ma este rendkívül nagy számmal jelentek meg a Társaskör tagjai, mert előre látható volt, hogy gróf Tisza István megjelenik a Társaskörben. Gróf Tisza negyed nyolcz óra felé jött a körbe. A miniszterek közül ekkor már fent voltak Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Székely Ferencz igazságügyminiszter és Hazay Samu honvédelmi miniszter.

Amikor gróf Tisza belépett, az egybegyűltek éljenzéssel fogadták. Csakhamar hatalmas gyűri képződött Tisza körül, aki a kérdésközpontokra mosolyogva csak ennyit felelt:

— *Eddig mepróbáltam huzni, most megpróbálok tolni.*

Azután félrevonult Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterrel és hosszasan beszélgetett vele. Később visszajött a vitatkozó csoportokhoz és az egyikbe belevegyülve ő is részt vett az eszmecsereben, amelynek során részletesen kifejtette álláspontját.

Kijelentette Tisza, hogy a parlament munkaképességére irányuló politikai akciót a legnagyobb mértékben támogatni fogja. A parlament elnapolásának kérdését illetőleg kijelentette gróf Tisza, hogy ilyen taktikai kérdések felől különbözhetnek a vélemények, most azonban sokkal nagyobb és messzebbható kérdésekről lévén szó, minden törekvésnek oda kell irányulnia, hogy *egyesüljenek azok az elemek*, akik a parlament munkaképességének érdekében küzdeni akarnak. Mint eddig, ezután azt kell vezérnek tekinteni, aki a felelősséget viseli s ő maga is hűségesen és odaadóan fog küzdeni, mint *közkatoná*. Az új pártalakulásra vonatkozólag annak a nézetének adott kifejezést gróf Tisza, hogy *az új párt megalakításának munkáit minél gyorsabban meg kell kezdeni* s maga is alig várja a percet, hogy *beléphessen ebbe a pártba*, amely ma még ugyan nincs, de amelynek megszületését a parlament munkaképessége föltétlenül megköveteli. Ebben a küzdelemben részt akar venni ő is s *vezérének gróf Khuen-Héderváry Károlyt* tekinti. Az alkotmánypártra vonatkozóan kijelentette gróf Tisza István, hogy *a tárgyalások fonala még nem szakadt el* s reméli, hogy nem is fog elszakadni, mert ő kiválóan az ügy érdekében levőnek tartja, hogy azok az elemek, akik egy alapon állanak, ebben a küzdelemben együttműködjenek. Befejezésül ismét hangsúlyozta gróf Tisza, hogy senkinek sem szabad haboznia, hogy ebből a munkából kivége az a részt, amely reá esik s ő is hűségesen fogja teljesíteni a rá váró feladatokat.

Fél kilenczkor érkezett meg a Társaskörbe gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, aki a kora délutántól késő estig hivatalában volt elfoglalva. A miniszterelnök a körben gróf Tisza Istvánnal visszavonult tanácskozásra.

A horvát bán lemondása.

Báró Rauch Pál horvát bán ma reggel nyolcz órakor Budapestre érkezett és fél tizenegy órakor felkereste gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt, aki hosszabb tanácskozást folytatott a bánnal. Báró Rauch Pállal együtt érkezett a fővárosba Chuvaj bánhelyettes, belügyi osztályfőnök is. A horvát bánnak mostani budapesti időzését a Horvátországban tervezett rendszerváltozással hozzák összefüggésbe. Egy gráci lapnak zágrábi jelentése szerint, már meg is van báró Rauch Pál utóda, Tomasics Miklós volt horvát miniszter személyében, bánhelyettes és belügyi osztályfőnök pedig, ugyane hír szerint Chavrak Levin lenne, aki már gróf Khuen bánésága alatt volt bánhelyettes. Ugy Tomasics, mint Chavrak, a volt

horvát nemzeti pártnak vezető tagjai voltak, s Khuen-Hédervárynak meghitt hívei, még ennek horvát bánésága idejéből. A horvát képviselők körében is az a hír van elterjedve, hogy báró Rauch Pál horvát bán közelebről megvált állásától és helyébe Tomasics Miklós volt miniszter lép. A horvát miniszteri állásra jelöltekül gróf Hídeghutty szerémi főispánt és Cseh Ervin volt minisztert emlegetik. A mai tanácskozáson a bán be is jelentette a miniszterelnöknek lemondását, amelyet legközelebb Bécsben külön kihallgatáson ad át a királynak.

Félhivatalosan Zágrábról jelentik: Tekintettel az utóbbi napokban a közvéleményben mind nagyobb határozottsággal tért foglaló azon hírekre, hogy a kormányzatban legközelebb változások fognak történni, tegnap és ma az ország minden részéből, még a legtávolabbi választókerületekből is, bizalmi férfiak érkeztek ide, hogy a helyzet ügyében tájékozódjanak. Bár tagadhatatlan, hogy a koalíció párthívei legszívesebben magából a koalícióból alakult kormányt látnának, — a tudvalevőleg a nemzeti párt vezetőférfiaiból alakítandó előjövő kormány iránt a hangulat mégis kedvezőnek mondható. A lakosság minden körében örömmel üdvözik azt a reményt, hogy Horvátországban ismét rendes viszonyok foglalnak tért. Az új kormány iránt annál is inkább bizalommal viseltetnek, minthogy a horvát-szerb koalíció eddigi hivatalos híradásaiból kitűnik, hogy báró Rauch bánnak prezuntív utódja programjának fontos pontját az eddig fennállott igen korlátozott választójog lényeges kibővítésében fogja látni. Még a radikális elemek is, dr. Starcevic Mile hívei, üdvözik az új helyzetet és azon reményüknek adnak kifejezést, hogy az ország fejlődésének most már szerencsésőbb aerája következik be. Nemcsak a vezető politikusok, hanem a vidéki bizalmi férfiak is kijelentik, hogy tekintettel a tartománygyűlés közeli ülézéseire és a kormányra váró nagy feladatokra, minden személyes animozitást háttérbe kell szorítani. *Supilo* képviselőnek rideg magatartását a koalíciós lapok arra vezetik vissza, hogy az a horvát pártvezéreknek a miniszterelnökkel folytatott tárgyalásain nem volt jelen és így az akkori megállapodásokat nem ismeri.

A függetlenségi pártkörökből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-párt Andrassy-uti körhelyiségében az est folyamán nagy élénkség volt. Fentjártak Barabás Béla, Tóth János és Sággy Gyula alelnökök, Mezőssy Béla és több képviselő és kültag. Fél-hét órakor megjelent a pártkörben Kossuth Ferencz, a párt vezére is, aki a jelenvotakkal hosszabb eszmecsere-t folytatott a politikai helyzetről. A beszélgetés természetesen csaknem kizárólag a választások körül forgott. Azok a képviselők, akik a napokban jártak kerületeikben, konstatálták, hogy a választók szilárdan ragaszkodnak a függetlenségi elvekhez és tántoríthatlan hűséggel követik vezérüket, Kossuth Ferenczet. Beszéltek még arról a hírről, hogy Kossuth hozzájárult volna valami memorandumhoz, amelyet Andrassy és Zichy terjesztettek volna a király elé, s megkérdezték Kossuth Ferenczet, hogy igaz-e ez a hír?

— Más időket élünk most, — felelte Kossuth — mint amikor memorandumokat lehet szerkeszteni.

— Ugy van, — mondták többen, — most harezolni kell.

A Justh-párt körhelyiségében is tulnyomó részben a választások kérdésével foglalkoztak. A vidékről több visszaérkezett képviselő a választóknak a párt melletti legjobb hangulatáról számolt be.

Az alkotmánypárt álláspontja.

Az után a látogatás után, amelyet gróf Andrassy Gyula tett ma délelőtt gróf Tisza Istvánnal, a politikai világ nagy érdeklődéssel várja az alkotmánypárt állásfoglalását. A párt-

ban ma este vegyes érzelmekkel fogadták ennek a találkozásnak híreit, s megállapítható, hogy két áramlat küzd egymással. Az egyiknek az az álláspontja, hogy a dualizmus alapjának megmentése olyan nagy feladat, amely elől minden személyes érdeknek a háttérbe kell szorulnia. Most az ország olyan eminens érdekei forognak kockán, mint a hatvanhetes alapfontartása, s azért egyesült erővel kell küzdeni. A másik áramlat azt kívánja, hogy a párt menjen az ellenzékbe, vagy legalább is maradjon meg neutrális álláspontján. Erre a felfogásra ma este a pártkörben, ahol a nagyszámban összegyűlt párttagok között megjelent gróf Andrassy Gyula is, azzal válaszoltak a másik részről, hogy a párt nem volna tudatában alkotmányos felelősségének, ha olyan nagy válságban, mint amilyenben most a hatvanhetes alap van, nem sietne védelmére. Ennek a véleménynek hírei arról is beszéltek, hogy gróf Andrassy Gyula és gróf Tisza István között már csak néhány apró részletkérdésben van még nézeteltérés.

Nyolcz orakor a párt tagjai a Hungária-szállóba mentek pártvacsorára, amelyen jelen voltak Széll Kálmán, a párt elnöke, gróf Andrassy Gyula, a párt vezére, Wekerle Sándor, Jekelfalussy Lajos, gróf Dessewffy Aurél, a főrendiház elnöke, báró Hadik János, Bolgár Ferencz, Sztérynyi József és a párt tagjai közül igen sokan.

Miniszterek tanácskozása.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ma délben fél 12 órakor felkereste a miniszterelnökségen gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt és vele egy óra hosszat tanácskozott.

Mezőssy a helyzetről.

Monor nagyközség lakossága Mezőssy Béla volt földmivelségi államtitkárt a község közönsége érdekében kifejtett közérdekű működéséért egyhangulag díszpolgárává választotta és az erről szóló díszoklevelet Förster Aurél meleg hangu üdvözléte kíséretében ma adta át egy nagy küldöttség. Mezőssy Béla az üdvözlétre az aktuális politikával is kapcsolatos választ adott:

— Hálásan köszönöm meg azon megtiszteltést, hogy engemet Monor nagyközség polgárai sorába választani méltóztattak. A közélet terén működő egyénnek nem lehet nagyobb jutalma, mint az, ha azok, akiknek javáért önzetlenül küzdött és fáradozott, elismerésüknek kifejezést is adnak. És a jelen pillanatban az önk bizalma kétszeresen becses és értékes nekem. Hisz nem vagyok a hatalom birtokában és így elhatározásuk községemmel tisztá forrásból fakad. Így fogadom én a megtiszteltetést és ehhez képest értékelem.

Nehéz és küzdelmes idők előestélyén állunk. Ne vegyék tehát rossz néven tőlem, ha az irántam nyilvánított bizalmat jogezimnek tartom arra nézve, hogy mint jó magyar ember jó magyar emberekhez — kik hazájuknak minden körülmények között hű fiait fognak maradni — egy pár az aktuális politikával kapcsolatos szót kívánok intézni.

Egy kormány akarja a közel jövőben a választásoknál a nemzet itéletét kikérni. Egy kormány, amelynek sem a képviselőházban, sem a főrendiházban nincs gyökere és amely iránt a legnagyobb bizalmatlanságot feltétlenül jogosultnak ösmerem el.

Programja azonkívül, hogy bizik a hatalom erejében és azon eszközök hatásában, amelyek a hatalom által a nép lelkeinek megmontására igénybe vehetők, tulajdonképpen nincs. A nemzet aspirációi, törekvései a kormányt hidegen hagyják és azok elől egyszerűen kitér. Egyedüli törekvése, hogy többséget kerítsen a választásokon minden áron és így állítsa helyre az összhangot a törvényhozás két tényezője között.

Hát t. Uram, én is kívánom a nemzet és korona egyetértését. És e cél elérhetése érdekében nem haboznék — még népszerű áramlatok ellenében is — mint egyszerű állampolgár, minden tőlem feltehető megtenni. Mi, kik Kossuth Ferencz oldalán kitartottunk, el akartuk kerülni a jelenlegi uralkodóval az összeütközést. Erős hittel állítom nekünk volt igazunk! A bekövetkezett események már eddig is eljárásunkat igazolták.

És én ma is azt tartom, ha van mód, amely

korona és nemzet harczát kikerülhetővé teszi: ezt a módot meg kellene keresnünk és ezen az uton kellene haladnunk.

És ezen állásfoglalásomnál engemet nemcsak politikai, de egyéb szempontok is vezetnek. Van egy fejedelmünk, akinek kormányzata alatt ez a nemzet tagadhatlanul fejlődött és haladt; aki pártatlanul hosszú uralkodása alatt — minden ellenkező irányú nyomások daczára is — irántunk jóindulattal viseltetett: nemzeti intézményeink fejlesztéséhez hozzájárult: éppen ezért vele — életének alkonyán, újból egy nehéz és eredményében nagyon is bizonytalan küzdelmet felvenni — hacsak kikerülhető — nem tartom érdekünkben fekvőnek.

Ez a küzdelem egy későbbi időben — félek tőle — úgy is okvetlen ki fog törni. Ki fog törni, mert szomorúan látom azon törekvéseket, hogy a nemzetnek, még az 1867. XII. t. cz.-ben biztosított és külföldben is szűk köre szabott önállóságát egyes hatalmas körök még jobban meg akarják nyírni.

A kiegyezés szentesítésekor Deák Ferencz azt mondotta: Ez a kiegyezés csak alap, csak égető bajainkat orvosoltuk ezuttal; az idő és a felszabadult közszellem majd ki fogja vinni azt is, amit most nekünk elérni nem sikerült.

Ellenben ma — 42 év után — Bécsben, ha nem is a király, de mások részéről ez az irányadó felfogás a 67-iki kiegyezés az összbíródomalmi egység rovására túrágos engedményeket tett. Keresni kell az időt, az embereket és az alkalmas eszközöket, hogy a kaposok, amelyek a magyar nemzet aspirációi folytán lazulni látszanak: újból szorosabbra legyenek fűzhetőek!

Ezt a politikát kívánja a magyar közéletbe bevezetni a jelenlegi kormány. Ezen az áron, ily czélatok mellett nem lehet béke. Ki fog törni a harcz az egész vonalon. Egy ilyen megoldás nem azt jelentené, hogy a nemzet és királya közötti konfliktus eldöntése későbbi — talán reánk nézve előnyösebb időpontra — halasztatik el, hanem azt, hogy az a tizenkétéves szakadatlan küzdelem, amelyet a nemzet jogai érdekében vívtunk: az egész vonalon eredménytelen maradt. Egy ilyen megoldás aztán nem a megnyugvás érzését szűlné, hanem egy leigázott, letiport nép jogos keserűségét, amelyvel fejedelme nem békét kötött, hanem arra békét parancsolni, megalázni akart.

Ilyen politikára lehet kapni egyes embereket. Csendőrszuronyokkal, pénzzel, hatalmi nyomással képviselőket is. De nyugodt parlamentáris kormányzatot: ez teljes lehetetlenség.

Király és nemzet érdekét egyként szolgálni: becsületes béke. Ám a ránk kényszerített harczot is meg fogjuk vinni. Meg fogjuk vinni igazságunk erejében, nyugodtan, elszántan. És hogy a küzdelemben a magyar nép széles rétegei mellettünk és velünk lesznek: ebben egy pillanatig sem kételkedem.

Teljesítsék önkök is kötelességeiket és mint monori polgár — amelylyé bizalmukkal felavattak — arra kérem önököt, tartsanak ki a nemzet jogai mellett.

A küldöttség tagjai a hallott nyilatkozatokat éljenzéssel fogadták és azok benyomása alatt távoztak.

Megelőzőleg a küldöttség járt Darányi Ignác Andrássy-uti lakásán is, hogy a volt földmivelőügyi miniszternek is átnyújtsa Monor diszpolgári oklevelét. A küldöttségben, amelyet Förster Aurél vezetett, résztvett a többek között Fromm Antal takarékpénztári elnök, Földváry Bertalan főszolgabíró és Sandula Imre dr. plébános. Förster Aurél méltatta a volt miniszter érdemeit, amelyeknek szerény viszonzásaképp Monor is diszpolgárává avatta. Darányi meleg szavakban mondott köszönetet a figyelemért s hangoztatta, hogy az agrár-érdekek szolgálatában ezután is kivészi részét a munkából.

O-szabadelvűek kudarcza.

Trencsénből jelentik: Trencsén vármegye gazdasági és erdészeti egylete tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek nagyon zajos lefolyása volt. A közgyűlésen kellett megválasztani az igazgatót és az egyesület volt igazgatójával, Schlesinger Gyulával szemben, aki annak idején a nemzeti küzdelemben nagy szerepet játszott, az ó-szabadelvűek ellenjelöltet állították Sipeky Sándor személyében. Az ó-szabadelvűek a mult tisztujtáskor kibuktatott megyei alispánnak, Schwertner Antalnak vezetése alatt tömörültek és nagy erőlködést fejtettek ki, hogy Schlesingert megbuktassák. A korteskedők azt is híresztelték, hogy Sipekyl nemcsakára főispánnak nevezik ki. A közgyűlésen az ó-szabadelvűeket teljes kudarc érte. Schlesinger pártja óriási erővel vonult fel, úgy, hogy Sipeky,

látva a kikerülhetetlen bukást, visszalépett a jelöltségtől. A közgyűlés egybékint foglalkozott a politikai helyzettel is. Kimondották, hogy tiltakoznak a Romániával kötött kereskedelmi szerződésnek rendeleti uton való életbeléptetése ellen.

Kossuth Ferencz üdvözlése.

Sátoraljaújhelyről jelentik: Zemplén vármegye törvényhatósága mai rendkívüli közgyűlésén köszönetet szavazott Kossuth Ferencz volt kereskedelmi miniszternek, Sztierényi József volt államtitkárnak és Kálmán Gusztáv miniszteri tanácsosnak, akik a vármegye ügyei iránt mindenkor nagy érdeklődéssel és jóindulattal viseltettek.

Pestmegye ellenállása.

Pest vármegye törvényhatóságának a Kormányval szemben megindított mozgalmaról F. Szabó Géza, a vármegye tb. főjegyzője a következőképpen nyilatkozott:

— A mult hónapban megtartott vármegyei közgyűlésünkön indítványt tett báró Prónay Dezső, hogy veszedelemben forgó alkotmányunk védelmére a megye minden tőle tételt kövessen el s e czélból rendkívüli közgyűlést hívjon egybe. Ezt a közgyűlést február hetedikén tartjuk meg. A megyének a mult nemzeti küzdelemben alakított hatvanötös bizottságát most egyszerűen új életre szőlítjük, mert a törvényhatósági bizottság úgy rendelkezett, hogy ezt az alkotmányvédő szervét nem szabad feloszlatni. Helyes cselekedet volt ez, azt mutatja, hogy Pestmegye már akkor a jövőbe látott. Vasárnap délután négy órakor a pestmegyei gazdasági egyesület termében ülést tart a hatvanötös bizottság, hogy a rendkívüli közgyűlést előkészítse s az elé határozati javaslattal lépjen. A közgyűlésen tárgyalni fogjuk az új kormány kinevezését s a belügyminiszter leiratát, amely egyöntetű működésre hívja föl a törvényhatóságot. Az már előrelátható, hogy ezt az együttműködést Pest vármegye kilátásba nem fogja helyezni, sőt bizonyára bizalmatlanságot is fog szavazni a kormányval. Egyebekben pedig a várakozás álláspontjára fog helyezkedni a megye.

— Az a hír, mintha Pest vármegye tisztikara az ellenállás dolgában már értekezletet tartott volna és hogy kimondta, miszerint akkor is ellenáll, ha a közgyűlés erre nem utasítja: a tényeket nem fedi. Ilyen értekezletre tulajdonképen nincs is szükség, mert a Fejérváry-kormány bukása után újjáalakított megyei tisztikar minden tagja becsületbeli nyilatkozatot irt alá, hogy semmi presszióval nem engedve, hűségesen kitart az alkotmány és a törvény mellett. Lelkiismeretiünkön kívül tehát becsületeszavunk is köt bennünket, hogy rezisztáljunk minden alkotmányellenes kormányval.

Vas vármegye a Khuen-kormány ellen.

Szombathelyről jelentik, hogy Vas vármegye törvényhatósága február 24-én tartandó közgyűlésén fogja tárgyalni a kormány kinevezéséről szóló leiratot. Az állandó választmány vezér-férfiai tanácskozást tartottak és elhatározták, hogy a közgyűlés elé ugyanolyan javaslatot fognak terjeszteni, mint amelyet Fejérváry kormányja ellen elfogadtak. Eszerint a választmány azt javasolja, hogy a törvényhatóság vegye tudomásul a kormány kinevezését, mivel azonban törvényen kívüli állapotban és indemnitás kérése nélkül napolták el a Házat, fejezze ki a törvényhatóság a kormány iránti bizalmatlanságát, annak hangsúlyozásával, hogy az új kormány törvénytelen kísérlethez Vas vármegye részéről támogatásra nem számíthat.

Választási mozgalmak.

Ma a megindult választási mozgalmaokról a következő újabb értesüléseket vettük:

Budapestben a Belvárosban Palóczy Géza ellenjelöltjeül Láng Lajos volt kereskedelmiügyi minisztert és Szivák Imrét emlegetik. A Terézvárosban Vázsonyi Vilmos megválasztása valószínűleg egyhangú lesz. Ugyancsak egyhangú választásra van kilátása az Erzsébetvárosban Eötvös Károlynak is. A Józsefvárosban Nagy Dezső Justh-pártinak dr. Havass Rezsővel szemben ugyszólván semmi kilátása sincsen. A kerületben úgy tudják, hogy Nagy Dezső nem is fogja Havassal fel-

venni a harczot, hanem beéri valamely vidéki kerület mandátumával is.

Nagykőrösön Barabás Béla nem lép fel többé, mert az aradi mandátumra pályázik. Helyébe alighanem báró Nyáry Albert kerül Justh-párti programmal.

Szegvárott Mezőfi Vilmos ellenjelöltje ögróf Pallavicini Alfonz lesz, akinek atyja csak nemrégiben adta át a száztízezer holdas pusztaszeri majorátus kormányzását. Érdeklődik a kerület mandátuma iránt Kelemen Béla, Csongrád megye volt főispánja is, aki Kossuth-párti programmal szándékozik fellépni.

Csongrádon Faragó Antal Justh-párti képviselőt újra jelölni fogják.

Aradon a választók bizalma Barabás Béla felé fordul, akivel szemben a Justh-párti Müller Károlynak semmi kilátása sem lehet a győzelemre. Szentesen Molnár Jenővel szemben Kalpagos-Szabó Imre városi tanácsos lép fel, bár a megválasztásra alig van kilátása.

Nagyváradon, ha gróf Tisza István fellép, úgy nagy többséggel fog győzni. Az esetre, ha nem lépne fel, kormánypárti jelöltekül Hoványi Gézát vagy Beöthy László nyugalmazott főispánt emlegetik. A függetlenségi zászlót legkönnyebben Adorján Emil dr. vinné diadalra.

Békéscsábán és Gyulán Achim András parasztpárti lép fel sok kilátással. Achimék különben nagyban szervezkednek a választásokra és a békési és libari kerületekben mintegy tizenkét mandátumra számítanak. Dr. Pető Sándor demokrata Csabán többé nem lép föl.

Nagyszőlősen Bródy Ernő demokrata kemény küzdelmet fog vinni. Ellenjelöltjeiül eddig ifj. Ugron Gábor volt főispánt, Nindor János volt belügyi államtitkárt, György Endre volt darabont-minisztert és Barta Ödönt emlegetik.

Marosvásárhelyt a második kerületben Bedőházy János többé nem lép föl. Helyébe a Justh-párt Petri Zsigmondot, a Kossuth-párt Deésy Zoltán volt államtitkárt jelöli. Deésy megválasztása valószínű.

Somlóvásárhelyen Hentaller Lajos nem lép fel többé. Hentaller ma levelet intézett Barcza Bélához, a kerületbeli függetlenségi és 48-as párt elnökéhez, melyben hálás köszönettel emlekszik meg a kerületének iránta tanúsított bizalmáról, egyben sajnálattal jelenti ki, hogy többé mandátumot nem vállal.

A parlamenti pártok számaránya.

A képviselőház bekövetkezendő feloszlata alkalmából különös érdeklődéssel bír a statisztika, mely a mostani képviselőház pártjainak számát és viszonyát feltünteti. A képviselőház magyarországi tagjainak száma 413;

ebből esik a Justh-pártra	147
a Kossuth-pártra	99
az alkotmánypártra	93
néppárt	31
keresztény-szocialista	2
nemzetiségiek	21
szerb radikálisok	3
demokraták	4
szocialista	1
pártonkívüliek	19
betöltetlen	1

Összesen: 413

A horvát képviselők száma 34, betöltetlen 8 mandátum.

A nemzetiségiek közt van 6 lét, 14 román, 1 szerb. A pártonkívüliek közül 5 a függetlenségi párt elveit vallja. A képviselőház összes tagjai közül a Justh-párt, a Kossuth-párt, a szerb radikálisok és a pártonküliek közül 5, összesen 254-en a 67-es politikát ellenzik, míg az alkotmánypárt, a néppárt, a nemzetiségiek és pártonküliek közül 7 a horvátokkal együtt a 67-es alap hívei.

KÜLFÖLD.

Taft és Roosevelt. Newyorkból jelentik, hogy minden jel arra vall, hogy az 1912-iki elnökválasztásnál ismét Roosevelt lesz a legnépszerűbb jelölt. Henry Allen a Kansas-társasághoz intézett nyilatkozatában kijelentette, hogy Taft nem lesz képes a választóknak iránta való ellenszenvével megküzdeni. Ezt az ellenszenvet arra lehet visszavezetni, hogy Taft nemcsak nem szegült ellene a trösztök nagyarányú terjeszkedésének, sőt, úgy látszik, mintha azokkal bizonyos közösségben állana. Thomas Hisgen, aki 1908-ban elnökjelölt volt, pártja nevében most Roosevelt jelöltségéhez csatlakozott. Mindenki Rooseveltet emlegeti és barátai már mozgalmat indítottak, hogy bizottsági számára a jövő elnökséget. Bár erős lesz a küz-

delem, mégsem valószínű, hogy a Taft-csoport hamarosan elveszítse hatalmát.

Falliéres lemondása. Jól értesült politikai körökben elhamarkodottnak mondják a brüsszeli hírt Falliéres lemondásáról, noha éppenséggel nem valószínű, hogy Falliéres agg kora miatt még ebben az évben megváljon az elnökségtől, de a lemondás semmiesetre sem fog ősz előtt bekövetkezni. Kizárt dolog, hogy a választások befejezése előtt az elnökségben változás álljon be, de az is köztudomású, hogy Falliéres hivatalosan bejelentette látogatását augusztusra Savoyában a Franciaországgal való egyesülés tizenötödik évfordulójának ünnepén. Általános az a vélemény, hogy Falliéres nem fogja kitölteni a ciklust 1913-ig és most már családja is unszolja a lemondásra, különösen az árvíz óta, mert a tulságos sok munka megártott Falliéres egészségének.

Az új norvég kormány. A ma kinevezett új kabinet a következőképpen alakult meg: miniszterelnökség Konow storthing elnök, külügyminiszter Irgens londoni norvég követ, pénzügyminiszter Berge előljáró, kereskedelmi miniszter Arctander krisztianiai első polgármester, közmunkaiügyi miniszter Braener gyártulajdonos, kultuszminiszter Kohigstad a tromsói szeminárium rektora, igazságügyminiszter Scheel főtörvényszéki ülnök, honvédelmi miniszter Bull alezredes, földmívelésügyi miniszternek Holltsmarkt gazdasági iskolaigazgatót nevezik ki, ha a storthing az e célra szükséges kiadásokat megszavazza.

Anglia a választások után.

Budapest, február 1.

Angliában a választások ugyszólván már véget értek, mert az a nyolcz mandátum, amj még betöltésre vár, a pártok számarányán nem igen fog változtatni. A liberálisok néhány szóval többségben vannak a konzervatívok fölött, s ha hozzászámítjuk a munkáspárti és a nacionalista mandátumokat is, ugy a kormánynak 125 szótöbbsége lesz a parlamentben.

Az angol választás lezajlása után érdekes kissé közelebről is szemügyre venni az egész választási rendszert, főleg most, amikor a mi politikai életünkben is oly nagy feladat előtt állunk, hogy reformálni akarjuk egész választói jogunkat.

Az angol választói rendszer sem nem általános, sem nem egyenlő. Angliában még ma is az a felfogás, hogy a választói jog a földbirtokhoz kapcsolódik. A grófságokban, ami a mi megyéinknek felel meg, földbirtokosoknak és bérlőknek különféle cenzus alapján van választói joguk. De akinek öröklött földbirtoka van, az már akkor is választó, ha évi jövedelme 24 forint, míg aki nem öröklött birtokán gazdálkodik, annak évi 60 forint jövedelmet kell kimutatnia, hogy választói joga legyen. Aki legalább hatvan éve bérlő, az is ilyen cenzus alapján választó, míg aki legalább husz éve bérlő, annak hatszáz forint évi jövedelmet kell kimutatnia. Írországban és Skótszágban a cenzus valamivel alacsonyabb. Azonkívül választó, aki birtokhelyiséget bérel, vagy állandó lakást, akinek hivatali lakása van, vagy pedig, mint albérlő legalább százhusz forintot fizet a butorzatlan lakásáért. De ezeknek is csak ugy, ha a választói lista összeállításakor, ami minden évben július tizenötödikén történik, az illető már egy óta megszakítás nélkül ugyanott lakott. Ez az oka annak, hogy a munkások legnagyobb részének a folytonos költözködésük miatt nincs választói joga. A választók száma ma hét és félmillió, míg az 1832-diki reformbill előtt csak 200.000 volt. A cenzus miatt tehát még mindig körülbelül négy millió polgárnak nincs választói joga, s így az az általános választói jog, a Manhood Suffrage, amit legelőször a Chartisták követeltek, Angliában, a parlamentarizmus igazi hazájában még mindig nincs megvalósítva, sőt nincs is számbavehető pártja az általános választói jognak.

De az egyenlőség sincs meg, mert még mindig fennáll a pluralitás. Még ma is mintegy százhatvan ezer választónak van egynél több szavazata, mert a szavazó minden kerületben szavazhat, ahol lakik, ahol üzlete, föld-

birtoka, bérlete van. A kormány nemrég javaslatot terjesztett be ennek a pluralitásnak eltörlésére, de a felsőház a javaslatot nem fogadta el. Azonkívül a londoni czéhek tagjai is, ha nem laknak huszonöt mértföldnél messzebbre, szavazati joggal bírnak a londoni Cityben. Azonkívül azok is, akik valamely egyetemen diplomát kaptak, az egyetem által küldendő képviselőkre nézve szavazati joggal bírnak a saját külön választói jogukon kívül. Gladstone volt az, aki azt a reformot hozta be, hogy az egyetemi képviselőkre levélben is le lehet adni a szavazatot, s a sors iróniája, hogy ez a reform megbuktatta Gladstone-t, aki akkor már tizen-nyolcz éve képviselte az oxfordi egyetemet. Mert igaz ugyan, hogy azok, akik személyesen szavaztak, azok Gladstonere adták szavazatukat, de a vidéken lakó toryk Gladstone ellen írták meg szavazólapjukat.

De a választókerületek beosztása is aránytalan, mert míg Kilkenny írországi városban 1742 választó van, addig Wandsworthban, London egyik kerületében 38.523 szavazó választ egy képviselőt, és végül az egyetemen, ahol egyáltalán nem korlátozza más a választói jogot, mint az, hogy az illető valamiféle diplomát szerezzen azon az egyetemen.

De maga a választási eljárás is sajátos, mert még a felsőházba is történnek választások. A tizenhat skót és a huszonnyolcz írországi peert, a skót és az ír magnások választják, és pedig a skótok egy-egy országgyűlés tartamára, az írek életfogytiglan.

A képviselőházban 1872, azaz a Ballot akta óta a választás titkos. Szavazólappal történik. De nem kell abszolút majoritás. Aki a legtöbb szavazatot kapta, az a képviselő. A választási petíciók fölött a legfőbb angol bíróság három tagu tanácsban határoz.

Már akkor, mikor a képviselőházat felszatták, tudta mindenki, hogy a liberálisok nem fognak olyan óriási többséggel visszakérülni, mint aminővel bírtak a mult parlamentben. Csakis a be nem avatottak gondolták, hogy a mostani választásokból a liberálisok még nagyobb többségben kerülnek ki, mint amennyivel az 1906. évi „crowning mercy“-ből kikerültek. A kormány maga nem igen remélte. Viszont csakis a legvérmesebb konzervatívok remélték, hogy a liberálisok kisebbségbe jutnak. És ezért nem igen lehet megérteni a lordoknak azt a hádjáratát, amelyet a kormány budgetjavaslata ellen indítottak, mert az ember nem igen tudja, hogy mire számítottak. Mert a kormány az alsóházban, ha nem is rendelkezik akkora többséggel, mint a mult országgyűlésben, azért a többsége még mindig százhuszonöt szavazat. Lord Lansdowne tudvalevőleg azt a javaslatot terjesztette a felsőház elé, hogy „a felsőház addig nem foglalhat állást a kormány budgetjavaslata mellett, míg arra vonatkozólag az ország közvéleménye újból meg nem kérdeztetik.“ Most megkérdezték a választókat, s a választók a kormánynak adtak többséget. Ennek következménye pedig nem lehet más, mint az, hogy most a lordok is megszavazzák a kormány budget- és adójavaslatát.

A választások tisztaságát szigorú törvény védi, de azért mégis horribilisek a törvényesen megengedett kiadások is. A legdrágább mandátum a mostani választásokon sir John Bethellé, akinek törvényes kiadásai 92.000 koronára rugtak. Ezért panaszkodnak is az angol jelöltek, hogy régen, amikor még szabad volt a lélekvásárlás, olcsóbbak voltak a mandátumok, mint most, a „tisza választások“ idején. Sokan egészen eladósodva kerülnek be emiatt a parlamentbe, s közismert dolog, hogy Disraelinek, a későbbi lord Beaconsfieldnek 1.000.000 korona választási adóssága volt, amit aztán titokban earl of Derby fizetett ki csak azért, hogy Disraeli, aki akkor az alsóházban a konzervatívok vezére volt, elfogadhassa a pénzügyminiszteri lárczát.

A Balkán veszedelem.

— Háboru készül. —

Budapest, február 1.

Már megszoktuk, hogy valahányszor a Balkán-hegység lejtőin ovadásnak indul a hó, a tavaszi szellő háborus híreket hozzon Európa „lóporos hordójából.“ Ezidén hóesés hiányában az olvadás elmarad ugyan, de a tradíciós háborus hírek már szárnyat kaptak. A háborus események központjában ezuttal Görögország áll. A katonai párt, mely, bármint is szépítik Athénben a dolgot, valóságos diktatori hatalommal uralkodik az országban, kényszerítette György királyt, hogy egybe hívja a nemzetgyűlést. Ez magában véve még nem nagy esemény, ha a nemzetgyűlés egybehívásának mélyebbre ható háttere nem volna. A krétai annexió-párt vezére, Venizelos, ugyanis már huzamosabb idő óta Athénben tartózkodik és erős agitációt fejt ki a szigetnek Görögországhoz való csatolása érdekében. Venizelos állandó összeköttetésben volt a katonai liga vezetőivel és neki tulajdonítják a nemzetgyűlés egybehívásának eszméjét. Bár a nemzetgyűlés célja az alkotmány néhány pontjának revíziója, de programja nincsen szabatosan körülírva, ugy, hogy olyan kérdések is szőnyegre kerülhetnek, melyek végzetes fordulatot adhatnak az eseményeknek. Első sorban természetesen a krétai kérdéstről van szó. Venizelos terve ugyanis, hogy a nemzetgyűlésre a krétaiak is küldjenek megbízottat. Ezt pedig Törökország „casus bellinek“ tartja.

Az új-törökök semmi körülmények között sem tűrik el, hogy Törökország szuverén jogát Krétára nézve megsértsék. Ujabb területnek kihatása a török birodalomból végzetes következménnyel járna a pártra és ezért elhatározott dolog Konstantinápolyban, hogy ha kell, fegyveresen intézik el a krétai kérdést. Hogy ennek nagyobb nyomatókat adjanak, már nagymérvű katonai intézkedéseket foganatosítottak a görög határon. Ha a hatalmak nem lesznek képesek megakadályozni a krétai képviselők részvételét a görög nemzetgyűlésen, Törökország nyomban hadat üzen Görögországnak. Törökország lázas készülődése talán észretéritené a görögöket, ha Athénben nem remélnének más támogatásra is. Bulgária ugyanis a krétai kérdés elmérgesedését ismét arra akarja használni, hogy titkos vágyait Macedóniában megvalósítsa. Egymaga óvakodott attól, hogy Törökországgal összemérje fegyverét, de valahányszor az ottomán birodalom az utóbbi időben konfliktusba keveredett valamely hatalommal, mindig lesben áll, hogy kellő pillanatban kétségkívül kiválóan kiképzett hadseregével benyomuljon Macedóniába. A porta tudatában van e veszedelemnek és a görög határon tett intézkedéseivel egyidőben nagy előkészületeket tesz Bulgáriával szemben is.

Nem lehetetlen tehát, hogy a krétai kérdés véres megoldás felé közeledik. Minden attól függ, hogy a nagyhatalmak mekkora nyomást tudnak gyakorolni Görögországra. Ha nem tudják megakadályozni a krétai képviselők megjelenését a görög nemzetgyűlésen, akkor kész a háboru. Abban a pillanatban, amelyben a krétaiak görög földre teszik lábukat, abban a pillanatban a török hadsereg átlépi Thessalia határát.

Az újabb háborus bonyodalmáról a következő tudósítást kaptuk:

A görög nemzetgyűlés egybehívása.

Hír szerint a védőhatalmak jegyzéket küldenek Athénbe, amelyben a görög kormányt figyelmeztetik jelenlegi intézkedéseinek következményeire és az *esetleges következményekért felelőssé teszik*. Egyben tudatni fogják Görögországgal, hogy a jelenlegi körülmények közt kölcsönre sem Angliában, sem Franciaországban nem számíthat.

Az orosz kormány és a többi hatalmak törekvése most arra irányul, hogy egy *esetleges görög-török háborút elhárítsanak*. Hír szerint praktikus rendszabályokat terveznek Görögország és Kréta ellen, sőt *Görögország okkupációjáról és Kréta blokádjáról* van szó. Attól tartanak ugyanis, hogy Kréta mégis fog követeket választani a görög nemzetgyűlésbe, amit épp oly kevéssé fognak tudni megakadályozni, mint a a hatalmak eddig nem tudták elérni azt, hogy az autonóm kormány a krétaiak dacos passzív rezisztenciájával szemben boldoguljon. A katasztrófát siettetné, ha *Görögország nem látná be a helyzet nehézségeit*. A hatalmak azonban el vannak határozva, hogy *tanácsadás helyett drasztikus akciót kezdenek*, mert jól tudják, hogy már eddig is beavatkoztak Görögország ügyeibe. A pétervári irányadó személyiségek jól tudják, hogy a közeli Kelet problémája mily veszedelmessé válhatik a békére. Tapasztalt diplomaták ezért a védőhatalmak felelősségét a további akcióért meg akarják osztani Közép-Európa többi hatalmaival.

Német diplomáciai körökben is a balkáni helyzetet komolyabbnak tartják, amióta a görög király elhatározta a nemzetgyűlés összehívását. Attól tartanak ugyanis, hogy abban az esetben, ha Kréta követeket küldene a nemzetgyűlésre, Törökország közvetlenül fog közbelépni Kréta szigetén. Remélhető azonban, hogy a hatalmak figyelmeztetésére Görögország maga gondoskodni fog arról, hogy a konfliktus elkerülhető legyen.

Egy újságírónak alkalmá volt az új miniszter-elpökökkel a kabinet tagjainak felesketése után beszélni és az új miniszterelnök ökökppen nyilatkozott a helyzetről:

— Mondja meg barátainknak Németországban, hogy a királynak a nemzetgyűlés egybehívásához való hozzájárulása az első biztató lépés az ország teljes megnyugtatóra és mivel egy régi görög közmondás szerint az első lépés már felér az ut felével, erős a hitem, hogy hamarosan helyre fognak állni a törvényes állapotok. A képviselőház a jövő héten rendkívüli ülészakra fog egybegyűlni s elhatározza a nemzetgyűlés egybehívását az alkotmány egyes pontjainak módosítása céljából. Kérem, hangsúlyozza határozottan, hogy csak revízióról van szó és nem alkotmányozó gyűlésről, amelynek célja a mostani alkotmányt megszüntetni. Birjuk a katonai liga ígéretét s adott szavában feltétlenül hiszünk, hogy mielőtt megjelenik a király dekrétuma a nemzetgyűlés egybehívásáról, a katonai liga fel fog oszlani és országszerte helyre fognak állni a normális viszonyok. Azt is remélem, hogy Görögország azután számíthat a világpiacon újabb kölcsönökre.

A görögországi pretoriánus uralom párisi politikai körökben is rosszalással találkozik, mert komolyan veszélyeztetni az európai békét. Nem hiszik, hogy a porta a második és harmadik hadtestet Bulgária ellen mozgósítaná. *Törökországnak állítólag az a terve, hogy százezer emberrel veti magát Görögországra*, mielőtt kihirdetik Kréta annexióját. Az új görög kabinet összealakítása is kihívó jellegű Törökország ellen, mert az már majd hogy nem katonai diktatura és ilyen körülmények között a görög kormány nem számíthat Európa rokonszenvére, ha háborúra kerül a dolog Törökországgal.

Ujabb athéni táviratok szerint Törökországban és Kréta szigetén lakó görögöket nem fogják felszólítani, hogy képviselőket küldjenek a nemzetgyűlésbe, mert kerülni akarják az összeköttetést Törökországgal, ellenben az európai városokban lakó görögök meghívást kapnak, hogy képviselőket küldjenek a nemzetgyűlésre.

Albániából kedvezőtlen jelentések érkeztek a portára. Mahmud Sefket pasa hadügyminiszter és Achmed Riza képviselőházi elnök tegnap közösen meglátogatták Izmajl Kemal albán vezért,

aki az áprilisi forradalom után tudvalevőleg elmenekült az ifjutörök komité bosszúja elől, de néhány hét óta ismét Konstantinápolyban van és a kormány ellen foglal állást. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a látogatásnak.

Az Elysée palotában ma tartott minisztertanácson Pichon külügyminiszter kifejtette azokat a nehézségeket, amelyeket a görögországi válság és az Athén és Konstantinápoly közötti viszony bonyolult alakulása idézett elő. Pichon előadta, milyen stádiumban vannak a tárgyalások, amelyeket a hatalmak folytatnak, hogy a kölcsönös megegyezés alapján tett intézkedésekkel megoldhatók legyenek az aktuális bonyodalmak, amelyeket egyes új incidensek, amelyek különösen a görög nemzetgyűlés egybehívásából fakadnak, még fokoznak is.

Portai körökből származó információk szerint a török nagyköveteket kormányuk utasította, hogy tereljék a krétai védőhatalmak figyelmét azon következményekre, amelyekkel krétai képviselőknek jelenléte az athéni nemzetgyűlésen járhatna. Egyben pedig kérdezzék meg, mily intézkedésekkel akarják ezt az eshetőséget elhárítani. Hiteles hírek szerint a krétai nagyhatalmak közt tárgyalások folynak ebben az ügyben. A legutóbbi rendelkezések szerint a harmadik hadtest tartalékosainak egybehívását február végéig kell csak befecsejteni. A görög határon lévő erődítményeket a hadügyminiszter rendelkezésére utasították szemlélték meg és a szükséges javításokat azonnal megteszik.

Szerbia is mozog.

A szerb kormány felszólította azokat a képviselőket, akik még mindig nem érkeztek meg Belgrádba, hogy *sürgősen jöjjenek el a szkupstina ülésére, mert nagyon fontos javaslatok tárgyalására készülnek*. Négy szerb bandavezér, akik eddig Monastirban tartózkodtak, most Macedónia belsejébe mentek és ott nagy bandákat szerveznek. A bandákat modern puskákkal és kézibombákkal szerelik fel. A bandavezérek a monastiri kaimakámhoz nyílt levelet intéztek s tudatták vele, hogy *Törökország ellen szervezték a bandákat*.

Törökország és Bulgária.

Két nap óta Törökországból riasztó hírek érkeznek: a második és harmadik hadtesthez behívták a redif-osapatokat. Drinápolyba több hadiszer-szállítmányt küldöttek és a bolgár határnál katonai készülődésről érkezik hír. A drinápolyi hadtestparancsnok tisztjei körében hír szerint harcziás beszédet mondott Bulgária ellen. A hírek nagy hatást tesznek a közvéleményre és egy *török-bolgár háború lehetőségéről is beszélnek*. Ezekkel a hírekkel hozták összefüggésbe, hogy a bolgár kormány a március végére kitűzött ujoncozást már február végén fogja megtartani. Hivatalos katonai körökben azonban határozottan tagadják, hogy a hadügyminiszternek ez az intézkedése összefüggésben volna Törökország készülődésével.

Konstantinápolyi jelentések szerint Mahmud Sefket hadügyminiszter éjjel-nappal telefonos összeköttetésben áll az európai és ázsiai hadtestek parancsnokaival. *A bolgár határ mentén minden készen áll a védelemre és a határmenti helyőrségeket megerősítették*. Híresztelik, hogy egy katonai bizottság Janinába megy az ottani erődítményeket megvizsgálni, felhivatalosan azonban azt jelentik, hogy ez nem vall háborus szándékra, csak arról van szó, hogy Törökország minden eshetőségre felkészüljön.

Nagy feltűnést kelt politikai körökben, hogy Gamble tengernagy lemondott a török flotta parancsnokságáról. Hivatalosan azzal okolják meg az angol admirális lemondását, hogy beteg. A londoni lapok veszedelmeseznek itélik a Balkán helyzettel és szerintük ezt az aggodalmat megerősíti Gamble tengernagy váratlan lemondása. A török kormány hivatalosan közli, hogy Gamble admirális nem képes megszokni a konstantinápolyi klímát, de az angol sajtó ennek nem ad hitelt. Gamble újból a brit flotta szolgálatába fog lépni. A Daily Mail szerint Gamble hirtelen lemondásának az ifjutörök bizottság aknamunkája az oka.

A nevropoli ügy miatt indított per alkalmából,

amely január 27-én a szalonikii haditörvényszék előtt foly le és nyolcz vádlott halálraítélésével, három vádlott élethossziglani és tíz vádlott különböző időtartamu börtönbüntetésre való elítélésével végződött, a szófiai egyetem tanárai a török követnek átnyújtották tegnapi gyűlésükön hozott következő határozatukat:

Öszintén meg lévén győződve a Törökország és Bulgária közti jó viszony szükségességéről és tekintettel arra, hogy bölcs türelem képes csupán rövidesen lecsillapítani a még felizgatott kedélyeket, elhatároztuk, hogy az emberiség nevében és a két ország érdekeinek szem előtt tartásával kérjük az ottomán kormányt, tegyen meg minden lehetőt, hogy a szalonikii haditörvényszék által legutóbb kimondott halálos ítéleteket *változtassa meg*, illetve enyhítse.

Román politikai körökben nagyon válságosnak tartják a helyzetet a Balkánon és általános az a vélemény, hogy az érdekelt hatalmak csakis a krétai kérdés felszínre vetése céljából idézték elő a konfliktust Törökország és Bulgária között.

Konstantinápolyban el vannak készítelve a Bulgáriával való diplomáciai viszony megszakítására. Állítólag a porta jegyzéket fog intézni a nagyhatalmakhoz s abban hangoztatni fogja a bizonytalan helyzetet és sürgős intervenciót fog kérni a szomszéd állam kihívó fegyverkezésének megakadályozására. Híresztelik, hogy a kormányt a képviselőházban meg fogják interpellálni a Balkán helyzet felől. Hivatalos körökben tagadják, hogy feszült volna a viszony Törökország és Bulgária között, annál pesszimistikusabban itélik meg a viszonyt Görögország irányában.

Resed bey bécsi török nagykövetségi tanácsos nyilatkozatot küldött be a lapokhoz, amelyben megcáfolja az európai lapok közleményét Törökország nagy katonai készülődéséről. A porta az európai államok példájára a különböző korosztálybeli rodífeket azért hívta be, hogy begyakorolja őket a modern szerkezetű puskák kezelésébe és hadgyakorlatokon képezze ki az egyes korosztályokat, de az a behívás egyáltalán nem koncentráció, hiszen a behívott tartalékosok a saját hadkiegészítő kerületeikben teljesítenek szolgálatot és a behívás mindössze egy hónapra szól.

Legújabb hírek.

Athen, február 1. A görög nemzetgyűlés egybehívásának napját még nem állapították meg. A kormány egyetért a parlamenti bizottsággal, mely azt javasolja, hogy előbb állapítsák meg az alkotmánynak revízió alá veendő cikkeit. Az egész sajtó örömmel üdvözli a válság megoldását, mely az országot ismét a normális politika útjára terelte.

Szófia, február 1. A bolgár távirati iroda kijelenti, hogy több külföldi lapnak az a híre, amely a Törökország és Bulgária viszonyában beállott feszültségről, valamint háborus előkészületekről szól, minden tekintetben alaptalan és tendenciózus. *A Bulgária és Törökország közötti viszony teljesen jó és a kereskedelmi szerződés, mely a legközelebb létrejön, e kölcsönös jóviszonyt mindkét állam javára meg fogja erősíteni*. Bulgária következetes politikájában, mely a szomszédos államokkal való jó viszonyon alapszik.

Konstantinápoly, február 1. A nagyvezérnek és a külügyminiszternek a tegnapi diplomáciai fogadtatás alkalmával tett nyilatkozataiból kitétnik, hogy ha a krétaiak képviselőket küldenek a nemzetgyűlésre, *komoly differenciák fognak támadni Törökország és Görögország között*. A Yáni Gazette vezércikke nyíltan megmondja, hogy ha a krétaiak képviselőket küldenek a nemzetgyűlésre, Törökország háborút fog üzenni Görögországnak. Felszólítja a kormányt, hogy a legsürgősebben készüljön a háborúra.

AZ „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A franciaországi árviz.

— Távirati tudósítások —

Páris, február 1.

Egyre sürűbbek a megnyugtató hírek. A Szajna apadása állandó és a rend helyreállítása gyorsan halad. A visszahúzódó vizek nyomán szennyes iszap marad az utcákon, amelynek miázmái járvány veszedelmével fenyegetnek. Ezért sürgősen hozzálátnak az utcák és házak fertőtlenítéséhez. Nagy gondot okoz a földalatti építményeknek, csatornáknak, alagutaknak megszabadítása a víztől, mert ez bizony nem tartozik az egyszerűbben kivihető technikai feladatok sorába. Ugyis az agályokat okoz a talajnak sok helyen történt besüppedése. A Szentháromság-tér, a Szent Lázár-pályaudvar előtti terület, az Opera felé torkolló utcák valamennyije, részben a Konkordia-tér, a boulevardok nagy része, az Invalidusok terének egyik oldala oly veszedelmes mérvű süppedéseket mutatnak, hogy a műszaki körök nézete szerint ezeket hosszabb időre, míg a biztonsági intézkedések megtételnek, el kell zárni a forgalomtól. Így tehát Párisnak legközelebbi részében, vagyis, ahol a főváros vérkeringése legintenzívebben működik, a forgalom nagy mértékben korlátozva marad. Bizonyára nem csekély időnek kell elmúlnia, amíg Páris rendes arculatát visszanyerheti. A katasztrófa óriási kárt okozott, ezt azonban még növelik azok a költségek, amiket a hasonló szerencsétlenségek megakadályozását célzó preventív intézkedések fognak fölemészteni s a világ pénzpiacán is nyomot fog hagyni a párisi árviz, mert a francia tőke jó időre le lesz kötve a saját hazájában. A párisi katasztrófát tehát egy darabig meg fogja színelni számos ország gazdasági élete.

Híre jár, hogy a földalatti vasut kártérítési pört fog indítani az északdéli vasut ellen, amelynek tulajdonitja, hogy a viz benyomult az alagutba. Az északdéli vasúttársaság a lapokban erőlesen tiltakozik az ellen, hogy a St. Lazare pályaudvar környékén előfordult áradásokért és a különböző helyeken történt besüppedésekért felelőssé tegyék.

A világ minden tájáról még mindig érkeznek részvénytulajdonosok és segítség. Ferencz József király az árviz-katasztrófa alkalmából részvétét fejezte ki Fallières elnöknek és a károsultak segítségére 25,000 frankot küldött.

A Standard Oil Company 100,000 frankot írt alá.

A párisi sajtó-szindikátus gyűjtése meghaladja az 1.300,000 koronát, amelyből idáig 1.040,000 koronát osztott ki segélyképen.

A vízmérőhivatal megfigyelései szerint a Szajna az Austerlitz-hidnál ma délig 1 méter 2 centiméterrel apadt. A legközelebbi 24 órára a hivatal feltevése szerint további 30 centiméteres áradás várható, azután az apadás tempója gyorsabb lesz. Courbevoieben egy utca több helyen besüppedt. Két ház összeomlott, emberéletben nem esett kár.

A szerb szkupstina a párisi és környékbeli árviz által sújtott lakosság javára egyhangulag 20,000 frankot szavazott meg. Budapest tanácsa ma délelőtt tartott rendkívüli ülésében elhatározta, hogy a közgyűlés elé javaslatot terjeszt a párisi árvizkárosultaknak 20,000 koronával leendő segítése tárgyában. A kerületközi bizottság hozzájárult ezen javaslatához.

Fontenay vicomte budapesti francia főkonzulhoz a mai nap folyamán számos adomány érkezett az árviz által sújtott francia családok segélyezésére. Az adományok sorát Gris tanár nyitja meg 50 koronával, aki az akciózt kezdeményezte. Francois 500 koronát küldött, gróf Károlyi László 1000 koronát, Michel francia konzul 20 koronát, Duverrier szerkesztő 20 koronát, Foucault, a Posteur-Chamberland intézet igazgatója, 50 koronát, Sömjen, a francia konzulátus fordítója 20 koronát, Semogyi Ferencz 20 koronát és Rürh 50 koronát.

A quartier latin ünnepe.

— Fête des étrangers. —

Páris, január 30.

Itt voltak. A quartier mámorban uszott. Csipkés, selyembe a nők; zászlódiszben a cafék és barok.

Nous attendions les délégués
Les délégués des nations
Les délégués sont là.

Négy száz idegen diák jött el inagurálni a párisi diákházat. Hegyes sapkás norvégok, csillagosövű belgák járnak a quartier-cafékat és a kicsi nők egyszerre három-négy barbár idiómát hallanak ropogni-kerepelni. Cseh technikusok kezét szorongatnak a németalföldi jogászcsapattal és a Café d'Harcourt csillárai alatt holland-norvégok, beretvált angol fiúk örök, pipafüstös barátságot kötnek.

Oly tarka, oly kozmopolitain ez az ujjongó tömeg, hogy a Figaró derék levelezője, tán én irántam érzett barátságából, nem feleli a magyarokat sem, kik ősi „velour et peau de l'oras“ kacagányukkal harsány — feltűnést keltenek.

Mig az idegeneket az ősz prorektor, Liard, vezeteti pezsgős bankettre, hol Prága és Lisszabon versenyt török a francia szót; a párisi diák a maga módján fogadja a vidéket.

Vidámeké drapreau körül zajos tömeg tolong. Páris embrasse la France. Lyon, Lille, Marseille versenyt éneklük a diákhimnusz. A liláves Nancyen összeoskolozik a vörösszalagos „membre de l'A. parisien“-nel. Akik a Thalamos-ügyben ököl-lel vitatták a republikanismust, gyújtogató ellenfelek a Rue Saint Jacques-on és a Sorbonne udvarán; tegnap tán „a ba Lyon-Caen“-t ordítottak: most kar-karba bögik: „Formens la ligue!“ Az a szöke avocat, ki a „Hautes Études“-ben mélyenszántó értekezést olvasott fel a dépopulation megátlása felől, lehangosabban sűrűlti:

Vivent les étudiants, ma mérr
Vivent les étudiants!
Ils ont des femmes et pas d'enfants
Vivent les étudiants!

És mikor egy katonacsapat halad végig a sötét boulevardon, a collectivista egyesület elnöke elkiáltja magát:

„Vive la garde!“

A jókedv nem fér el a „Rive gauche“-on. Kirugja a quartier határát: „Suivens le drapeau!“

Az autobus-imperiálról gunyverseket bögünk a tömeg közé. És ők velünk éneklük:

Une pucelle à l'horizon tout-tin
Une pucelle à l'horizon tau-tou.

A Szajna hidján nagy tömeg nézi a forrongó, bukdácsoló folyót. Senki sem fél. A Figaró írja 25-én: „A veszély ugylátszik Párist mulattatni jó. Hogy ezélt adjon a boulevardok rodeurjeinek és ingyeneladást a Szajna-partokon.“

Rikancsok lepik el a hidat. „Voyez la Pre . . . e . . . sse.“ A David Félicien-uton megfuladt egy kutya . . . Billemont, Courbevais, Asnières viz alatt van. Puteauxban elázott a villanyvilágítás.

Et on s'en fon'
En s'en fon' — di-gue à di-gue à di-gue!

„A Saône és Loire egyre árad. Chateau Thierryben megfuladt egy gyerek . . . Et l'eau augmente toujours . . .“

Egy lillois diák felkapja:

La crue de l'inondation tout-tin
La crue de l'inondation tou-tou . . .

A „boulevard des Italiens“-en megakad a nyüzsgő éjfél forgalom. Hétszáz étudiant állja el az utat. A metro nem jár: viz hatolt belé. A közutakon jövünk hát haza. Jaj annak, aki nem emel kalapot a zászlónk előtt!

Egy ellenkező kocsit méltó haragunkban apró darabkára forgácsoltunk. A kocsis üvöltött, rugott. Eh, szét kell taposni a bitangot!

„Arretez!“ Üvölt valaki mellett. „Eltaposások a cziczát!“

Szegény kis macska tán valami patkányt kergetve jutott a diákok közé. A föllábát görcsösen felhuzta és siró miákolással panaszkodik.

Az üvöltő banda résztvevően állja körül. „Pauvre animal! Mi a baja? Ki lépett a lábára? le poteau! Be kell kötni a lábát. Dehogy! haza kell vinni . . . Számár! hová? tejet kell adni neki. C'est ça! És a sarki Caféba egy piszkos macskával botolul ötven-hatvan diák.

A közutról idehangzik valami lárma: „A Rue de l'Université-ben viz fakad fel a kövezet alul . . . a rue Félicien Davidban osónakok járnak. A rue de Lille“-en viz van. A Pont d'Alma veszélyben . . .“

La crue de l'inondation tau-tou.
La crue de l'inondation tou-ton.

A zavaros énekhangok közül kihallom a cseh diákok kardalát: Nogarina, nogarina, nogarina . . . zsvivó!

2.

Végig dideregtük a kongresszus ülését. A centrálfités a Szajnában van. A muzeumok meglátogatása elmarad. A Szajna járt ott előttünk. A Louvret homoktorlaszok védik. A theatre Sarah Bernhard nem rendezhet diszeloádást. A Szajna zuhog a kortinák mögött. A Buff-Parisianában: lenge öltözött művésznők lépnek a színpadról a publikum közé. „Pour le désastre“ gyűjtik az aranyukat.

Hanem a bal-Bullier nagytermében hatszáz diák sereglött egybe.

Car on s'en fou'
Et on s'en fou' . . . digue à di-gue à digue.

Idegenül bámuljuk a francziák hihetetlen mulatni tudását. Mig minket is elragad a táncz forgatagja. És azután éjfélkor, mikor lázas hanghullámok egészen betöltötték a termet, lehullanak a sokat sejtető ruhák. Meztelen nők sikoltva vonaglanak üvöltő, ugrándozó férfiak között.

Az eleüisí mysteryumokat reprodukálják. A lépcsőkről rendörkordon nézi az „ünnepet.“

A krisztániái delegátusok vezetője áll mellettem. Szótalan, sápadt fu. De most görcsösen kapaszkodik a karomba: „Je me degoute!“ — Ernyi az egész.

Mintegy parancssóra kialusznak a villamos csillárok. Hosszu perczekig csak elfojtott kacagás hallatszik és a nők sikoltozása. „Pataud! Pataud!“ — kiáltják a tavalyi villamos-grévere emlékezők.

„Un chique à la Seine
Un chique à la Seine . . . Un chique.“

És megéljenzük a piszkos habokat ezért a szellemes incidensért.

A rendezőség fátylakat hozat. Réveteg, imbolygó lidérczűz mellett, meztelen tánczosnőkkel indul örvénygő farandole. Most a Provence vezet. A Szajra dühödten bug körülöttünk.

3.

Már az antobusz sem megy a Clichyre. Csapatosan bolyogunk a kékfényű, részeg éjszakában. A Halles caveauxit ellepte a viz. Hanem a Montmartre szárazon van. És a drapreau vigan lobog. „Formez volant! Formez volant.“

„Tziun, baunum trallala
Nons irons chez ma tante . . .“

A hidakat rendörkordon zárta el. Hanem a Pont Michel szabad. Megállunk nézni, hogy szökösnek egymásra a prüszkölő, szürke habok. „Comme une course des cheveaux!“

A „deputé dou Bresil“ kicsinylően jelzi: „Jamais, jamais tou ne seras qu'ai l'Amazon.“ Egy agyonrafűzött, szöke kis grue kacagva köp a siető vízfodrokba.

A „Quai d'Orsay“ felől hordágyon hoznak valamiket. „Laissez passer! l'épidemie!“ sikoltja valamelyik nő. A dohos, átizzadt falakban lakik a ház. Hanem a menetet nem lehet megállítani. Már a boulevard Sébastopol visszhangozza:

Eu revenant de Charenton tout-tine
Eu reverant de Charenton tou-tou.

Itt feltörvök a kanálisok. A házak mentén izadó, lihegő gözzivattyúk működnek. Gyertyafény-nél hozzák roppant teherontók a homokos zsákokat. A Champs-Elyséet védelmezik kétségbeesettül. Hanem a Concorde-hid inog. A Place de la Concorde-on szökőkút támad a földbeszurt esernyő helyén. A Rue de la Paix-ig viz mindenütt. A Place de l'Operánál tréfalva hajlókáznak a csavargók. Ropog a föld, akár a friss jég. Hajlik, hullámzik a faburkolat. De még szabad az ut a Montmartre felé.

„Nous cherchons la fortune
Dernière du chat noir
Au claire de la lune
Au Montmartre le soir.“

En avant vieux copins . . . és rákezdtek a travestált Marseillaise-t.

4.

A felavatandó diákház térdig vízben áll. Az utcákon ölmagas a viz. Emelt viaduktokon hajlós kereszterendák; ez a járdá. A sarkokon gázláng világít. Imbolygó árnyak, támolgunk az éjszakában. Az idegenek már eluraztak. A vidékiek is készülődnek. Hanem az ünnepe elsőjéig tart.

„Léve dane ma belle, léve tou blanc jupon.“
Ebben a sötétben szabad a csók. — A Montmartre-ra ugyan már nehéz volna eljutni. Hanem jó ám a quartierben is! Itt otthon vagyunk. Meg aztán van itt is pezsgő, elég. Jól esik kocczintani a gerendázatok sarkán. Ott két ember is megfér. Ha az egyik nő . . .

Ej, ha az egész világ elázik is:

Vive la bohème, la bohème, la bohème
Vive la bohème; la bohème est rapin!

A tolongó hullámok elvitték a viaduktokat. Sima vitzükör már a Szajna. A haragvó habparipák letéptek minden nyugót magukról. Most csendesen elomlanak. Szelid, szöke tengersik. A házak között kanálisok.

Az eső pedig hull; halkán, szakadatlanul. Örökké. Az ég sárga, színtelen. De nem sötét. A horizont széléről valami lehetetlen formájú, rőt-ragyogású hold szédülve báméskodik az uszó városra.

Vivent les étudiants, ma mère,
Vivent les étudiants!
Ils ont des femmes et pas d'enfants
Vivent les étudiants!
Et on fou' . . . La di-gue à di-gue à di-gue
Et on s'en fou' . . . La di-gue à di-gue à l'eau.

Már a provence-iek is hazautaztak. A kongresszus ma oszlott fel. Párisi diákok fejezzük be az ünnepeket.

Kaczagó nők, éneklő férfakkal siklanak részeg csónakok a részeg utozók felett.

Egy ménkü nagy guitarret penget a kis Mirette.

Daus les chambres de nos abbés
Kyrie! Kyrie!
Ou ne baise qu' des femmes de qualité
Kyrie! Kyrie!

A kietlen, holt város tompa fahangon visszavölg.

Benedek Benedek.

Az Egyke.

Budapest, február 1.

Az arisztokrata hajlandósága magyar parasztnak a magasabb standard of life felé való törekvése kivándorlásban, vagy az egyke-szokásban keres megoldást, amint azt éppen a körülményei, a meggyőződése, a vallási, vagy egyéb motivumai diktálják.

Ez az egyke-kérdés rövid diagnózisa.

És a prognózisa? . . .

Két esztendeje, hogy egy pár nagyobb lapunk hasábjain (Az Ujság, 1907. április 14.; „Budapesti Hírlap“, április 23.) részletesen ismerttettem a mozgalmat, melyet vármegyénk az egyke-kérdésben megindítottak. Azóta a vármegyék közös akcióra egyesültek s az ősi kaposvári egyke-konferencia már nem ok nélkül fogja foglalkoztatni a közvéleményt.

Az egyke-kérdés csak minálunk mostoha gyermeke a publicisztikának és a tudományos vizsgálódásnak. Franciaországban a tudományt és a napisajtót egyaránt érdekli a népszaporodás kérdése: ott az egyke „nemzeti“ ügye a nacionalista sajtónak csak úgy, mint a szocialistának.

Miben áll ennek a kérdésnek igazi jelentősége?

Tudományos beállításban: a nemalthuzianizmusnak ma már többé-kevésbé elfogadott tanai mellett sem közömbös a tömegek gazdasági produktivitására, a munkamegosztásra, az intenzívebb agrikulturára a gyermeklétszám mindaddig a beláthatatlan időkig, ameddig a mezőgazdasági termelés az ipar formáját meg nem közelíti.

Gyakorlati beállításban: a holnap kérdései követelik sürgősen az egyke-kérdés valamilyen megoldását az általánosan közeledő agrárius termelési korszak bekövetkeztére. A termelésnek és a népszaporodásnak egymásra ritmikusan következő hullámlázása ma általánosan a meliorációk és a „mélyben szántás“ korszakát éli. A kiváltkép iparos államok agrárius politikát sürgetnek. Németország népessége a legutolsó, 1907-ig terjedő tíz esztendőben nyolcz és fél millióval, Angliáé három millióval szaporodott. A nemzetek versenye még nem ért véget s a dreadnoughtitíz idején nem közömbös dolog az, hogy ugyanennyi idő alatt Franciaország csak félmillió lakossal számít többet. Azok a „vértelenül elvesztett hadtestek“, melyeket a francia politikusok és publicisták siratnak, nemcsak ágyútölteléknek lettek volna jók, hanem a nagy agrárversengésben gazdasági tényezőkné is. Mert ebben ma még mindig több ember kell, mint gép. Oroszország az utolsó tíz esztendőben tizenhat millió emberrel és évi negyven millió métermázsza buzával lett — nehezebb.

Magyarország összes születéseiben évente tízezerre megy az a többlet, vagy az a hiány, amit az előző évi jó, vagy rossz termés okozott.

A felső vidéken egy jó burgonyatermés a következő farsangon öt-tíz ezerrel több házasságkötést eredményez. Franciaországban a 70-es években a háború után hirtelen felszökött a születési szám, majd az új adók csökkentik, a nyolczvanas évek nagy termelési sikere ismét felemelik. Majd a kilencvenes években a filloxera-pusztítás után ijesztő módon csökkenti a születést: alig van természetes szaporodás. Az ország elkezd néptelenedni. S ime a kilencszázás évek egyke-törvényei, telpitésai, adókedvezményei, a közvélemény sikeres felébresztése még a mostani termelési válságos évtizedben is észrevehetően növesztik Franciaország természetes szaporodását úgy, hogy ma már nem lehet a grande nation depopulációját komoly publicistának emlegetni.

Ime, a francziák. Európa kísérleti nyulai, megmutatták a helyes irányt. Lehet a bajon segíteni. De hogy a segítség lehető módjára csak egy pillantást vethessünk is, tudnunk kell: mik a befolyásoló tényezők a tudomány mai álláspontja mellett a népesség hullámlázásának.

Iróink egynémelyike megelégszik azzal a tetszetős szociológiai magyarázattal, hogy az egyke-rendszer a faj előregedése, termőképességének kihalása. Természetesen nem a szó fiziológiai értelmében. Mások a szociális kapillariátásnak immár nagyon is ismert közhelyével igyekeznek tudományosan megmagyarázni az egy-gyermekrendszer keletkezését. De hiszen éppen az ormánsági egyke a czáfólo példa erre: ott áll a magyar, tartja a földjét, gazdálkodik, idegent nem enged bejutni magához, de fölfelé nem törekszik. Életmódjában, igényeiben semmi olyan változás, amely kihozta volna eredeti jelleméből. Szellemi igényei talán fokozódtak, a műveltség nagyon szép áll ezeken a vidékeken, de egyedül ebből s a néhol fejét fel-felütő erkölestelenségéből még nem tudom kimagyarázni az egykerendszert.

Nem tudom elhinni, hogy mindenütt egyformán erkölestelenség, elpuhultság, kényelemszeretet, fényűzés volna az a szociális okok, amelyek a vagyonosabb, léttel igazán nem küzdő, egy helyen jól megtelepült földmivelő osztályt arra indítják, hogy ne hagyjon maga után egynél több utódot, hogy faját ugyszólván veszni engedje.

Hogy az egyke egészen sajátos viszonyok eredménye s nem függ össze mindenütt az egyke földjét sok helyt érzgyűrűként övező latifundiummal sem, arra példa Zalamegye. Ott is van elég latifundium, de nincsen egyke. Veszprémben éppen így: ott a nép segít a bajon tömeges kivándorlással és tegyük hozzá, hogy visszavándorlással.

De azért mégis csak föld és föld a magyar faj terjeszkedésének az egyedüli feltétele.

Hövatóvább kikerülhetetlen lesz, hogy kellő szociálpolitikai formában maga az államhatalom akadályozza meg a legértékesebb faj-magyar elem kipusztulását.

Dr. Budai Dezső.

TÁVIRATOK.

Balkáni uralkodók találkozása.

Róma, február 1. A „Tribuna“ egy előkelő montenegrói politikustól azt az értesítést kapta, hogy márczius első napjaiban Péter szerb király Cettinjébe utazik. Májusban pedig Ferdinánd bolgár király a szerb királylyal szintén Cettinjébe látogat, ahol Nikita fejedelemmel megkötik a balkáni hármasszövetséget.

Japán herceg Vilmos császárnál.

Berlin, február 1. A császári pár ma a trónörökös és neje, a birodalmi kancellár és a japán nagykövét jelenlétében fogadta Fushimi japán herceget és nejét, akik a császári párnak és a trónörökös párnak nagyértékű ajándékokat hoztak.

Angol választások.

London, január 1. A liberálisok elhódították a Wick skótországi kerületet. Obrine két hívét Irországban Regmond párthíveivel szemben megválasztották. Az eddigi eredmények a következők: Megválasztottak 271 unionistát, 273 liberálist,

41 munkáspártit és 82 nacionalistát, amely számokból Obrine 11 párthíve független nacionalisták hozzá van számítva.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		febr. 1.	jan. 31.	jan. 30.
Buza	májusra	118 $\frac{7}{8}$	118 $\frac{1}{4}$	118 $\frac{3}{4}$
	júliusra	109 $\frac{1}{2}$	108 $\frac{7}{8}$	109 $\frac{3}{8}$
Tengeri	májusra	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	76 $\frac{1}{4}$
	júliusra	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{3}{8}$
Chicago.				
Buza	márcziusra	113 $\frac{3}{8}$	112 $\frac{1}{2}$	112 $\frac{3}{4}$
	májusra	111 $\frac{1}{2}$	110 $\frac{1}{2}$	111 $\frac{1}{4}$
Tengeri	márcziusra	63	62 $\frac{5}{8}$	62 $\frac{3}{4}$

Newyork, február 1. Gyapot Newyorkban, helyben 14.70 (14.60). Gyapot márcziusra 14.46 (14.30). Gyapot májusra 14.53 (14.35). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 $\frac{7}{8}$ (14 $\frac{3}{8}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphiiában 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 12.50 (12.40). Zsir Rohe és Brothers 13.80 (13.80).

Chicago, február 1. Zsir májusra — (12.—). Zsir júliusra 12.02 (—). Szalonna short clear 12.06 (12.06). Sertéshus májusra 20.75 (20.95).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: szerda, február 2. — Róm. kath.: Gyer. sz. B. A. — Prot.: Brigitta. — Gő. rög. orosz: jan. 20. Eudin apt. — Zsidó: Seb. 23. — A nap két reggel 7 óra 28 perczkor, nyugszik este 4 óra 59 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 30 perczkor, nyugszik délelőtt 10 óra 50 perczkor.

A Petőfi Ház (erekljmuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta, vasár- és ünnepnapokon is, 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Miénk kiállítása a Nemzeti Szalomban. Nyitva 9-től fél 5-ig. Belépődíj 1 korona. — A lengyel művészek kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Művészház kiállítása (Váci-utca 9.). Nyitva 10—9-g. Belépődíj 1 korona. — Az Urána kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Az Aquinumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Múzeum 9—1-g és 6—8-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-g és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia Könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—1-g és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanterkiállítás 3—6-ig.

— Személyi hírek. Báró Babarzi Schwartzert Ottó főrendiházi tag, a Magyar Vörös-Kereszt-Egyesület főmegbízottja, két havi tartózkodásra Czirkveniczára utazott.

— Udvari tánczestély. A budai királyi palotában holnap, szerdán udvari tánczestély lesz. A tánczestélyen, amely kilencz órakor kezdődik, az udvar részéről József főherceg és Augustia főhercegnő vesznek részt.

— A nagybeteg czárné. Napról-napra új tudósítások érkeznek a czárevna állapotáról. Ezeket a híreket másnap rendszerint dementalják, de azután csak megint fölmerülnek. Két-ségtelen azonban, hogy a czárné beteg. A legújabb Pétervárról érkezett távirat szerint a czárné állapota az éghajlat befolyása, részben más külső körülmények folytán rosszabbodott. A régi ideges állapot újra kitört rajta. A betegség abban nyilvánult, hogy lábait, amelyeknek a livádiai fürdőzés használt, ismét felmondták a szolgálatot. Ez a körülmény nemcsak a czárra, hanem a czárnéra is leverőleg hat. Bartkin kezelőorvos azt állítja, hogy nincs ok aggodalomra. Az állapotváltozást fizikai befolyásoknak tulajdonítja s biztosra veszi a javulást. Ezzel szemben a czárné környezetében az az óhajítás nyilvánult, hogy más orvost hívjának. Erről azonban a czárné hallani sem akar, főleg nem akar beleegyezni külföldi orvos-tanár meghívására.

— A pénzügyminiszter beteg. Lukács László pénzügyminiszter könnyebb természetű influenzában megbetegedett. A miniszter ugyan még köhög, de már nem fekszik és valószínűleg két-három nap múlva egészsége teljesen helyreáll.

— **Lujza gondnokság alatt.** Párisból jelentik, hogy a „Matin“ értesülése szerint *Lujza* belga hercegnőt bécsi ügyvédje értesítette, hogy veje, *Günther* Ernő schleswig-holsteini herceg azt az indítványt tette, hogy *anyósát gondnokság alá helyezze.*

— **Ünneplik Nikitát.** A legközelebbi napokban egy olasz, meg egy angol hajóraj érkezik Antivariba, hogy *Nikita* fejedelmet ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából üdvözljék. Az orosz tengerészetiügyi miniszter szintén parancsot adott, hogy az orosz földközi tengeri hajóraj az angol és olasz hajók látogatása után Antivariban kiköszön és a fejedelemnek az orosz haditengerészet üdvözlését továbbítja. Az orosz hajóraj a „Szlavo“, „Czazarevics“, „Rurik“, „Bogatyr“ és „Makarov tenger-nagy“ nevű páncélos hajókból áll.

— **Björnson haldoklik.** Krisztániából az a távirati tudósítás érkezik, hogy Björnstjerne *Björnson* állapota *válságosra fordult és a katasztrófa közel van.* Az utolsó napokban Björnson szellemileg teljesen eltompult. Párisból jelentik éjjel: Björnstjerne *Björnson* állapota folytonosan válságos. A nagy költő utolsó napjait éli. Ma reggel valamivel jobban érezte magát, de mozdulni nem bírt többé és nem eszik. Nagy fájdalmakat okoz neki, ha fekvő helyzetén változtatnak, viszont egyfolytában sem feketik sokáig hanyatt, mert lélegzési nehézségek gyöttrik. Ha mégis olykor-olykor valamit eszik, csak ápolónője unszolásának köszönhető, akit Björnson nagyon szeret. Az ápolónő egy bécsi asszony. Aggasztó jel, hogy a nagybeteg költő sürin emlegeti a halált és már teljesen közömbös minden iránt.

— **Római lelet a Belvárosban.** A Koronaherczeg-utca és a Kigyó-tér sarkán egy új házat építenek. A régi ház lebontásakor a föld alatt érdekes leletre bukkantak a munkások. Mintegy négy és fél méter mélységben ásva, ugyanis egy kutat találtak, amelynek pereme még jóformán ép volt s ép volt a mellette elhelyezett padka is. A padkán egy mázas csörépkorsót találtak, éppen úgy, mintha csak tegnap felejtette volna ott valaki. Megpróbálták kiemelni a kut peremét és a padkát, ezek azonban szétomlottak. Az agyag és sárkeverék nem volt elég erős az évezredekkel ezelőtt használt kúthoz, hogy az most még muzeumi tanulmány gyanánt is szerepeljen és az érdekes leletből csak a korsót lehetett megmenteni, amelyet a negyedik kerület elöljárósága a Nemzeti Múzeum régiségtárába küldött.

— **Munkástözsdék.** Londonban és a vidéken ma ma nyitlak meg a munkástözsdék, melyeket a legutóbbi ülészek során létrejött törvény alapján szerveztek. Churchill kereskedelmi miniszter négy Londonban megnyitott munkástözsdét meglátogatóit.

— **Katholikus tanáregyesület gyűlése.** A Katholikus középiskolai tanáregyesület ma délelőtt kezdte meg a Szent István Társulat dísztermében két napra tervezett II. évi rendes közgyűlését, amelyen az egyesület tagjai igen nagy számmal jelentek meg.

A közgyűlést *Mázy* Engelbertnek a katolikus középiskolai tanáregyesület elnökének betegsége folytán *Jurkovic* Emil, besztercebányai főigazgató vezette. Főelővásták *Mázy* Engelbert megnyitóbeszédét, mely szerint az egyesület eddig leginkább az erkölcsi nevelés érdekében fejtett ki tevékeny működést. De a munka oroszlanrésze még hátra van. Az egyesületnek az a nehéz és nagy feladata, hogy az erkölcsi és a középiskolai nevelés sikere érdekében a katolikus világnézet keretében visszakapcsolja. Utána *Komárik* István kalocsai főgimnáziumi tanár tartott hosszabb előadást „Középiskolai tantervünk és a reformtörekvések“ címmel. Előadása elején a régi és új iskola tanterveit hasonlította össze. Az előadó a régi iskola elvi álláspontjára helyezkedve a klasszika-filológiát kívánja a mai tanterv gerincének. Ezután *Karsay* Ervin kassai promontrei gimnáziumi tanár lépett a felolvasó asztalhoz, igen érdekes előadást tartva „A filológiai oktatás, mint egységes feladat“ címmel. Az előadást a jelen voltak tetszéssel fogadták és utána élénk vita indult meg. A közgyűlés holnap folytatják.

— **Jótekingy adomány.** Dr. Hüttl Hümér egyetemi tanár, kórházi főorvos 2000 koronát adományozott a Pajor-szanatórium ápoló személyzetének segítő alapja javára.

— **Az ügyvédképzés reformja.** Érdekes előadást tartott az Ügyvédjelöltek Országos Egyesületében dr. *Nagy Dezső* ügyvéd, orsz. képviselő az ügyvédképzés reformjáról. Rendkívül tartalmas előadását nagy közönség hallgatta végig, amely élénk figyelemmel kísérte az előadó mélyen járó fejtegetéseit. Dr. *Nagy Dezső* először az ügyvédképzés történetét ismertette, majd áttért a reformkérdésekre. Ebben a részben a következő érdekes dolgokat mondotta:

Felmerült az a kérdés, hogy az ügyvédi és bírói minősítés elméleti alapjait okvetetlenül megkivántassák-e a jogtudorság elnyerése? Így állítatik fel rendszerint a kérdés, de nézetem szerint nem helyesen. Ugyanis nem az a döntő, hogy ezt az elméleti előképzettséget jogtudorságnak tekintjük-e, hanem az, hogy a fiatal ember a mestani jogi szigorlattal legalább egyenrangú és tartalma előminősítést nyerjen. Németországban, a doktorságok főházájában, ma már minden állami és tudományos szabad pályán levő minősítéshez nem doktorátust, hanem megfelelő államvizsgát követelnek meg. Szükségesnek tartom, hogy a gyakorlati kiképzés aképpen rendezessék be, hogy a fiatal embernek ugy az ügyvédnél, mint a bírónál kötelező gyakorlati legyen, ami a gyakorlati kiképzés szempontjából azért fontos, hogy módjában legyen mindkét jogi funkció irányával közelebbről megismerkedni. A három évi gyakorlati idő elvégzésének tartom arra, hogy az illető az egységes minősítést képező gyakorlati jogi vizsgára bocsáttassék. Ami mostan már a további képzést illeti, az ügyvédséget illetőleg szükségesnek látom, hogy az egységes gyakorlati vizsga letétele után a fiatal ember még további két évig legyen gyakorlaton ügyvédnél, hogy az ügyvédség önálló gyakorlatára képesíttessék. Ennek a jótekingy hatása félreismerhetetlen. Egyrészt a fiatal ember már érettebb korban jutna ahhoz, hogy a nagy körültekintést igénylő jogügyek ellátását megfelelő erkölcsi és tudásbeli garanciával vigye, s másrészt e módon az ügyvédi pályára tárgyi szempontból bizonyos tekintetben megnehezítetvén, a reál való tudulásnak is némi gátjával fog szolgálni.

Az előadást a hallgatóság lelkes ovációval fogadta. Felszólalt *Baracs* Marcell, az ügyvédi kamara ügyésze s kiemelte az előadó nagy érdemeit az ügyvédképzés kérdésében s rámutatott *Nagy Dezső*nek e kérdésben odaadással teljesített nagy fontosságú irodalmi és közéleti munkásságára s különösen hangsúlyozta, hogy e kérdésben alapvető jelentőségű volt előadónak 1891-ben megjelent „Jogi noviciátus“ című értekezése. Az előadást társasvacsora követte, melyen számos felkösztöntővel ünnepelték *Nagy Dezsőt*.

— **Bányakatasztrófa.** Newyorkból táviratozzák: Mint Primeróból (Koloradó) jelentik, tegnap este a Kolorado Fuel and Iron-társaság bányájában robbanás következtében *nyolcz munkás életét vesztette és ezáznál több el van vágva a külvilágtól.*

— **Francia tudós előadása.** Fontenay vicomte francia főkonzul és neje ma este teát adtak a Sorbonne itt időző tudós tanárának, *Dumas* professzornak tiszteletére. Az estén a budapesti társadalmi élet számos kitünősége vett részt és hivatalosak voltak arra a Société littéraire française választmányi tagjai is. *Dumas* tanár rendkívül érdekes conferece-ot tartott a kiváló francia pozitivistá bölcsészről, *Comte* Ágostról. Az előkelő társaság nagy érdeklődéssel hallgatta a tanulságos és tartalmas előadást és lelkes tapsokkal adózott a tanárnak.

— **Gömbvillám, vagy meteor.** Adtunk hírt róla, hogy a „Trafalgar“ nevű hajóra ráesett egy meteor. Az eseményről a treptovi csillagvizsgáló intézet igazgatója, dr. *Archenholz* így nyilatkozik:

— A leírás alapján az a vélemény, hogy a tűnemény, amit a tengerészek megfigyeltek, nem lehetett meteor. Azt hiszem, hogy inkább ugynevezett gömbvillámról van szó. Sajátságosak az ilyen gömbvillámok tulajdonságai. Mindenféle fényt tudnak árasztani és gyujtanak is. Mivel a kérdéses időben épp zivatar volt, minden valószínűség szerint gömbvillám sujhatta a hajót. A esőva, amit a matrózok láttak, villamos fény lehetett, ami rendszerint kél a gömbvillám nyomába. Hogy a hajó magnetizálódott és az iránytűk demagnetizálódtak, az természetes. Viszont a meteor ilyen jelenségeket még sohasem származtatott.

— **Üstökösök járása.** Talán mégsem egészen üres szóbeszéd, ha azt állítják sokan, hogy a mostani teljesen abnormis időjárás az üstökösök okozzák, vagy legalább is befolyást gyakorolnak földünk légkörére. Mert a most már látható üstökösön és a várt Halley-üstökösön kívül még három üstökös kóvályog a nap közelében s közeledik földünkhöz. E három közül a „Tempel II“ nevű az első, amelyet 1873-ban fedeztek fel, a körüljártának az ideje valamivel több, mint öt és egynegyed év és februárban esik legközelebb a naphoz. A másodikat *Covest* fedezte föl 1851-ben. Keringési ideje hetedfél esztendő és szeptemberben kerül legközelebb a naphoz. És végül a harmadik a „Tempel I.“ Ezt Tempel hat évvel fedezte fel a róla elnevezett másik üstökös előtt. Ennek a keringési ideje körülbelül megegyezik az Arest-félelvel és novemberben jut legközelebb a naphoz. *Baillaud* a francia tudományos akadémián nemrég tudatta, hogy a „Tempel II.“ üstökösöt már megfigyelték az égboltozaton.

— **Hofrichter ügye.** A cziankális főhadnagy ügyében már legközelebb befejezik a vizsgálatot. Hofrichter főhadnagy feleségét ki fogják hallgatni, mielőtt állapota megengedi. Graczból jelentik, hogy *Schmidt* Mórincz főhadnagy öngyilkossága nincs semmiféle összeköttetésben a Hofrichter-ügygel. *Schmidt* neuraszténiában szenvedett és hátrahagyott leveleiben megírta, hogy azért lett öngyilkossá, mert félt, hogy elmebajos lesz. *Schmidt*et, akit tavaly nyáron áthelyeztek a hetedik tábori vadászszázalajhoz, újra be akarták osztani a vezérkarhoz.

— **Ünneplő ezredek.** Pozsonyban a báró *David*-ról nevezett 72. gyalogezred ma ünnepelte alapításának 50-ik évfordulóját. Délelőtt 10 órakor *Sandt* Ödön prépost kanonok a tábornoki kar, a megyei és városi hatóságok és a legénység jelenlétében a főtemplomban nagy misét celebrált. Nagymise után az ezred a kaszárnyába vonult, amelynek udvarán *Strasser* József ezredparancsnok beszédet mondott, amelyben az ezred történetére visszapillantást vetve megemlítette, hogy *József* főherceg két évig az ezred kötelékébe tartozott. Az ezredparancsnok beszédét *Monspart* főhadnagy magyarul tolmácsolta.

*Pécs*elt a 69. gyalogezred ma ünnepelte fennállásának 50-dik évfordulóját. A templomi istentisztelet után katonai ünnepség volt. Délben bankettet rendeztek, amelyen az állami és polgári hatóságok fejei is résztvettek. A banketten *Ünsel* Antal vezérőrnagy dandárparancsnok szólt fel, ki beszédében a királyt éltette. Este a kaszárnyában fényes táncestélyt rendezett a tisztikar.

Eszéken a Gerba *Rajmund* gyalogsági tábornok nevével viselő 78. számú gyalogezred nagy katonai fényvel ma ünnepelte fennállásának 50-ik évfordulóját. Korán reggel a tisztikar megkoszoruzta az ezrednek a városban fennálló emlékművét, mire istentisztelet volt, amelyen Gerba zágrábi hadtestparancsnok, az ezred tulajdonosa személyesen is megjelent. *Graff* polgármester a város nevében lendületes beszédben üdvözölte az ezredet, ugyintén annak tulajdonosát. *Mattias* Károly ezredes ezredparancsnok hódoló iratot intézett a királyhoz. Az ünneplő ezredhez igen sok üdvözlő távirat érkezett. Délután 3 órakor a színházban az ezred tiszteletére díszelőadás volt, amelyen dr. *Grisonics* képviselő „*Hasanaginica*“ című eredeti horvát drámáját adták. Este lakoma volt. Gerba gyalogsági tábornok holnap reggel visszatuzik Zágrábra.

Egerben a 93. számú közös gyalogezred nagy fényvel ünnepelte ma fennállásának 50-ik évfordulóját. A tábori mise és a csapatok díszszemléje után ünnepi lakoma volt, amelyen *Ellenberger* alezredes lelkesen fogadott pohárköszöntőt mondott a felségére.

Esztergomban az ott állomásozó hetvenhatodik gyalogezred ma ünnepelte ötven éves jubileumát. Tegnap este a laktanyát kivilágították; ma délelőtt az ezred a Bazilikában misét hallgatott. Délben a tiszti étkezdében díszebéd volt, melyen a városi és megyei hivatalfők is részt vettek.

Székesfehérvárott a házi 69. gyalogezred ma ünnepelte fennállásának 50-ik évfordulóját. Délelőtt a székesegyházban ünnepi mise volt, melyen jelen volt *Prohászka* Ottokár püspök és a polgári hatóságok fejei. Délben az ezred tisztikara díszebédet adott és a legénység számára lakomát adtak.

— **Harez a levegőért.** Kairóban *Singer* Mortimer aviatikus negyvenöt méter magasságból a földre zuhant és lábtörést szenvedett. A készülék összetört.

— Egy lapelkobzás története. A bécsi rendőrség elkobozta a „Neues Wiener Journal“ szombati számát, mert átvette a „Neue Züricher Zeitung“ előző napi számából a következő hírt: „Mielőtt még Rudolf trónörökös halála nyilvánosságra került volna, a felsőbajorországi Miesbach közelében fekvő egyik kisközség postahivatalába este a következő tartalmu sürgöny érkezett: „A trónörökösét *pezsögspalackokkal agyonütötték.*“ Ezt a sürgönyt kiszögezték a postahivatal falára; ott elolvasta azt egy utazó, aki kocsin Miesbachba igyekezett. Amikor oda megérkezett, közölte a rémhírt a vendéglőben jelen voltak, akik között több hivatalnok ült; ezek között egy törvényszéki bíró is. A bíró így szólt az utazóhoz.

— Önt ezért a híradásért le kell tartóztatnom, mert Bajorország Ausztriával baráti viszonyban áll. Mégis, miután önt már régóta ismerjük, addig szabaddal hagyom, míg meg nem győződöm róla, hogy a sürgönyt a postahivatalban csakugyan kifüggesztették-e?

Bár késő este volt, azonnal táviratozott a jelzett postahivatalnak, amely nyomban megadta a választ:

— Igenis, a mondott sürgönyt itt kifüggesztették.

Az utazó ennek következtében megmenekült a tartóztatástól. Eddig rendjén való volt a dolog, de mindenkinek feltűnt az a dolog, hogy a bajor postahivatalnok olyan késő este bent volt a hivatalban. Ez iránt a szokátlan esemény iránt megkérdezték magát a hivatalnokot, hogy olyan sokáig bent szokott-e maradni a hivatalos időn túl is?

— Dehogyan — felelt a hivatalnok — Véletlenül történt a dolog. A hivatalban felejtettem a pipámat és visszamentem érte. Amikor a szobába léptem, éppen akkor jelezték a távirat érkezését.

— Vizsgálat a román tüntetők ügyében. A román diákok tüntetése, amelyet szombaton rendeztek a román nyelv és irodalom új professzora, dr. Siegescu József orsz. képviselő ellen, legközelebb foglalkoztatni fogja ugy az egyetem bölcsészeti karát, mint az egyetemi tanácsot. Siegescu tanár ugyanis azzal vádolta meg dr. Alexics György magántanárt, aki a pályázatnál ellenfele volt, hogy ő rendezte boszúból a tüntetést. Alexics e vád ellen erélyes tiltakozást jelentett be és egyúttal ma arra kérte az egyetem tanácsát, hogy ellene haladéktalanul indítsa meg a fegyelmi eljárást és a tüntetés ügyében pedig a vizsgálatot. Alexics György különben ma Siegescu vádjaiival szemben nyilatkozatot is tesz közzé, amelyekben többek között a következőket mondja:

Dr. Siegescu nemcsak közismert stréber, de ravasz ember is. Hazafias kérdéssé fújja fel az ifjúság természetes kitörését, holott nemcsak román, hanem nagyrészt magyar ifjak is részt vettek a tüntetésben. Minthogy pedig a demonstráció rendezésével is engem gyanúsít, az illetékes fórumnál vizsgálat elrendelését kérem. Nem politikai tüntetés volt Ön ellen, Siegescu ur, hanem a stréberség s a tudatlanság elleni felháborodás megnyilatkozása, amelyet hiába akar dákó-román mumusnak feltüntetni. Ön a tanszéket politikai s kortes szolgálatiért kapa borzaváló gyanánt; vágja zsebre — s hallgasson. Hazánkat pedig óvja meg az ur Isten az ilyen hazafiaktól!

— Nyilatkozat. Dr. Hédevári Lehel orsz. képviselő a következő nyilatkozat közzétételére kért bennünket:

Nyilatkozat. — „A Nap“ tegnapi számában egy közlemény jelent meg, amely személyemet egy olyan ügygel hozza kapcsolatba, amelyben semmi részem sincsen. A cikk rágalmozó állításai miatt a sajtóper a mai napon megindítom. Dr. Hédevári Lehel.

— Művészeti összejövetel. Vasárnap délután 6 órakor művészeti összejövetelt rendez a Magyar Békeegyesület a Szent István-Társulat Szentkirályi-utca 28. szám alatt levő szobájában. Az összejövetelen részt vesznek S. Fáy Szeréna, a Nemzeti Színház tagja, B. Sándor Erzsé, a m. kir. Operaház tagja, J. Echtenberg Emil karnagy és dr. Kenedi Géza, aki a „Művelt társaság“ czímen felolvasást tart. Belépő-díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— A Magyar Társadalomtudományi Egyesület a társadalmi elfajulásról nyilvános előadásokat tartat február hó 4-én, pénteken délután 6 órakor az új városháza (IV., Váci-utca 62.) közgyűlési termében.

— A pétervári kivégzés. Közöltük, hogy Karpov rendőrfőnök gyilkosát, Petrovot hétfőn éjjel a Péter Pál-erődben kivégezték. Erről a kivégzésről az alább közlendő részletes tudósítás érkezett. A fogoly még a legutolsó napon sem tudta, mikor fogják kivégezni és a legnagyobb nyugalommal várta sorsát. Egy lelkész volt mellette cellájában, akivel beszélgetett és akinek sokat mondott el az államrendőrség kémkedő rendszeréről. Hétfőn éjjel két órakor felkeltették s tudatták vele, hogy a halálos ítéletet azonnal végrehajtják. Petrov nem látszott meglepettnek, felkelt, az ablakhoz lépett és csekély tetovázás után kijelentette:

— Készen vagyok. Jerünk.

A lelkész meg akarta gyónlatni, de Petrov visszautasította és kijelentette, hogy teljesen nyugodt a lelkiismerete. Amikor a vesztőhelyre értek, arra kérte az ügyészt, hogy az ítéletet ne olvassák fel, de ezt a kérését nem teljesítették. Az ítélet felolvasása után a hóhér Petrov nyakára illesztette a kötelet, ő maga pedig teljes erejével rugta ki maga alól a számlóyt. Nehányat vonaglott és nem volt többé.

— A mentők gyűjtésének statisztikája. A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület gyűjtése eredményéről a következő jelentést adta ki: Bár az elszámolás és a gyűjtések elkönyvelése még tart, nagyjából már megállapíthatók az eredmények. A gyűjtés révén 1910. évre előirányzott költségvetés kétharmada (hozzászámítva természetesen az államtól és a fővárostól nyert segélyeket és egyéb jövedelmeket) fedezve van. A „Mentők Napja“ gyűjtésének teljes eredménye az eddigi számítások szerint, 114,000 korona, amely a következőképp oszlik meg: legtöbbet gyűjtöttek és ezért a legelső helyen állanak a főváros iskolásgyermekai. Eddigél körülbelül 26,000 korona folyt be ezen a réven. Második helyen a házfelügyelők következnek, 24,000 koronával. A főváros munkássága ez évben is meghozta a maga szép áldozatát, 15,000 koronát adott össze fillérenként. „Mentők Napja“ megteremtői, a vendéglősök, kávéosok és a főpincérek a „garasok“ és „számoló cédulák“ból, meg a szilveszter-éjszakai gyűjtésekből 15,000 koronát szedtek össze. Nagyon szépen gyűjtöttek a kereskedők, kiknél a sárka perselyekben 18,000 korona találtatott. Eredményesen gyűjtöttek a helyőrség katonái között és a közhivatalokban, ahol 5000—5000 korona gyűlt be. A pénzintézetek és egyéb részvénytársaságok összesen 4000 koronát adakoztak. A fennmaradó 8000 korona kisebb gyűjtések és a magánadományok között oszlik meg.

— Bodó kávést huszonöt francra ítélték. Ma tárgyalták a monacói törvényszékénél Bodó budapesti kávéháztulajdonos ügyét, aki véletlenségből Gerő Lajos budapesti újságíró megöltte. A bíróság Bodó és Gerő egybehangzó vallomása után Bodó ellen a vádat elejtette és fegyverviselésért feltételesen fizetendő huszonöt frankra ítélte.

— A „Háztartás“. Urainé Hentaller Lilly szerkesztésében ma jelent meg a „Háztartás“ tizenhatodik évfolyamának negyedik száma. A magyar asszonyok legrégebbi lapja, amely szinte nélkülözhetetlen minden háznál, ezúttal is csinos kiállítású és élénken szerkesztett. Rovatai hasznosak, színpadi része érdekes és szórakoztató. Mutatványszámot kívánatra azonnal küld a „Háztartás“ kiadóhivatala (VII., Aréna-ut 68.)

— Az orosz börtönök titkaiból. Nem minden humor nélkül való az orosz börtönökről érkezett tudósítás, mely Berlinen át került Pétervárról ide. A férfi rabok istápolására alakult jótékony egyesület pétervári bizottságának egyik legutóbbi ülésén gróf Toll elnök szóvá tette azt, hogy a pétervári börtönök könyvtáraiban egész sereg forradalmi és pornografikus nyomtatvány akad. Gróf Toll utánajárása szerint ezeket a könyveket a csendőrség szállította a börtönökhöz. A csendőrség főnöke, Chrulev előbb azt kívánta, hogy erről a kellemetlen dologról ne igen beszéljenek, utóbb aztán gróf Toll sürgetésére beleegyezett abba, hogy vizsgálatot indítsanak. A vizsgálat során kiderült, hogy az ügy mögött korántsem rejtőznek olyan veszedelmes szándékok, amint azt hitték. Oroszországban annyi az elkobozott könyv, hogy nem tudják, mit csináljanak velük, hová tegyék őket. Eladni nem szabad ezeket, a megsemmisítésük pedig ferasztó munka lenne. Erre egy leleményes koponya rájött arra, hogy hiszen a börtön-könyvtárak anyagot kérnek. Így kerültek a forradalmi könyvek az orosz börtönökbe.

— Zsaroló gyógyszerészség. A rendőrség ma délután letartóztatta Jeney Jenő 28 éves foglalkozás nélküli gyógyszerészségét, aki hónapok óta zsarolt egy sertéskereskedőt. Jeney állandóan a Rémi-kávéházba járt, ahol a kártyaasztalok körül ólalkodott. Figyelte a játékosokat s azok közül a sertéskereskedőt állandóan zsarolta azzal a fenyegetéssel, hogy ha nem ad neki pénzt, elárulja a feleségének, hogy játszik. A sertéskereskedő egy ideig pénzelte Jeneyt, de végül megunt a zaklatást és ma, amikor ismét pénzt kért tőle a gyógyszerészség, adott neki, de egyúttal följelentette. Minthogy kabátlopás gyanúja is forog fönn ellene, a rendőrség őrizet alá helyezte.

— Az artisták ügye. Az artisták mozgalmáról az utóbbi időben sok szó esett és ez a mozgalom, amelyben az artisták példás összetartásuknak szolgáltatták bizonyítékát, el is érte célját. A beadott új javaslat következtében a főkapitány a régi varieté-rendelet 17-ik szakaszát más irányban fogja módosítani és így — noha az új rendelet elvben és lényegileg érvényben is maradt — a tulajdonképpeni útközponthoz képező, személyre és névre szóló „jogosítványokat“ (fellépési engedélyeket) nem bocsátotta ki. A főkapitány azt is kijelentette, hogy az esetben, ha az Artistaegyesület 1910. február hó 8-ikán tartandó rendkívüli közgyűlésén módosítandó alapszabályok teljes garanciát fognak arra nézve nyújtani, hogy a jogosítványok életbeléptetése a jövőben sem legyen szükséges, a készülélfelben levő új varieté-rendeletet is a jogosítványok teljes mellőzésével fogja meghozni és életbeléptetni.

— Szódató a legsötétebb Afrikában. Shelford angol mérnök expedíciót vezetett az angol-afrikai Ugandába s az expedíció felfedezte a Magadi tavat. Az Uganda vasut egyik állomásától, Kiutól indult ki Shelford csapata és keleti irányba haladva veszedelmes vidéken keresztül 265 mérföldnyi utat tett meg, amíg a tavat elérte. A Magadi-tó — írja Shelford — festői völgyben fekszik. A tavat minden oldalról hatalmas hegyek veszik körül, emberi életnek sehol semmi nyoma, de az egész vidék tele van flamingókkal. A tó tiz mérföld hosszú és három mérföld széles, a víze a hegyekről tekintve vöröses színbe játszik. Mikor a partot elértük, úgy találtuk, hogy a tó mélysége pár hüvelyk s a fehérszilárd szódaréteg van, amely olyan, mint a tózsaszínű márvány. Furni kezdtek a tó fenekén s kiderült, hogy a szódaréteg nagyon mély. A szódaréteg mintegy husz angol négyzetmérföldre terjed s óriási értéket képvisel. Az angol kormány egy nagy cégnek kilenczvenkilencz évre megadta a monopóliumot a szódató kiaknázására. A londoni kormány az Uganda vasutat kiépíti a tóig s így a szódatányászásnak semmi sem állja útját.

— Vámbeeslő, mint milliomosjelölt. R. Parr newyorki vámbeeslőnek csak kétezer dollár fizetése volt s gazdag örökség sem környezi, mégis reményo ebred fel. Parr volt ugyanis az, ki a czukortörzst óriási vámszalásait felfedezte. Amerikai törvények szerint jutalmul megkapja az eltitkolt összegnek egy részét, 5 százaléktól egész 50 százalékgig s mivel a czukortörzst 2,200,000 dollárral kevesebb illetéket fizetett be az állampénztárba, mint kellett volna, Parr ur esetleg egymillió dollárt is kaphat.

— Házasság. Schmidt Vilmos, a dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium titkára e hó 6-án d. u. fél 2 órakor vezeti oltárhoz a Dohány-utcai izr. templomban Frieber Cornéliát, Frieber Sámuel főkönyvelő leányát.

Dr. Kohar Durlen Agost, a Schwartz-szanatórium orvosa eljegyezte Faber Frederika doktort, a szanatórium orvosnőjét.

Molnár Sándor, a szécsényi takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Breuer Margitot Szécsényből.

Belinai lovag Grodzky Odón máramarosmegyei árvaszéki úrnök január 29-én tartotta eljegyzését Gasparik Ignác nyug. m. kir. bányakezelőtiszt leányával, Rózsikával Máramarosszigeten.

Hatfaludy László dolhai főszolgabíró leányát, Erzsikét február 3-án délelőtt 11 órakor vezeti oltárhoz a Váci-utcai Angol-kisasszonyok templomában Buchwald Odón aradmegyei földbírtokos, Maderspach Buchwald Janka vértanu testvérbátyjának unokája.

Löwy Gyula eljegyezte Kesztonbium Frida Klász szonyt Budapesten.

Dr. Junker Pál, fővárosi ügyvéd, e hónap 6-án, vasárnap déli 12 órakor tartja esküvőjét a Dohány-utcai izr. templomban Ehrlich Sári kisasszonnyal, Ehrlich G. Gusztáv fővárosi bizottsági tag, a pesti izr. hitközség előjárójának leányával.

Kiss Jenő kassabélai körjegyző eljegyezte Guttmann Cornéliát Toicsvárol.

— Nászajándékok, jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerelőnek, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Öngyilkos nagykereskedő.** Tegnap délelőtt öngyilkosságot követett el **Bucányi Lajos** fővárosi nagykereskedő, akinek üzlete a Károly-körút 10. számú házában van. A szerencsétlen ember tragédiája még eddig meglehetősen titokzatos. Vágszonnemivel, főleg zsebkendővel kereskedett nagyban s több külföldi céget is képviselt. Az üzlet elég jól ment, legalább úgy látszott, hogy Bucányi nem küzd anyagi zavarokkal. Alkalmazottai sem tudtak ilyesmiről. Azt pedig, hogy a hatvan éves ember a legvégsőre készül, nem sejtette senki. Künn lakott a Zuglóban a Róna-utca 43. számú házában feleségével és gyermekeivel. Tegnap reggel, szokás szerinti, nyolc óra tájban távozott hazulról s egyenesen bement a Károly-körúti üzletébe. Ott többféle rendelkezést tett, majd egyik alkalmazottjával nagyobb összeg pénzt küldött a feleségének. Kevésfél tíz óra előtt ment el az üzletből és azt mondta, hogy nemsokára visszamegy. Többé nem látták. Délután négy óra tájban azután a dunai kapitányság értesítést küldött az üzletbe, hogy s Dunából kifogtak egy éles ürümbert, akiről a zsebében találtak iratok és levelek nyomán megállapították, hogy **Bucányi Lajos** nagykereskedő. A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. **Kapályai Ferenc** üzletvezető nyomban kifogtatta a törvényszéki orvostani intézetbe s ott valóban fölismerte a vízbe fullt emberben a cég tulajdonosát. **Bucányi Lajos** délelőtt tíz óra tájban az Erzsébet-hídról ugrott bele a Dunába. A víz a **Ferencz József**-hidig sodorta a hullámokkal küzdő embert, nyomban csónakra ültek és utána evoztek. A hid alatt ki is fogták, s a partira vitték, aztán a mentőket hívták hozzá. A szerencsétlen még élt akkor, de néhány pillanat múlva meghalt. Az orvos nem tudott már rajta segíteni. A rendőrség nyomozást indított az öngyilkosság okának kiderítésére. **Bucányi Lajos** hozzátartozói közül csupán feleségének fivére jelentkezett ma a főkapitányságon. Ő sem tudott semmi lényegesebb felvilágosítást adni. Felmutatott több nagyobb összegű biztosítási kötvényt. **Bucányi** már évekkel ezelőtt több társaságnál biztosította az életét.

— **Új kereskedelmi szakiskola.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének küldöttsége ma járt el a kereskedelmi iskolák főigazgatóságánál és bejelentette, hogy **Mártonffy Márton** udvari tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium iparoktatási főigazgatója, hozzájárult ahhoz, hogy az egyesület kereskedelmi szakiskolát szervezzon, amelyben három és öt hónapos kurzusokban főleg gyakorlati tárgyakat, könyvvitelt, levelezést, magyar német gyorsírást és gépirást adnak elő. A kereskedelmi iskolák főigazgatósága részéről **Kirchner Béla** főigazgató kijelentette, hogy a közoktatásügyi kormány a törvénnyel semmiféle kifogást nem emel, annyival is inkább, mivel a gyakorlati tanfolyamok szükségességét a főváros maga is bebizonyította.

— **Letartóztatott kivándorlási ügynök.** A rendőrség — mint Szegedről jelentik — ma letartóztatta ott **Schwarz Gyula** temesvári ügynököt, aki négy szegedi iparost Fiumén keresztül Amerikába akart kiszállítani és fölük ezért ezernyolcszáz korona honoráriumot kívánt. **Schwarz** egyike a legveszedelmesebb kivándorlási ügynököknek, ki az Alföldön már számos gazdát és munkást megcsalt.

— **Automobil-elgázolás.** Ma reggel a Gellért-terén **Piller Károly** gépkocsivezető 488. számú autómobiljával elütötte **Balás Ignác**né, született **Pleska Erzsébet** 66 éves cselédet, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett. A lakására vitték.

— **Gyilkos tréfa.** Tiszapolgár határában, a Nagynád Jenék nevű tanyán **Hamar István** gazdálkodó disznótör alkalomával tréfából **Katona Ferenc** nevű barátjára fogta forgópisztolyát és ötször egymásután elsütötte. A pisztoly mindannyiszor esütörtököt mondott, de azután véletlenül elsült és a golyó **Hamar** tüdejébe furódott s megölte.

Salgótarjáni, petrozsényi és porosz szén és légszeszgyári pirszenet szobafűtési célokra, pirszengyári pirszenet központi fűtésre szállít:

— **Bestiális anya.** A rendőrség ma este letartóztatta **Papp Viktória** 26 éves cselédeányt, akinek az a büne, hogy ma született leánygyermekét megölte, majd belegyömöszölte a csatornába s mint aki a legjobban végezte dolgát, visszament a konyhába és dolgozott úgy, mint máskor. Délután azonban göresöket kapott, heves fájdalomról panaszkodott, majd elaléltan összeesett. Gazdája rögtön orvost hívatott, aki csakhamar konstataálta a baj okát. Keresték a csecsemőt mindenfelé, de mivel nem találták, jelentést tettek a rendőrségen. Itt elrendelték a vizsgálatot, amely csakhamar megállapította, hogy a rosszkéllű anya hova tette gyermekét. A kis holttestet kihúzták a csatornából, az időközben magához tért anyát pedig a rendőrségre vitték. Ott csakhamar megvallotta bűnét, amelyet a szegyetől való félelmében követett el és zokogva beszélt el a gyermekgyilkosság körülményeit. A beismerésben levő cselédeányt erre letartóztatták és mivel súlyos beteg, a rabkórházban helyezték el, a gyermek holttestét pedig a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Bányászok sztrájkmozgalma.** Indianapolisból táviratozzák: Az egyesült bányamunkások középonti bizottsága javasolta, hogy az aszfaltbányákban április elsejétől kezdve szüntessék meg a munkát, mert a munkások tíz százalékos béremelését és más követeléseit nem adták meg.

— **Tíz színházi előadás közben.** Cairónak Izmaília külvárosában a Fanfar-színházban kinematografikus mutatványokat rendeztek az iskolák számára. Előadás közben egy film meggyuladt és a színház leégett. Az iskolásgyermekek rémülten menekültek és a tolongásban igen sokan megsebesültek. Négy tízéves gyermek a színházban égett.

— **Betiltott kuplé.** A Vasyári Adolf és Hohenberg Dávid tulajdonát képező, Király-utca 39. szám alatt levő Mandulaföldön **G. Csillag Mariska** énekesnő napok óta előadott egy „A turistánő” című kuplét. Ezt a kuplét, mely szemérmesertő tartalmánál fogva az 1897. évi 7447. számú főkapitányi rendeletbe ütközik, dr. **Boda Dezső** főkapitány ma 2773. sk. I. 1910. számú határozatával betiltotta és egyúttal **G. Csillag Mariska**-s a mulatóhely tulajdonosai ellen a kihágási eljárás megindítását rendelte el.

— **Ellöbözött röpirat.** A sajtóügyi vizsgálóbíró rendeletére a rendőrség ma elkobozta a szociáldemokrata párt által tegnap kiadott röpiratot, amelyben erős hangon foglalkoznak a főrendiház állásfoglalásával. A röpirat címe: „A grófok üzentek!” A rendőrség házkutatást is tartott a nyomdában, de már egyetlen példányt sem találtak.

— **A Dunába esett.** Tegnap délelőtt az újpesti téli kikötőnél holtan húzták ki a Dunából **Markovits Kosta** 38 éves szénkotró, aki a Haza nevű uszályhajón szolgált. Tegnapelőtt éjszaka útasan akart a hajóra menni. A hídor a Dunába fordult. Senki sem vette észre a balesetet s a szerencsétlen a vízbe fullt. Holttestét a bonczatani intézetbe vitték.

— **A hálókocsitársaság tolvaja.** Begiter Ágoston, 25 éves géplakatos ma tetten érték, amikor a keleti pályaudvaron a nemzetközi hálókocsitársaság egyik kocsiját feltörte és 500 korona értékű szőnyeget lopott. A tolvaj géplakatosát átadták a rendőrségnek, amely megállapította, hogy **Begiter Ágoston** a Mercur kávéházban egy hegedűt is lopott. A rendőrség letartóztatta.

— **Balesetek.** Tegnap a Halom-utca 43. szám alatt **Dreher** féle sürgyár pincéjében **Szemjám Mihály** 30 éves napszámóra rásért és 60 hektoliteres hordó. A szerencsétlen ember hátgerinze eltört. A mentők az életveszélyesen sebesült embert a Szent István-kórházba vitték. — Tegnap délután **Reichner József** kövicséged egy hatlövetű forgópisztolyt vitt javítás végett a Lom-utca 29. számú Kállai-féle motorgyárba. A revolvert **Liber** Endre lakatossegédnek adta át azzal, hogy a revolvert nincs meglőve, amely közben elsült s a golyó a lakatossal szemben álló **Reichner** hasába furódott. A súlyosan sebesült embert a Rókus-kórházban ápolták. — Tegnap délután a Tisza-utca 8. szám alatt **Schuster** István gépgyárban **Király Lajos** lakatos, segéd egy gépről esett. Agyrándást szenvedett. A mentők a Bethesda-kórházba vitték. — Tegnap délután a Sziv-utca 35. számú ház előtt **Pollák Ignác** szomatlan bérkocsijával elgázolta **Kun Márta** 14 éves cselédeányt, aki súlyos zúzódásokat szenvedett.

— **Öngyilkos postatiszt.** **Hammer Elemér** 28 éves posta- és távirógyakornok ma délután a Dohány-utca 66. számú házbán halántékon lőtte magát és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Tettének okát nem tudják.

— **Betörők az ékszerüzletben.** Nagyváradon **Pollacsek Zsigmond** ékszerész üzletében az éjjel ismeretlen tettesek betörték és 100.000 korona értékű aranynevelő és gyémántékszert raboltak el. A betörőket erőlyesen nyomozzák.

— **Életuntak.** Kora délután a nádor-utca 1. kaszárnya legénységi szobájában szíven lötte magát **Turgyán Dezső** 22 éves közkatona. Mire a mentők a kaszárnyába érkeztek, a szerencsétlen meghalt. Tettének okát nem tudják. — **Hammer Elemér** 28 éves postagyakornok Dohány-utca 65. számú lakásán halántékon lőtte magát. Nyomban meghalt. **Hammer** még délelőtt követte el végzetes tettet, de hozzátartozói csak délután jöttek az öngyilkosság nyomára. A rendőrség a holttestet a bonczoló-intézetbe szállította. — **Bgyed Sándorné** 39 éves napszámos asszony Murányi-utca 53. számú lakásán foszforoldatot ivott. A mentők eszméltre térítették és a lakásán hagyták. — **Fischer Jánosné**, született **Resch** Emília Káspet, Wesselényi-utca 18. szám alatt levő lakásán föbelötte magát. Súlyos állapotban a Szent István-kórházba szállították. — **Páthay Katalin** 20 éves fodrásznő erzséottofalvai lakásán revolverrel magára lőtt. A Szent István-kórházba szállították. Állapota életveszélyes. Öngyilkosságának oka családi összekoczanás. — A Kádár-utca 8. számú házbán **Nagy Ferencz** 18 éves ismeretlen foglalkozású egyén, föbelötte magát. A Szent István-kórházba szállították, ahol nemsokára rá meghalt.

— **Halálozás.** Bögözi **Jakab János**, Torda város nyug. főjegyzője 54 éves korában Tordán meghalt. **Gyöngyösi** Béláné szül. abrudbányai **Fikler Berta** elhunyt Kolozsvárott.

Fröhlich Fül, a balassagyarmati állami elemi iskola igazgatója Balassagyarmaton meghalt.

Müller Oszkár gyógyszerész, a törvényhatósági bizottság tagja, Verseczen meghalt.

Tilger Miklós, Kassa város egyik legrégebb polgára Kassán meghalt.

Altman József, volt bécsi udvari színész 75 éves korában ma éjjel Bécsben meghalt.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x **Eodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különbös gond fordítatik a gyermektorna- és vívasra.

x **Szép a bajsz Hajdusági pedróvel.**

hozasson tőlem azonnal

8 napi próbára

aki csusz, közsvény, ischias bántalmait ellen már mindent próbált eredménytelenül. Kapható havi részletdíjértékre. Ismertető könyv ingyen és bérmentve. **Förstner Aladár, Budapest, VII/22. Alsóerdősor 30. szám.**

SALAMON JAKAB és Társai

Budapest, V., Erzsébet-tér 5. TELEFON: 73-96, 73-97, 73-98.

A Lady Patroness.

A bál terem díszítése a patroness-emelvényénél éri el koronáját. Ott omolnak össze a szövetek és szőnyegek baldachinszerű sátorra, ott sűrűsödnek a délszaki növények valóságos ligetté, ott szórják a villamos körték a legvakítóbb fényzöngét. És ezt a dekorátorok szimboliztikus célzattal rendezték így, mert hiszen a Lady patronessnek a bálnak, bizonyos értelemben, királynői.

Amikor valamely testület, egyesület, liga, kör, fakultás vagy bármely egyéb érdekesoport elhatározza, hogy bált rendez, első gondja, hogy befolyásos, előkelő és agilis patronessket nyerjen meg. Nélkülük nincs siker. Ők képviselik a vállalkozást kifelé, ők nyomják rá a kvalifikáció bélyegét.

Ha tudni akarjuk, milyen színvonalú a készülő táncmulatság, egyszerűen a patronessnek névsorát kell végig pillantanunk. Ha azokat a magas arisztokrácia soraiból válogatták össze, biztosra vehetjük, hogy a terem hemzsegni fog a komtessektől, baronesszektől. Ha a tudósok, művészek vagy a pénzkapacitások nejei vállalkoztak erre a szerepre, úgy a táncosnők többsége a tanári kar, az atelier-k, vagy a pénzintézetek családjaiból verbuválódik össze.

De a patronesseknek nem csupán az a feladata, hogy táncosnőkről gondoskodjanak. Ők a bál anyagi sikerét is lelkükön viselik. Mindenekelőtt ők maguk is csinos összeget áldoznak a bál céljaira. Azután sorban látogatják össze ismerőseiket és ritka ékesszólással s rábeszélő képességgel rájuk szöszkészik a retiküljökben magukkal vitt belépőjegyeket.

Kétféle patronesset különböztetünk meg, mint ahogy kétféle bizottsági-hölgyek és bizottsági-urak is vannak. Az egyik kategóriába tartozók csak *jelennek*, a másik csoportba oszthatók *tesznek* is. Az előbbiek beírják azzal, hogy nevéik és megjelenésük hasson; utóbbiak a hatóságokkal, a kárpitosokkal, a vendéglőssel és a többi kellemetlen emberrel alkudoznak, tárgyalnak, veszekednek. Egész nap irkálnak, telefonálnak, intézkednek, sürgetnek.

Azonkívül, az igazi, a vérbeli Lady patroness éjjel-nappal új ötleteken tör a fejét, hogyan lehetne báljának valami olyan vonzórót, érdekességet találni, amiről az öreg Ben Akiba sem álmodott.

Amikor a Lady patroness előkelően, elegánsan, s amellet mégis szeretetreméltó mosolygással lebeg a terembe, jobbra-balra köszöngetve, kedvesen csevegve, ugyszólván háziasszonykodva, senki se gyanítja, hogy ez a látásony üde és jókedvű uriaszony, milyen fáradt, s mennyivel inkább szeretne odahaza, az ágyában pihenni. Hiszen a bál érdekében már hetek óta annyit dolgozott, hogy végül a saját dolgairól megfeledkezett. Ennek következtében, a toletteje csak az utolsó órában érkezett meg, a fodrásznő helyett pedig a szobaleány fésüléssel kellett beérnie.

Társaságunk hölgyei nem mindig szívesen vállalkoznak a patroness-ségre. Különböfélé okból kénytelenek a felszólításnak engedni. Az egyik tartozik ezzel a férje állásának, mely a feleségre is reprezentáló kötelességeket ró. Másokat hiúság viszi a patroness-dobogóra. Nem akarnak barátnőiktől elmaradni. Meg akarják mutatni, hogy ők legalább is olyan befolyásosak, előkelők, ügyesek, mint azok. Hiszen a hiúság — valljuk meg — gyöngesség ugyan, de amikor a jótékonykúpság köpenybe takarózik, sokszor kedvesebb amaz igénytelenségnél, amely semmit se tesz másokért.

A Lady patroness-ség intézménye évről-évre jobban előtérbe nyomul. A bálrendező urak elvesztették jelentőségüket és míg azelőtt minden bálhoz egy „bálynőt” hittak meg, most husz-harmincz patroness nélkül el se képzelhető egy jóra való bál.

A régebbi időben a nő csak addig bállozhatott, amíg főkéntő alá került. Mint asszony, már csak itt-ott látogathatott el a tánctermekbe, melyek ajtaja mögöttük, ugyszólván, becsapódott. De most minden nő, késő nagymamaságáig is bállozhat. A Lady patroness tisztje visszahódította őt a farsangnak és a farsangot neki.

A farsang pedig — ki vonná kétségbe? — maga a megtévesztült fiatalság.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Vendégszereplés a Vigszinházban.** A „Tai-fun” Kerner Ilonáját ma Hettyey Aranka, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja játszotta. A talentumos és nagyon intelligens művésznőt már pesti szerepléséből is előnyösen ismerjük és rokonszenves szerepét tudjuk abban, hogy a kolozsvári színház műsora irodalmi eszandékokkal komolyodott. Mai szereplése is abban erősített meg, hogy intelligenciájában lássuk legjobb kvalitását; jól beszél és az érzelmi akcentusokra is hatástudó kifejezéssel rendelkezik. Szerepének folytonossági hiányait sok szellemességgel hidalta át. Külsőségeiben is nyilvánuló sikere volt.

(*) **Az Operaházban holnap, szerdán a Sevil-lai borbély kerül színre.** Rosina — Sándor Erzsé, Berta — N. Valent, Figaró — Takács, Almaviva — Arányi, Bazilio — Kornai, Bertolio — Hegedűs, Tiorillo — Mihályi lesz. Vezényel Benkő Henrik, rendező Alszevgy K. A dalmü után a Csodaváza című ballet kerül színre. (Évi bérlet 24.) Csütörtökön Hunyadi László van műsoron. (Évi bérlet 125.)

Az Operaház legközelebbi újdonsága *Strausz* Richárd „Elektra” című zenedrámája lesz, amelynek Hoffmannsthal által írt szövegét Váradi Sándor fordította. A dalmü zenéi betanítását és vezénylését Kerner István karnagy, a színpadi rendezés munkáját Alszevgy Kálmán főrendező végzi. A scenikai berendezések Kémény Rezső scenikai főfelügyelő tervei szerint készülnek. *Strausz* művében néhány nálunk eddig nem ismert hangszer is alkalmaz. Az Operaház már ezeket is beszerezte s a teljes zenekari próbák hetek óta folynak. Az „Elektra” szereposztása a következő: Elektra — V. Krammer. Clitemnestra — Fodor-né, Crisotemis — Sebeők, Aigistos — Arányi, Orestes — Szemere, Orestes nevelője — Kornai, Elektra bizalmasa — Ambrusné, uszályhordozó — Hardi, fiatal szolga Kertész Vilmos, öreg szolga Kárpát, eseldek: Valant, Váradi Margit, Berts, Szilágyiné, Payer. A rendezőség különös gondot fordít a darab plasztikus díszleteinek és korhű jelmezeinek kiállítására. A dalmü első előadását február végére tervezik.

(*) **Friedmann Ignác.** Költő. Poéta. Ahogyan játszik, az több az exekutív művészetnél. Több az interpretálásnál. Több a leolvasásnál és formába öntésnél. Ebben van valami a teremtésből, valami az újra-alkotásból. Friedmann Ignác poéta és a zongorázása csupa költészet. Tavaly, amikor csak Chopint hallottuk tőle, megcsodáltuk a szellemét, kábultunk ötleteinek tündérlátékos gazdagságába, megmámorosodtunk tónusának férfi-förő erotikumától és fenomen lágyagától és megtelt a lelkünk szeszélyes, szerelmes, újra-újra ölelni akaró Chopinnal. Ma többet adott nekünk Friedmann Ignác. Megmutatta, hogy az instrumentum csodálatos ismerője és tudója, megmutatta, hogy a ma egyik legnagyobb muzsikusa. Brahmsot játszott ma este (egy Haendel-téma variációt) tisztán, nemesen, de egy kicsit szeszélyeskedően, asszonyosan. És játszott Lisztet. Soha így nem játszották még az A-moll szonátát: hatalmas, heroikus erejű költeménynyé szinesedett Friedmann ujjai alatt, amelynek a fortissimóinál bucinák zengését éreztük, lirájában pedig egy csodálatos zongoratónus puha kantilénáját. Amilyen széles vágású, erős fogású művész volt itt Friedmann, éppen olyan ötlet-poéta, hangulat-ember lett akkor, amikor apróságokat játszott. Beethovent, Mozartot és sok Chopint. Egy nagy muzsikuszenei álmódosásai, halk hangulatai, elröppenő impressziói, meg-megesendült rimei voltak ezek az apróságok. (de.)

(*) **Kiss Mihály Debreczenben.** Kiss Mihály, a Népszínház fénykorának egyik legkedveltebb színésze, február 6., 7. és 8-án bucsuzik Debreczenben a legjobb népszínművekben a színpadtól. Úgy a közönség, mint a pályatársak nagy ünneplésekben részesítik a kiváló művészt.

(*) **Colbertson kitüntetés.** A pápa ma Colbertson Sasa hegedűművészt, Kris Imrét és Dunckl Norbertet különkihallgatásan fogadta és a hegedűművészt a pápai aranyéremmel tüntette ki.

(*) **„A kuruzsló” Temesvárt.** Földes Imre legújabb, érdekes drámája, „A kuruzsló” eljutott Temesvárra is, s ott is megérdemelt nagy hatást gyakorolt. Az őszinte sikernek egyik főtenezője *Kre-*

csányi Ignác minden részletre kiterjedő, gondos rendezése és a nívós, kitünő előadás volt. A szereplők közül *Haraszthy* Mici igaz, szenvedélyes és megkapóan játszott, gyönyörűen beszélő Csáthy-néját kell *Ternyei* Lajossal egy színen említeni, aki a czimszerepben tehetsége javát vitte a színpadra. Mellettük *Bánházy* Teréz (Horváthné), *Andor* Mária, *Latabár*, *Szeghő* és *Bérczy* említendők meleg dicsérettel.

(*) **Góthék Szegeden.** Megbízhatónak látszó forrásból vesszük azt az érdekes hírt, hogy *Góth* Sándor — a Vigszinház duzzogó „volt” tagja — folyamodott a szegedi színház bérletéért és azt el is nyerte. A szegediek mindenesetre jól jártak, mert nemcsak nagy intelligenciájú igazgatót és rendezőt, hanem benne és nevében olyan művészi erőket nyerne, amelyekért egész Budapest közönsége irigylő őket.

(*) **Fedák Sári Londonban.** Egy keszthelyi hír szerint *Fedák* Sári — aki ez idő szerint állandóan tótszerdahelyi birtokán gazdálkodik — nyolcz hétre a londoni Kolosseum Varietéhez szerződött. A temperamentumos művésznő magával viszi *Bizi* Sándor keszthelyi cigányzenekarát is, s ezek muzsikálása mellett fog magyar dalokat énekelni, magyar táncot járni.

(*) **„A botrány” Sopronban.** A soproni új városi színház egyik legnagyobb sikere *Bataillo* „A botrány” című drámájának előadása volt. A siker javarészt *Gerzso Szerénnek*, a színház új hősnőjének tulajdonította a közönség, amely a harmadik felvonás után hatszor lámpák elé szölitotta és melegen tüntetett mellette. *Márkus Emiliának* e nehé szerepét a legnemesebb drámai akcentusokkal vitte diadalra a fiatal művésznő, akinek tehetségét mi még a Magyar Színházból ismerjük. Mellette *Tompa Kálmánnak* és *Bodonyinak* volt sikere.

(*) **„Nyugat” felolvasó-ülése.** A „Nyugat” szerkesztősége február 23-án rendkívül érdekes felolvasást rendez.

(*) **Szávay Gyula összes költeményei.** A debreczeni Csokonai-kör ismét bebizonyította, hogy irodalmi feladatának magaslatán áll, amidőn *Szávay* Gyula gyűjteményes munkáit kiadja. *Szávay* Gyula, ama költők közül való, akiket, bár huszonöt éves, tehát jubiláris, írói multra tekinthet vissza, nem csupán kortársai, hanem a fiatalok is nagyra-becsülnék. A Csokonai-kör a most évi felolvasó-ülésén méltatta költő-főtárának érdemeit, s most összes költeményei kiadására vállalkozik. Maga *Szávay* Gyula rendezte sajtó alá az öt testes kötetbe illeszkedő legszebb költeményeit. A költő arcképével ellátott öt kötet tartalma a következő módon csoportosul. I. Dalok és szerelmek. — II. Élet — emberiség. — III. Énekek nagyokról. — IV. Történetek — tréfák. — V. Drámai költemények. A pompás kiállítású öt kötet előfizetési ára 20 korona, mely összeg a debreczeni Csokonai-körhöz czimzendő.

(*) **Az alföldi szinikerület megalakulása.** A D. M. K. E., amely a magyar kultúra terjesztése körüli munkájában kiváló gondot fordít arra, hogy területén minél több helyen és minél előbb a nemzeti törekvéseknek templomai, színházak állítsanak, Kecskenmeten vasárnap megalakította az Alföldi Szinikerületet. A gyűlés a városúza székházában folyt le *Kada* Elek polgármester elnöklésével. Csatlakozásukat jelentették be: *Jászberény*, *Halas*, *Kalocsa*, *Gyula*, *Csaba*, *Oroszáza*, *Zenta*, *Vác*, stb. városok. *Kada* Elek polgármester és gróf *Festetics* Andor felszólalása után *Gallowich* Jenő előterjesztésére egyhangulag kimondották az Alföldi Szinikerület megalakítását és megválasztották diszelnöké gróf *Festetics* Andort, elnökké *Kada* Elek polgármestert, alelnökké: *Gallowich* Jenőt és dr. *Kacsó* Pongráczot, ügyvezető-igazgatóvá dr. *Szántó* Kálmánt. Megalakították végül az igazgatóságot, amelyben a szinikerülethez csatlakozott minden város egy-egy tagot küld ki. A szinikerület célja az, hogy az Alföld városainban szinikerületet emeljen s minden városban megalakítsa a szinipártoló egyesületeket is. Este, a vendégek tiszteletére az Alföldi Szinikerület megalakítása alkalmából *Marházy* Miklós szinigazgató diszeloádást rendezett.

(*) **A Grafikai Egyesület kiállítása.** A Grafikai Egyesület kiállítása a Művészházban legközelebb bezárul. Az egyesület kéri tagjait, hogy tagilletményül válogassák ki műlapjaikat, mert a kiállítás bezárása után ez már nagy nehézségekbe ütközik.

(*) **Premiér a Nagy Endre-cabareten.** A „Modern Színpad” ma este új műsört mutatott be a közönségnek. A program legértékesebb száma kétségkívül a „Virágnekek” című ciklus, amelynek a keretében *Medgyasszay* Vilma, *Ferenczy* Károly, *Papp* János és *Sajó* Géza gyönyörű régi magyar dalokat mutatnak be. Ez a ciklus irodalmi szempontból szenzáció, amelynél szebbet, finomabbat,

stílusosabbat ritkán láttunk magyar színpadon. Ami a színpadi megrendezését illeti ennek a ciklusnak, az is rendkívül sikerült: csupa stílus, melyben a népszerűség és sok-sok architektúrai szépség a domináló. De a műsor többi része is új, ötletes és eredeti. *Sajó, Medgyasszay, Ferenczy, Hadrik Anna és Németh Juliska* pompás jelenetekkel és dalokkal szórakoztatják a közönséget.

(*) **Bierbaum német költő meghalt.** Otto Julius Bierbaum, a németek egyik legnépszerűbb és legtermékenyebb költője, ma negyvennégy éves korában Drezdában hirtelen meghalt. Halálának oka szívbénulás volt. Bierbaum költészetét a szabad, közvetlen, finom líra jellemezte a leginkább. Dalait, kupléit szelvébe énekelték, népszerű könyve, Irrgarten der Liebe, rövid idő alatt hatvan kiadást ért. Nemkülönbén népszerűek voltak utóirásai (Automobilon Olaszországba) és regényei (Prinz Kukuk). A német irodalomban egyik leglátványosabb és legerősebb harcossza volt a halála, különösen Liliencron után, nagy és érzékeny vesztesége a német kultúrának.

(*) **Városligeti Színház.** Holnap, szerdán két előadás lesz. Délután mérsékelt helyárral a nagy vonzóerejű „Trenk báró” operett F. Sziklay Szerénával a női főszerepben és este Kürty Klára felépítéssel a „Szerelemi keringő” kerül színre. Pénteken, február 4-én lesz a bemutatója Géczy István „A poloncházban” című nagyhatású szociális népdramájának.

(*) **Gyermekszínház.** Ma szerdán ismét Földes és Palágyi 9 felvonásos énekes és táncos varázsszerepe „Rübeccal a hegyi szellem” kerül színre, vasárnap, február 6-án a „Hőfőherke és a hét törpe” van műsoron.

(*) **Hangversenyek.** Gerardy Jean belga gordonai művész tegnap érkezett Budapestre, hogy több próbát tartasson *Gönczi Mór* zongoraművészrel, akivel együtt holnap, szerdán tartják meg a Royal-teremben nagy szonáta-estélyüket.

Eisner Bruno zongoraművész első budapesti hangversenyét február 8-án rendezti a Royal-teremben.

A bécsi *Tonkünstler-Orchester* legközelebbi IV. bérleti hangversenyét február 11-én tartja meg a Vigadóban, Weingartner Félix igazgató vezénylete mellett.

A *Brüsszeli Vonósnégyes* február 20-án bucsuzik közönségünk előtt második és utolsó kamara-estélyén, amelyen dr. Adler Mihályné magyar zongoraművész is közre fog működni.

Stavenhagen Bernát zongoraművész február 24-én, hosszú évi távollét után, egyetlen hangversenyt rendez a Royal-teremben. — Jegyek Gerardy, Gönczy, Eisner, a Tonkünstler-Orchester és Stavenhagen hangversenyeire Méry Béniánál kaphatók.

Kisemberek hangversenye a Lipótvárosi Kaszinóban. A jövő vasárnap, február 6-án délután 5 órakor a Lipótvárosi Kaszinóban rendezett hangversenyen csupa gyermekművész működik közre: *Andrejka* Margit énekel, *Benke* Alice hegedül, *Fijalonszky* Zsófia zongorázik és végül *Fényes* Annuska, a Király-színház tagja, táncokat lejti.

A *Nemzeti Zenede újabb hangversenye.* A Nemzeti Zenede igazgatósága február 3-án, csütörtökön este fél 8 órakor a Vigadó kistermében hangversenyt rendez, melynek műsorában Liszt, Molique, Schumann, Bleichmann Lotti, Schubert, Aggházy, Bruch, Wieniawski, Bossi művei kerülnek előadásra. A hangversenyen Aggházy Károly, Góbbi Alajos, Rennebaum Ágosta, Balogh Mária, Baré Emil, Tomka István tanítványai vesznek részt.

IRODALOM.

* **Lélekelemzés, értekezések a pszichoanalízis köréből.** írta dr. *Ferenczy Sándor* ideggyógyorvos, budapesti kir. törvényszéki orvosszakértő. Nemesak az orvosvilágban, hanem az egészséges és beteg ideg-és lelki működések iránt érdeklődő művelt közönség körében is sokat tárgyalják az utóbbi években Freud bécsi orvosprofesszor nagyérdékű pszichológiai elméleteit és ideggyógyászati gyógy módját, de mindezek a magyar irodalomban nem volt képviselve az irányzat. E könyv szerzője most külön kötetben adja ki összegyűjtött pszichoanalitikai értekezéseit, melyekhez Freud tanár írta az előszót és melyeknek ezime a következők: A neurosisok Freud tanár világlátásában. Tudományos álmagyarítás. A psychoneurosisokról. A psychosexuális impotencia analitikus értelmezése és gyógyítása. Az ejaculatio praecox jelentősége. Psychoanalízis és paedagógia. *Ferenczy Sándor* doktor rendkívül nagy apparátussal írta meg munkáját, amelyben a Freud tanár elméletét veszi ugyan alapul, de ahhoz sokat ad a sajátjából is. Meglátászik ezen a tanulmányosorozaton, hogy az írójuk

hatalmas képzettségű tudós, akinél azonban a megszerzett tudás csak alap a továbbfejlesztéshez és az újat produkáláshoz. Psychológiával foglalkozók körében a legnagyobb elismerésre és érdeklődésre tarthat számot *Ferenczy Sándor* könyve.

* **A Természettudományi Közlöny e hó elsejéi száma a következő tartalommal jelent meg:** *Méhely L.*, A darvinizmus mai állása; *Bátky Zs.*, A zsugorított temetkezésről; *Csapodi I.*, Tündérróza ikervirága; *Báró Berget A.*, A talaj hőmérséklete; Az észlelt leghűvösebb hőmérsékletek és a hidegségi sark; *Répassy M.*, Az Alföld szikesei és a halászat; *Gorka S.*, Egészséges állati szervek baktériumtartalmáról; A bor hatása a vízben levő baktériumokra. Ezen kívül a füzetet a rendszeres rovatok: levélszokrány, kérdések, feleletek stb. egészítik ki.

Magyarnak Pécs Németnek Bécs!

**Nem tetszőért a pénz vissza!
Ne küldjük pénzünket külföldre!**

Igen finom uri gyűrű, tőmör, angol kivitelben, két brilliánt és egy safírral... — 30 kor.

Igen finom angol uri gyűrű, két ragyogó brilliánt és egy rubinral... — 30 kor.

Igen finom, tőmör, angol uri gyűrű, két ragyogó brilliánt és egy smaragdral... — 30 kor.

Három drb együtt 225 kor.

Hazánk első és legnagyobb órásmester-, óra-, látzor- és iparművészeti tárgyak telepe

Schönwald Imre magyar órásmester, órásművész és látzorész Pécs

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen a bérmentve

FŐVÁROS.

(*) **A kormány, és a főváros.** A főváros holnapi közgyűlésén a bejelentések során bemutatják a kormány kinevezéséről szóló leiratot. A kerületközi bizottság mai ülésén az első és a kilencededik kerület kivételével az összes kerület kimondta, hogy a kormány kinevezéséről szóló leiratot tudomásul veszik.

(*) **Tisza Kálmán szobra és a főváros.** Megírtuk, hogy Kállay Gyula fővárosi bizottsági tag a főpolgármesterhez indítványt adott be, hogy a közgyűlés 10.000 koronát szavazzon meg Tisza Kálmán Budapest felállítására. Egy esti lap ma azt a hírt közli, hogy Kállay Gyula ezt az indítványát visszavonta. Ezzel szemben Kállay bizottsági tag annak közlésére kért fel bennünket, hogy ő az indítványt nem vonta vissza, azonban tekintettel arra, hogy a csütörtöki közgyűlésen a Kluen-kormány bemutatkozó leirata kapcsán élénk és izgalmas vita várható, megkérte a főpolgármestert, hogy indítványát a két hét múlva tartandó közgyűlésen terjeszthesse elő.

(*) **Jelölések.** A kerületközi 36-os bizottság ma délután *Márkus József* elnöklésével ülést tartott, amelyen az első kerület kivételével megejtették az árvászközi jegyzői állásokra, a kerületi orvosi és a városbírói állásokra vonatkozó jelöléseket. A négy árvászközi jegyzői állásra jelölték: *Balla* Károlyt, *Fényes* Bélát, *Hámory* Zoltánt és dr. *Agoston* Gézát. A kerületi orvosi állásokra: *Koffler* Adolfot, *Laky* Árpádot, *Sipos* Mórt, *Kláburszky* Jánost, *Kurbacher* Sándort, *Ladányi* Mátyást, *Mezei* Bélát, *Farkas* Elemért, *Vajda* Vilmost, *Lendvai* Sándort, *Ernyei* Miksát, *Herzog* L. Lajost, *Thomka* Istvánt, *Pohl* Józsefet, *Barsi* Jenőt, *Szemere* Bélát, *Zahler* Emilt, *Baintner* Imrét és *Világhy* Károlyt. A városbírói állásokra jelölték a II. kerületben: *Laumann* József eddigi városbíró; a III. kerületben: *Kugler* József eddigi városbíró; a IV. kerületben: *Gara* József lapszerkesztő; az V. kerületben: dr. *Ineze* Henrik eddigi városbíró; a VI. kerületben: *Forster* Jenő eddigi városbíró; a VII. kerületben: *Sturza* János eddigi városbíró; a VIII. kerületben: *Simonovics* Béla eddigi városbíró; a IX. kerületben: *Gráf* József eddigi városbíró; a X. kerületben: *Brodszser* János eddigi városbíró. Az I. kerületi bizottsági tagok ma esti értekezletükön jelölnek és rövid úton bejelentik a jelöltek névsorát.

(*) **Központi telefon a városházán.** A központi városházán már régebbi idő óta foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy telefon-központot létesítsenek. A kérdés közeledik a megoldás felé, mert dr. *Bódy*

Tivadar tanácsos igen erősen lát hozzá a telefonkérdeés rendezéséhez. A rendezésre vonatkozólag a fővárosi mérnöki hivatal nagyobb előterjesztést dolgozott ki, amelyben kétféle módon képzelhető megoldhatónak a kérdést. Az egyik mód az, hogy a központi városházán olyan telefon-központot rendeznek be, amely 150 telefonállomással rendelkezik, még pedig 12 fő- és 138 mellékállomással. A másik alternatíva az, hogy csak ötven olyan állomást rendeznének be, amely kifelé való beszélgetésre is szolgál és 150 külön állomás csak a házi beszélgetések lebonyolítására volna alkalmas.

Mulatságok.

Bölcsöde-bál.

Az Első Pesti Bölcsöde-Egylet ma este tartotta meg bálját a pesti Vigadóban. Az igazán szép leányok és asszonyok egész seuge vonult fel a szépen kivilágított nagyterembe és azt megtöltötte már, amikor *Augusta* főhercegné asszony háromnegyed 10 órakor kíséretével megérkezett. A fenséges vendéget gróf *Pappenheim* Szigfried és gróf *Károlyi* József, a bál elnökei fogadták. Radics Béla bandája a Rákóczi-induló huzta. A kisteremben összegyűlt bályák kíséretében vonult be a nagyterembe úde lépésekkel a főhercegné asszony, kinek nyomában *Majthényi* Anna udvarmesternő és *Orczy* bárónő léptek a pálmaligetett varázsolt emelvényre. A fenséges asszony nyomban megkezdte a cerclét, majd jelt adott a bál megkezdésére. Radics rázendítette a „Vörös bort ittam az este...” kezdetű csárdásra, hogy az ifjú párok nyomban tüzes táncra perdüljenek. A főhercegné asszony fején csillogó brilliansokkal gazdagon kirakott diadémét viselt, melynek felső koronájában hatalmas brilliáns ékeskedett, magyaros kontyát bílilás csillagok tartották össze; nyakán ötsoros igazi gyöngyből és topázból álló remek fűzőr szórta a fényt, melyen három hatalmas smaragd lógott; ruhája azurkék selyem moll, princesse szabott, mély kerek kivágása körül drága kövekkel gazdagon kirakott aransujtás; brüsszeli csipkével és az egész kelme ezüst, arany virágfűzőr-applikációval ékítve. Jókodv, bódító illat, a színek sokféle kedves variációja emelték a bál fényét. A fenséges vendég fél 12-ig maradt a bálón. A *notabilitások* közül a következőket sikerült összeírunk: Gróf *Serényi* Béla földmivelésügyi miniszter, gróf *Apponyi* Albert és *Gyula*, báró *Vécsey* László és *Miklós*, *Boda* Dezső főkapitány, *Vicom* Fontenay, gróf *Széchenyi* László és *Péter*, *Esterházy* Pál és *Móricz* hercegek, báró *Born* Frigyes, gróf *Wenckheim* Frigyes és *László*, gróf *Edelsheim* *Gyulai* Lipót.

Bálymák. Elnök: *Pappenheim* Szigfriedné, *Károlyi* Erzsébet grófnő, *Apponyi* Albertné grófnő, *Apponyi* Sándorné grófnő, *Attems* *Gyuláné* grófnő, *Bánóczy* *Véges* *Gyuláné*, *munkácsi* *Barkassy* *Kálmáné*, *Batthyány* *Istvánné* grófnő, *Batthyány* *Tivadarné* grófnő, özv. *Beretvás* *Endréné*, *homori* *Biró* *Árminné*, *Born* *Frigyesné* báróné, *Cebrián* *Istvánné* grófnő, *Chernelné* *Rieffel* *Róza* báróné, *Chotek* *Rezsóné* grófnő, *Dániel* *Ernőné* báróné, *Dessewffy* *Emilné* grófnő, alsóöri *Farkas* *Ferenczné*, *Festetich* *Pálné* grófnő, *Fiáth* *Pálné* báróné, *Földes* *Bélané*, *Gerliczy* *Ferenczné* báróné, özv. *Herich* *Károlyné*, *Holitscher* *Pálné*, *szentiványi* *Ivanovits* *Istvánné*, *Jovanovits* *Istvánné*, *Kornis* *Miklósné* grófnő, *Lónyay* *Gáborné* grófnő, *Lánczy* *Leóné*, *galántai* *Nagy* *Andorné*, özv. *Orczy* *Szerafinné* báróné, *Orczy* *Andorné* báróné, *Orosdy* *Fülöpné* báróné, *Pálffy* *Miklósné* hercegné, dr. *Pauer* *Imréné*, *Pekár* *Gyuláné*, *Rohoczy* *Gedeonné*, *Sztáray* *Sándorné* grófnő, *Széchenyi* *Lászlóné* grófnő, *Sztankovszky* *Jánosné*, *bajnai* *Vojnich* *Sándorné*, *Wenckheim* *Désésné* grófnő, *Wenckheim* *Frigyesné* grófnő, *Zichy* *Jánosné* grófnő, *Zichy* *Gézáné* grófnő.

Asszonyok: gróf *Apponyi* *Albertné*, gróf *Apponyi* *Sándorné*, gróf *Attems* *Gyuláné*, *Andrejka* *Józsefné*, *Andrejics* *Jánosné*, gróf *Batthyány* *Istvánné*, gróf *Batthyány* *Tivadarné*, *Barkassy* *Kálmáné*, *Beretvás* *Endréné*, *Biró* *Árminné*, báró *Born* *Frigyesné*, báró *Bánhid* *Antalné*, özv. *Boda* *Gyuláné*, *Belatiny* *Braun* *Károlyné*, *Boros* *Béliné*, gróf *Cebrián* *Istvánné*, gróf *Chotek* *Rezsóné*, *Cheruchné* *Rieffel* *Róza* báróné, *Csipkay* *Károlyné*, *Christián* *Jánosné*, *Christián* *Bélané*, báró *Dániel* *Ernőné*, gróf *Dessewffy* *Emilné*, *Dietrich* *Emilné*, *Dózsa* *Pálné*, gr. *Esterházy* *Lászlóné*, *Egry* *Ferenoné*, gróf *Festetich* *Pálné*, *Földes* *Bélané*, báró *Fiáth* *Pálné*, *Fonagy* *Józsefné*, *Fillinger* *Károlyné*, *Fabricsius* *Bélané*, *Fock* *Gézáné*, *Farmady* *Krause* *Miczi*, báró *Gerliczy* *Ferenczné*, *Gaszner* *Pálné*, *Gótsch* *Józsefné*, *Gottschlich* *Agostonné*, özv. *Herich* *Károlyné*, *Holitscher* *Pálné*, *Hegyessy* *Károlyné*, özv. *Humayer* *Károlyné*, *Hornhaeuser* *Sándorné*, *Hramitzky* *Istvánné*, *Hamvassy* *Istvánné*, *Hegyes-halm* *Lajosné*, *Ivanovits* *Istvánné*, *Ilyés*

Imréné, Jeszenszky Sándorné (Besztercebánya), Jeszenszky Sándorné, Joanovich Sándorné, gróf Kornis Miklósné, Kozma Andorné, Krausz Jenőné, Kreybig Lajosné, Köszeghy Sándorné, Koronkáné Teleki Erzsébet, öz. Koob Gézáné, öz. Kaszenszky Árpádné, öz. Kern Ferenczné, öz. Krakovich Frigyesné, gróf Lónyay Gáborné, Lánzy Leóné, öz. Langer Hugóné, Laehno Hugóné, öz. Marsovszky Jenőné, Molnár Béláné, Magyar Lászlóné, Martin Józsefné, Morzsányi Gézáné, Markóssy Béláné, Medveczky Aladárné, Morzsányi Józsefné, Molnár Albertné, Mészáros Tivadarné, öz. Nagy Sándorné, Nagy Istvánné, Ráli Nagy Ödönné, Negro Adolfiné, báró Oreyz Szerafinné, báró Oreyz Andorné, báró Orosdy Fülöpné, ifj. Ottlyk Gézáné, Ottlykné Balogh Ilona, öz. Ödörfer Kristófné, herceg Pálffy Miklósné, Payer Imréné, Pékár Gyulán, Podjukelné Holl Miczi, Pochata Endréné, Pósa Lajosné, Pákozdy Károlyné, öz. ikvai Pfeiffer Lászlóné, Rohonczy Gedeonné, Ráth-Vég Imréné, Rónay Ákosné, Reich Árpádné, Robitsch Henrikné, Stephani Ervinné, Skublich Viktorné, Schnetzler Ferenczné, Schaffner Károlyné, gróf Széchényi Lászlóné, Sztankovics Jánosné, gróf Sztáray Sándorné, Szinner Józsefné, öz. Szontagh Béláné, báró Szentkereszt Bélané, Szabó Lászlóné, Töry Gusztávné, Unger Béláné, báró Vojnits Sándorné, bánóczy Végess Gyuláné, Vass Tamásné, Vancsó Gyuláné, gróf Wenckheim Dénesné, gróf Wenckheim Frigyesné, Wüstner Henrikné, Wallenfeld Jánosné, gr. Zichy Jánosné, Zichy Gézáné, Zakubik Jánosné, Zsigmondy Dezsőné

Leányok: Adamóczy Ambró Ilona, Andrejko Margit, Andreics Gizi, Boross Emma, báró Bánhidy Stefánia, Bonyó Janka, Bochkor Piroška, Brosz Lilly (Kassa), Bors Jolán, Boda Blanka, Bakos Ilona, Belatiny Braun Györgyi és Adrién, Christian Sarolta, Csipkay Olivia, Cholnoky Ilonka, Dessewffy Berta, Dessewffy Emma, Dózsa Edith, gróf Esterházy Erzsébet, Egy Juczika és Mancika, báró Fiáth Ilona, Filinger Margit, Földes Livia, Fabricius Edith, Farkas Melitta, Fock Lilly, Gaszner Ily, Gajary Kató, Gregersen Asztrid, Humayer Erzsé, Houhauser Margit, Hraniszky Ilona, Hegyessy Lujza, Hegyeshalmi Angelo, Heyek Mary, Ivanovich Zsófia, Ivanovich Mária, Joanovich Juczika, Jordán Erzsé, Jeszenszky Lea, Jeszenszky Edith, Jeszenszky Margit, Kovácsy Maresa, Koronka Zsóka, Koob Margit, Kaszenszky Ilona és Margit, Kern Lily és Edith, Kozma Andrea, Kommer Lenke, Lukács Paula, Molnár Erzsike, Magyar Gitta, Markóssy Berta, Marsovszky Lilly és Friderika, Malosik Bözsike, Medveczky Ilona, Morzsányi Ella, Molnár Irénke, Mészáros Czicza, Mátray Vilma, G. Nagy Ella, G. Nagy Ilona, káli Nagy Ilona, Negro Agi, Ottlyk Juczi, Ottlyk Pálma, Ödörfer Miczi, Pechata Erzsike, Pósa Sárika, Pákozdy Sárika, Popiel Aranka, Pfeifer Irénke, Rohonczy Marietta és Etuczi, Ruffly Bibi és Magda, Robitsch Marietta, Rausch Miczi, Szontagh Alice, Strabentz Margit, Steinbach Friczi, Schaffner Gizella, Szentkereszt Elza és Marietta bárónők, Szabó Gizuczi, Tóth Margit, Tallián Ella, Töry Edith, Tüköry Melitta, Ungger Hedi, Vancsó Anna, Végess Gizi, Varga Miczi, Wallenfeld Tera, Wustner Ilona, Wojnits Margit, Wenckheim Ilona grófné.

Az „Emberszeretet” bálja. A budai Goldberget Albert elnöke alatt álló „Emberszeretet” Jótékonyági Egyesület bálja vasárnap este folyt le a Royal-szálló nagytermében. A mulatság fényes sikerrel járt, úgy hogy a gyermekfelruházási alpnak 4000 korona jutott a bevételből. A szép eredményt a Légybizottság tagjainak, különösen pedig a következő urasszonyok fáradságtalan buzgóságának köszönhető: Neustadt Jakabné, Grünbaum Zsigmondné, Kovács Ernőné, dr. Soós Béláné, Neubarth Dezsőné, Schlanger Mórné, Böhm Jakabné, Löbl Marcellné, Biró Sándorné, Eisenstaedter Béláné, dr. Raál Manóné, Willinger Henrikné.

A Budai Polgári Kör táncestélye. A budai elite-bálok egyik legszebbike ma volt a Budai Vigadó és a Kör fényesen díszített termeiben. A táncestély, melyet a II. ker. általános közjótékonyági egyesület javára rendeztek, tekintve azt, hogy ott nem csak a budai előkelőség színeje, de a pesti oldal és a környék is nagy számban volt képviselve, méltán büszkeségre lehet a budai társadalomnak. A 170 tagú rendezőség, melynek élén Hanusz László, a kör igazgatója állott, valóban fáradságot nem ismerő buzgalommal látta el feladatát. A tánc Kuti Vince zenéje mellett tíz órákor kezdődött s széles jövedelben világos reggelig tartott. Az első négyest 140 pár táncolta.

A „Lutheránia” dalegylet által ma este a Sakkör helyiségeiben rendezett hangversenynek egybekötött táncestély az idei évad egyik legsikerültebb mulatságai közé sorozható. A hangverseny után a farsangi jókedv lépett jogaiba.

A vas- és fémipari tisztviselők a Lloyd termében fényesen sikerült kedves estélyt rendeztek. A zenét Kőcse Bertalan szolgáltatta.

Magyar Gazdasszonyok álarozos bálja. Nagy érdeklődés mutatkozik az idei farsang első álarozos bálja, a Magyar Gazdasszonyok álarozos bálja iránt. A bál febr. 2-án, szerdán este lesz a Vigadó összes termeiben. A szerencse- és tombolaasztalok mellett Gruz Albertné alelnök, a rendezőbizottság elnökének vezetése mellett a következő hölgyek szolgáltatták át a nyereségtárgyakat: Botthosné Sándor Klára, Banovits Kajetánné, Bodnár Ottóné, Blazsejovszky Károlyné, Bossányi Istvánné, Dobránszky Péterné, Éber Antalné, Hallay Ferenczné, Helvey Tivadarné, Hrabovszky Julia, Hellebronth Jánosné, gróf Keglevich Artúrné, Klauzál Gáborné, Karlovsky Berilánné, Lovas Jánosné, Pajzs Gyuláné, Pulszky Ferenczné, dr. Szontho Gyuláné, Vizváry Mariska, Zemplény Gyuláné és még számtalan. A bálon lesz katonai- és cigányzene. Belépőjegyek kaphatók a dohányüzemekben és este a pénztárnál.

Bolond-estély a Vigadóban. A rövid farsang legvigább éjszakáját, a nagy bolond-estélyt, Huszagyó kedden, február 8-án tartják meg a pesti Vigadó összes termeiben. Az igen mulatságosnak ígérkező bolond-estélyen felvonulnak mindenféle jelmezbe öltözött bohócok és más álarozos artisták, akik éjfélig különböző mutatványokkal szórakoztatják a nagyközönséget. Pontban éjfélkor megszólal a Vigadó nagytermének karzatán levő orgona, mely a selmecbányai diákok ismert bardsalát intonálja, mire a bohócok és más álarozosok körülhordozzák a nagybögőt, a farsang temetését jelképezik. A nagyvárnyu bolond-estélyen három zenekar játszik. Belépőjegyek minden nagyobb tőzsdében már előre válthatók.

A Katholikus Kör e hó 2-án este hat órákor fehér kabarét, utána pedig fél 9 órákor vacsorával kezdődő hölgy-estélyt rendez, melynek sikerét már előre is teljesen biztosítja az a körülmény, hogy azt dr. Becsky Arzén, az egyesület derék, közkedvelt elnöke jól ismert izléssel rendezi.

A Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztviselőinek március hó 5-én tartandó táncestélyére szóló meghívókat már szétküldte a rendezőség. A rendezőség irodája VII., Damjanich-utca 29. szám alatt van, hol az érdeklődőknek készséggel nyújtanak felvilágosítást.

A nőtisztviselők estélye. A Nőtisztviselők Országos Egyesülete, mint minden évben, ez idén is nagyszabású művészestélyt rendez állásközvetítési intézmény és üdülőtelepe javára. Aki meghívóra igényt tart, jelentse be a Nőtisztviselők Országos Egyesületében a vigalmi bizottság tagjainál (Andrássy ut 83.) A bizottság pruanémeziában van és minden kedden fél 8 órákor este tartja teljes üléseit.

A Ledermann Mór cég személyzetének vigalmi bizottsága e héten küldötte szét a f. é. március hó 5-iki táncestélyük izlésesen kiállított meghívóit. Aki ilyenre igényt tart, de tévedésből nem kapott, jelentse be a bizottság VII., Károly-körút 13. sz. alatt működő irodájának, ahol egyszerűsített jegyek is kaphatók.

Báli naptár.

Február	2. Udvari táncestély a királyi palotában.
"	2. A Tisztviselőtelepi Casinó táncestélye.
"	2. Posta-tiszték táncestélye (Bálint-utcai kaszinó.)
"	2. Gazdasszonyok álarozosbálja a fővárosi Vigadóban.
"	2. Fehér kabarét-estély a kath. körben.
"	3. Országos gyógyszerészbál a Royalban.
"	5. Széchényi-bál a fővárosi Vigadóban.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Állami Tisztviselők Orsz. Egyesülete ma délután tartotta meg rendes havi választmányi ülését. A napirend előtt Csépp József szólalt fel, aki a Wekerle-kormányának az ex-lex kezdetén kiadott rendelete ellen beszélt. A rendelet szerint az ex-lex idején a segélypénzek nem utalhatók ki, ami különösen a szegényebb sorsú tisztviselőket érinti érzékenyen. Azt kívánja, hogy a választmány ez ellen a sérelmes intézkedés ellen tiltakozzék. Benedek Sándor elnök felvilágosító szavai után Szentkirályi Antal pénzügyi számtanácsos szólalt fel, kérve, hogy a nyugdíjpótló intézet ügyét a nyugdíjbizottság vegye beható tárgyalás alá és sürgősen tegyen róla jelentést. Utána dr. Detre László pénzügyi titkár terjesztette elő jelentését, amely szerint a múlt hónap 77. új tag lépett be az egyesületbe, amelynek így jelenleg körülbelül 1000 tagja van. Végül Strazimir Milán pénzügyi számvizsgáló és Szende Alajos kuriai főigazgató, ellenőr, terjesztette elő a pénztári jelentést, amely szerint az egyesületnek alapítványokban 3392 korona 79 fillérvényi vagyona van és ebből a rendelkezésére álló szabad vagyon 1234 korona 17 fillér. Ezzel a gyűlés véget ért.

(—) A Mérnök-Egyesület új fiókosztálya. A Magyar Mérnök- és Építész-Egyület, amely nemrég nyitotta meg pozsonyi és temesvári fiókjait, legközelebb ismét egy új fiókosztályt fog felavatni. Ez az ünnepség február hó 26-án lesz, amikor a miskolczi-diósgyőri új fiókosztály tartja meg alakuló közgyűlését.

SPORT.

(—) Az első nevezések. Az Urlovások Szövetkezte által kiírt nagy versenyekre kedden este volt a nevezési zárlat. Az egyes aláírások valóságos szenzációszámba mennek, mert nemcsak megnyerésig, de főleg minőség tekintetében oly nagy-szerű képet mutatnak a leadott nevezések, amilyenre eddig még nem volt példa. A Rákosi-díjra 39, a Nagy alagira 31 lovat köteleztek, a Nagy pozsonyi akadályversenyre 54 aláírás érkezett be, amely utóbbi valóságos rekordot képez a verseny történetében. A Szövetkezet által ezidén életbeléptetett újítás, mely szerint az U. Sz. versenyeit megnyitotta a külföldi lovaknak is, meghozta a maga üdvös és az áldozatkész vezetőség által talán nem is remélt eredményét, mert sok külföldi sportman adott le nevezéseket a három nagy versenyre, így Angliából Mr. Bunsow, Mr. Dixon, Mr. Kerne és Mr. H. Persso; Romániából Mons. Marghiloman s Mons. Negropontes; Franciaországból Mons. Jahn s ib. A nemrég Angliában vásárolt Florence Nightingale Szemere Miklós ur neve alatt lett nevezve, Mautner ur franciaországi importjai közül pedig kötelezte Keila-t a Rákosira, Tiny Queen-t pedig a két akadályversenyre. Mindhárom mérkőzés tehát valóban elsőrendű nemzetközi jellegű lesz ezidén. A Nagy alagira a top weightot Hatton's Love, míg a Nagy pozsonyira Venus kapta. Ezzel egyidejűleg megemlíthetjük, hogy a fogadó-irodák már könyvet is nyitottak a Nagy alagira, még pedig 8:1 a mezőnyre.

A bécsi tavaszi meeting két nagy súlyelosztó versenyére kitűnően sikerültek a nevezések. A Przewit handicapr 60, a Háromévesek nagy handicapjára pedig 78 aláírást adtak le istálló-tulajdonosaink a kedd esti nevezési zárlatig. A Przewitre legnagyobb számmal Dreher Antal és báró Springer neveztek, mindegyikük négy-négy lovat, míg a Háromévesek nagy handicapjára nem kevesebb, mint hét elsőrendű anyag van kötelezve a Dreher-istálló részéről s nagyon nehezen lesz főle elvitatható az értékes súlyelosztó-verseny.

Nyiltér.

3 rovalban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Kállay Zoltán
jogi szemináriuma

az összes
jogi vizsgákra
előkészítő intézet

BUDAPEST
IV., Magyar-utca 3. sz.

Dr. Harmat Gyula

Tüdőbetegek Rendelőintézete
Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.

Tüdő-mellbajok: Tuberkulozis I. és II. stádiumában (vérköpés, tüdőzsucshurut), kitűnő eredménnyel gyógyíttatnak szorom oltásokkal.
INHÁTORIUM. Rendelés d. e. 11—12-ig és d. n. 2—4-ig
(A betegek fő szakszéká tulajdoni gyógyul.)

TÖRVÉNYSZÉK!

§ A szolnoki polgármester sajtópöre. Másodszor foglalkozott ma a budapesti esküdtbíróóság azzal a sajtópörrel, melyet Kludik Gyula szolnoki polgármester indított Seftsik István odaváló földbirtokos ellen. Kludik Gyula harmadéve a városi közgyűlésen megvádolta Seftsik Istvánt, hogy a Zagya partján a város területéből körülbelül öt-száz négyszögöl területet elfoglalt. Seftsik István, akinek évekként azelőtt a bíróság jogerősen odaitélte az állítólag elfoglalt területet, főlháborodva a gyanúsításon, a „Tiszavidék“ című újságban élesen megtámadta a polgármestert. A hírlapi támadásra a polgármester sajtópörrel felelt. A múlt évi december hónapban tartott első tárgyalást a bíróság elhalasztotta, s a valódiság bizonyítására megnevezett tanukat, valamint a főmagánvádlót a mai tárgyalásra megidézte. Az ítélőtanácsban Füzesséry bíró elnököl. A vádat dr. Tóth István királyi ügyész képviseli, védő dr. Edvi Illés Károly. A tárgyaláson Seftsik István a cikk szerzőségét elismerte s vádjait fentartotta. Ezután a valódiság bizonyítására beidézett tanúk kihallgatására került a sor, kik közül Vigh Gyula, Horánszky István, Havas Lipót, Éliás Mór, Kündlovits István arról tettek tanuvallomást, hogy a törzsasztalnál szóbeszéd volt arról, hogy a polgármester Szepessy fővárosi mérnöktől 2000 koronát kért a vízvezetési munkálatok ügyében. Mihály Gábor tanu elmondotta, hogy a polgármester hatezer koronáért adta el neki a leégett városi gőzmalom tégláit azon kikötéssel, hogy abból a polgármesternek ezer darabot átad. Ludvig Kálmán bádogosmester elmondotta, hogy a bádogosmunkák monopolizálása ellen levelet írt Seftsiknek. Ennek a levélnek következtében a kaszárnyaépítésnél felmerült 618 korona értékű bádogosmunkák a kellő szakértői megbeszélés után 218 koronára redukáltattak. Végül a Molnár Antal-féle ügy tanuinak kihallgatására került a sor. Ezek igazolták, hogy a polgármester jutányos áron meg akarta venni Molnár tiz hold földjét a csak fiainak közbelépése akadályozta meg a méltánytalan szerződést. A lefolytatott tárgyalás után az esküdtök nem bűnösnek mondták ki a vádlottat, mire a bíróság Seftsik Istvánt felmentette a rágalmozás sajtó-vétségének vádjáról. Az ítélet jogerős.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
 Finson-féle lámpa fűrdők szívba- és veredényelmeszesedés ellen.
 Elektromágneses gyógyítás
 Röntgen sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 Kék fényvel való kezelés.
 Villamos hőfűrdők (Elektrotherm).
 Villamos fényfűrdők.
 Villamos masszázs (Vibratio).
 Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos vízfűrdők.
 Szénasavas fűrdők.
 — Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. — Kezelés egész napon át.

Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
 Ideggengyességi állapotok.
 Álmatlanság, Fejfájás.
 Hűdesek (Paralysis).
 Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, ischiás).
 Gerinzevelősrövidítés (Tabes).
 Szívbetegségek.
 Veredényelmeszesedés.
 Köszvény és csusz, reuma, ízületi és csontbajok.
 Székrekedés, Daganatok.
 Anyagcserebajok (Elhízó cukorbetegség, verszegénység).
 Bőrbajok, Bőrviszketeg, Lupus.
 Hajhullás, kopaszág.
 Szórtelenítés (nőknél az arcon).
 Aranyeres csomók.
 Kivánatra prospektus

KÖZGAZDASÁG.

Nagy változások a kereskedelmi minisztériumban. Egyre élesebb vonásokban látszik meg az, hogy új gazdája van a kereskedelmi minisztériumnak. Aki fenn jár az egyes osztályokban, már itt-ott új vezetőket talál s azok is, akik még régi helyükön vannak, minden pillanatban várják az áthelyezési rendeletet. Hieronymi, amennyire csak lehet, a régi minisztériumot igyekszik visszaállítani úgy, ahogy első minisztersége alatt volt. Így nyomban hivatalbá lépése után betöltetlenül hagyta az államtitkári állást s ennek ügykörét — amint ismeretes — Stetina József és Kálmán Gusztáv miniszteri tanácsosok között osztotta meg és közvetlenül maga alá rendelte az iparfejlesztési osztályt is. Mindjárt az első napokban Ary Pált, az elnöki osztály vezetőjét áthelyezte az iparoktatási osztály élére, míg az elnöki osztály vezetését régi titkárára, dr. Hollán Sándor miniszteri osztálytanácsosra bízta. Ezek az áthelyezések azonban csak a beharangozóak voltak, mert — miként értesülünk — már a közeli napokban olyan nagyszabású személyi változások lesznek a kereskedelmi minisztériumban, amelyek teljesen fölforgatják az egyes ügyosztályokat. Így értesülünk szerint kikerülnek a minisztériumból az összes nem kebelbeli, tehát az u. n. szolgálati tisztségviselők. Azután teljesen újjászervezik a törvényelőkészítői osztályt. Ezek a személyi változások teljes titokban készültek és a miniszter azokba csak Hollán és Kálmán min. tanácsosokat avatta be. Mind a hárman azonban hét pecsétes titokként őrzik a megállapodásokat s annyira titkolóznak, hogy még az új beosztási táblázat is házon kívül egy magánnyomdában nyomatták ki, nehogy valaki idő előtt megismerje azt. Képzhetők, hogy milyen kellemetlenül érezhetik magukat az exponáltabb tisztviselők! De még ebben a feszült várakozásban is bombaként hatott az a hír, hogy Téglássy István miniszteri tanácsos, a VI. osztály (Ipari közigazgatás) vezetője ma — hosszabb szabadságra, magyarán nyugdíjba ment. Ez annál nagyobb meglepetés, mert a puritán lelkű és nagytudású tanácsos harmincz éves közszolgálatra dacára ma még teljes munkabírással dolgozott. Téglássy helyettese a VI. a—2. osztály vezetője, dr. Papp Árpád lett, akinek helyébe viszont Szücs Lajos miniszteri osztálytanácsos került. Az igazi személyi változások korszaka azonban még a következő napokban lesz, amikor a miniszter közzéteszi a már megállapított új beosztási rendet.

Kereskedelmi és ipari vállalatok Boszniában. Szerajevóból jelentik: Az Osztrák-Magyar Bank Szerajevóban fiókintézetet létesített, mely már meg is kezdte működését. — J. és M. Salom szerajevói nagykereskedő és bankcég a helyi spanyol zsidó érdekelttség bevonásával táblaüveg-gyár létesítésén fáradozik, melyet Dolaccon építenek fel. — Kereskedői körökben lukratív üzletnek tartanak egy nyilvános közraktári üzlet és egy a magyar agrár- és járadékbank mintájára szervezendő bank létesítését is, mely működését 5 millió korona alaptőkével kezdené meg. A helyi érdekelttség állítólag egy millió koronával venne részt a vállalatban.

Huszonkét korona osztalékot fizet a Magyar Villamossági Részvénytársulat. Az „Egyetértés“ írta meg, hogy a Magyar Villamossági Részvénytársulat ez évben 4 koronával nagyobb osztalékot fizet, mint 1908-ban, azaz 18 korona helyett 22 koronát. E hírünket most a társaság hivatalosan is megerősíti. Ugyanis a társulat igazgatósága most tette közzé az 1909. évi mérlegét, mely szerint a folyó évi február 20-ikára összehívandó közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy a tartalékalapnak alapszabályszerű dotálása, továbbá az igazgatóságot elátszabályszerűen megillető jutaléknak levonása, végül a múlt évi nyereségáthozat hozzáadása után mutatkozó 1447275 K 53 fillér nyereségből a társulati részvény 16. számú szelvénye dara-

bonkint 22 koronával, vagyis 11 százalékkal p. a. váltassék be, hogy a társulati tisztviselők stb. segélyalapja javára 10000 K, az újítási alapra 120000 K és a külön tartalékalap dotációjára 300000 K fordíttassék, végül pedig 137275 K 53 fillér új számlára vitessék át.

Villamosok forgalma. A Budapesti Közüti Vaspályatársaságnak január hónapban 1,036.059 kor. bevétele volt, a múlt év január havában 912.819 korona. — A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvénytársaság vonalain folyó év január havában összesen 574.736 korona bevétel érte el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 501.346 koronát tett ki. — A Ferencz József Földalatti Villamos Vasuton ez év január havában 347.241 szállított személy után 60.852 koronát vettek be.

Magyar bankok Szerajevóban. Szerajevó város tanácsa a kormány előleges hozzájárulásával nagyobb közmunkák foganatosítását határozta el s az arra szükséges összeget községi kölcsön útján szándékozik beszerezni. A községi kötvények alakjában kibocsátandó kölcsön nyújtására, hallomás szerint, a következő bankok tették már ajánlatot: Priv. Landesbank für Bosnien und die Herzegovina in Sarajevo. — Filiale der Priv. Unionbank in Sarajevo még pedig a „Magyar Jelzálog-Hitelbank“ budapesti cég képviselőjében. — Priv. Agrar- und Commercialbank für Bosnien und Herzegovina, utóbbi a „Pesti Magyar kereskedelmi bank“ képviselőjében. — Az Osztrák-Magyar Bank sarajevói fiókja. A végzendő közmunkák a következők:

1. A városi villamos vasut meghosszabbítása, melynek költségei 320.000 koronával vannak előirányozva. 2. Villamtelep létesítése, melyhez a Zeljeznica patak vize szolgáltatja a vízi erőt. Előirányzott költség 1,700.000 koroná. 3. Vízvezeték létesítése a Praca-forrás vizének felhasználásával. Előirányzat 1,500.000 korona. 4. Tűzoltó kaszárnya építése. Előirányzat 200.000 korona. 5. Katonai barakok építése. Előirányzat 165.000 korona. 6. Vízvezeték és csatornázás létesítése és utépítési munkák Gradski Pofaliciban. Előirányzat 100.000 korona. 7. Nyilvános illemhelyek. Előirányzat 20.000 korona. 8. A Protin Sokak megnyitása 25.000 korona. 9. Ut Grlica Brdóba 30.000 korona. 10. Vágóhid kibővítése 25.000 korona. 11. Hűtőtelep a városarcsokban 30.000 korona. 12. A Cómalsua ulica kövezése 350.000 korona. 13. A Hadzi Mulic ulica meghosszabbítása 33.000 korona. 14. A csatornahálózat bővítése 100.000 korona. 15. A Bascarsija kiszélesítése 50.000 korona. 16. Utezők a felső Mehalákban 250.000 korona. Az összes munkák együttevő 5.223.000 korona értékét képviselik.

A Kühne-cég a Keleten. A mosoni Kühne-féle mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság — amint értesülünk — Boszniában vezérigynökséget állított fel Szerajevó székhellyel. Vezérigynöke Th. Todeschini vaskereskedő, aki az egyes járásokban ügynökségeket állít fel. Ugyanez a cég Herzegovina területére Mostár székhellyel az ottani „Szerb Bank Részvénytársaság“-nak adta át a vezérképviseletet.

Fizetéképtelenségek 1909-ben. A Budapesti Hitelezői Védegyelet most küldte szét a lefolyt évi működéséről szóló jelentését. E szerint a múlt évben 656 inzulvenciális eset jelentett be az előző év 706 esetével szemben. Ezekből az egyetben 436 esetben alakult csoport, azonban 15 csoport feloszlott és így maradt 421, melynek összerdekelttsége 2.671,800 koronát tett ki. (1908-ban 420 eset volt 3.011,000 korona érdekelttséggel.) A fővárosra 36 eset jutott 288,000 K érdekelttséggel, (tavaly 45—459,000 K-val), a vidékre 385 eset 2.383,000 K-val (tavaly 375—2.652,000 K-val) 89 esetben 516,000 K érdekelttséggel — tavaly 91-szer 618,000 K összerdekelttséggel — történt csődnnyítás. Egyezség útján rendeztetett 266 eset 1.842,000 K érdekelttséggel — tavaly 293—2.049,000 K-val — vagyis az összeseteknek 63.3 százaléka (1908-ban 70 százalék) érdekelttség szerint számítva pedig 69 százalék, tavaly 61 százalék. Számos decemberben jelentett ügy még függőben van.

A Kereskedelmi Múzeum új levelezője. Kosuth Ferencz kereskedelmi miniszter hivatali távozása előtt Rasoffszky Dezsőt, mint a Magyar Levantei Kiviteli Vállalat tulajdonosát megbízta, hogy kairói fióküzletében a m. kir. Keresk. Múzeum kairói levelezőjének teendőit végezze.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

természetes alkalkus sós savanyuviz.

Főraktár: ÉDESKUTY L., BUDAPEST. Kutkezelőség: BRASSÓ.

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár osztaléka. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága megállapította a takarékpénztárnak 1909-ik évi vagyommérlegét. Az igazgatóság elhatározta, hogy február 5-én tartandó közgyűlésének részvényenként 120 korona osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni.

A Kereskedelmi Részvénytársaság — kötvénykibocsátó bank. Az újesztendő hamar meghozta a Magyar Kereskedelmi R.-T.-nak első nagy üzletét és sikerét. Ugyanis Fiume város képviselőtestülete husz millió korona kölcsönt akar felvenni, néhány budapesti nagyobb pénzintézzel, egy londoni, meg egy párisi bankcsoporttal tárgyalásokba is bocsátkozott. Azonban a tárgyalások nem vezettek eredményre s a város képviselőtestülete a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság s az általa affiliált fiumei kereskedelmi részvénytársaság ajánlatát fogadta el. Fiume husz millió korona kölcsönt vesz el a Kereskedelmi részvénytársaságtól 60 évre, 4.40 százalékos annuitással, 89% árfolyammal. A kölcsönösszeget Fiume város régebbi kölcsöneinek konvertálására s a már elkerülhetlen beruházásokra fordítja. A kölcsön ügyét a reprezentanza pénteki ülésén fogja jóváhagyni. Ezzel a Kereskedelmi R.-T. a kötvénykibocsátó bankok sorába lépett, mert ez az első emissió üzlete. Az intézet nagy súlyt helyez olasz piacra s ez lesz az első magyar papír, amelyet Olaszországban be fognak vezetni.

Sorsolás. Az 5%-os 1860. évi sorsjegyek mai bécsi húzásánál a következő sorozatszámokat húzták ki: 76 121 196 222 255 347 402 432 463 491 522 533 754 757 831 876 976 1031 1314 1343 1349 1387 1444 1483 1560 1836 1918 1944 2012 2022 2035 2119 2223 2299 2304 2476 2485 2615 2697 2972 3008 3030 3067 3148 3276 3365 3413 3418 3460 3779 3840 3849 3914 4041 4097 4177 4179 4202 4309 4319 4351 4393 4396 4760 4932 4953 4983 5084 5102 5109 5113 5515 5584 5692 5767 5906 5943 6064 6147 6172 6203 6209 6213 6288 6292 6350 6352 6414 6491 6626 6636 6734 6835 6952 7102 7114 7122 7141 7148 7158 7159 7196 7215 7293 7331 7432 7521 7554 7624 7651 7688 7698 7704 7761 7724 7733 7777 7995 8072 8218 8252 8264 8321 8378 8390 8404 8471 8550 8626 8646 8647 8736 8775 8891 8916 9076 9135 9230 9239 9324 9331 9358 9594 9637 9811 9888 9946 10057 10141 10312 10327 10396 10436 10504 10527 10558 10586 10685 10753 10943 10951 10975 11005 11073 11082 11207 11284 11330 11456 11521 11804 11859 11899 11985 12011 12141 12253 12276 12317 12393 12440 12550 12553 12702 12718 12723 12796 12865 2885 13031 13127 13130 13207 13290 13344 13412 13425 13470 13648 13693 13762 13924 13929 14146 14256 14309 14361 14381 14440 14449 14479 14488 14575 14623 14668 14734 14856 14886 14918 14920 14953 14973 15063 15087 15152 15198 15215 15243 15249 15263 15326 15330 15392 15412 15640 15666 15682 15725 15729 15749 15779 15813 15831 15909 15924 15935 16077 16108 16134 16204 16227 16256 16320 16330 16356 16378 16454 16588 16592 16601 16631 16646 16679 16825 16848 16860 16871 17032 17035 17044 17046 17088 17099 17140 17221 17249 17273 17319 17481 17625 17658 17712 17734 17845 17856 17873 17934 17959 18063 18105 18187 18224 18266 18329 18377 18408 18445 18569 18664 18808 18828 18915 19130 19185 19230 19268 19275 19450 19485 19551 19566 19671 19758 19799 19904 19956 19984 19993. — A Magyar Agrár- és Járadékbank járadékjegyeiből ma 10.000 koronás nyereménnyel a következő járadékjegyeket húzták ki: 66 88 131 342 364 480 657 692 705 866. A záloglevelek közül 10.000 koronával az A sorozat 235 számú záloglevelét húzták ki. — **Török sorsjegyek húzása.** A 400.000 frankos főnyereményt a 20677, a 25.000 frankos nyereményt a 242164 és a 10—10.000 frankos nyereményeket az 555114 és az 1755078. számú sorsjegyek nyerték. — **Szász-meiningeni sorsjegyek húzása.** Az 5000 dálnémet forint értékű főnyereményt a 3071—41. számú sorsjegy nyerte. — **Olasz vöröskereszt-sorsjegyek húzása.** A 15.000 lírás főnyereményt a 4376—22. számú sorsjegy nyerte.

Az utolsó. A januári utolsó a várakozásnak megfelelően sablonosan folyt le. Az Osztrák-Magyar Banknál az elmúlt hó utolsó napján a benyújtások jelentékeny összegekre rugtak. A budapesti főintézetnél 15 millió korona benyújtással szemben kilencz és fél millió korona volt az esedékesség; a bécsi főintézetnél pedig 23 millió koronával szemben csak hatmillió korona volt esedékes. Az utóbbi napok jelentékeny benyújtásai dacára nem valószínű, hogy a jegybank adóköteles bankjegyeket hozott forgalomba.

A Leánykibocsátó Egylet forgalma. Az Első Leánykibocsátó Egylet mint szövetséget gyermek- és életbiztosító intézetnél folyó év január havában 1.827.800 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be

és 1.606.300 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében f. é. január haviban 138.743 korona 59 fillér és az intézet fennállása óta 15.380.626 K 27 fillért fizetett ki.

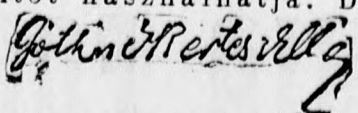
A szegedi kenderfonó mérlege. A Szegedi Kenderfonógyár Részvénytársaság a lefolyt 1909. évre szóló mérleg szerint 437.292 K 11 fillér tiszta nyereséget ért el, mely összegből a tavalyi 56 K helyett részvényenként 60 K, azaz 150.000 K kerül kifizetésre és a fennmaradó összeg az alapszabályszerű jutalékok levonása után különféle tartalékalapok javára fordították.

Magyarország a nemzetközi postai csekk- és giroforgalomban. Mint ismeretes, a postatakarékpénztár a múlt év október havában megegyezett a német birodalom, a bajor, a württembergi, a svájci postaigazgatósággal és az osztrák postatakarékpénztárral a nemzetközi postai csekk- és giroforgalom létesítése ügyében. Ez a megállapodás ma, február 1-én lép életbe, a mai nappal a magyar királyi postatakarékpénztár a nemzetközi fizetési forgalomba bekapcsolta a giro- és csekk-intézményét. A mai naptól kezdve a magyar postatakarékpénztár számlatulajdonosa frankra és márkára is kibocsáthatja csekkjeit, amelyeket a német, a bajor, a württembergi és a svájci postahivatalok elfogadnak. Egy új és élénk postatakarékpénztári forgalom küszöbén állunk, amelyből a magyar királyi postatakarékpénztár, ez a kitűnően bevált intézmény csak szaporítani fogja azokat az érdemeket, amelyeket eddigi működésével szerzett. A nemzetközi giro- és csekk-forgalom azonban nemcsak azt jelenti, hogy a magyar királyi postatakarékpénztár számlatulajdonosai a berlini megállapodások alapján a belföldi forgalomban megállapított szabályok szerint adhatnak megbízást a német, vagy a svájci postahivataloknak, hanem azt is, hogy Magyarországot sikerült bevonni a nemzetközi gazdasági forgalomba. Új szálak szövődtek, amely szálakat a magyar közgazdasági életnek olyan nagyfontosságú intézménye tartja a kezében, mint a magyar postatakarékpénztár. Hogy milyen nagyarányúnak ígérkezik ez az új s ma életbelépő nemzetközi giroforgalom, kitűnik a magyar királyi postatakarékpénztárnak csekk- és clearing-forgalmából, amely az 1908-ik évben 6.4 milliárdot tett ki s ebből a giroforgalom 2.4 milliárdot sajátított ki magának.

Tanácskozás a kiállításokról. Az Országos Magyar Kiállítási Központ munkabizottsága tegnap délután Zsolnay Miklós elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt az elnök örömmel üdvözölte a földművelésügyi minisztérium képviselőjét, Szomjas Lajost min. tanácsossá való kinevezése alkalmából. Ezután jelentést tett a római és turini nemzetközi kiállításokról. Gelléri Mór ügyvezető főtitkárnak a berlini 1911. évi idegenforgalmi és utazási kiállításra vonatkozó előterjesztését egyhangúlag tudomásul vette a bizottság és elhatározta, hogy az érdeklét hazai intézeteket, a fővárost és az iparosokat külön e célra összehívandó ülésen fogják tájékoztatni a kiállításon való részvétel fontosságáról. Szomjas Lajos min. tanácsos és Micskei Endre min. osztálytanácsos az általuk képviselt minisztériumok nevében jelentik a kiállításon való részvétel iránti hajlandóságot. Tonelli Sándor és Szabolcs Ernő ismertették ezután az 1910. évi londoni lakberendezési kiállítást, a londoni japán-angol kiállítást, az odessai mezőgazdasági és ipari kiállítást, a drezdai egészségügyi kiállítást és a roubaixi 1911. évi nemzetközi kiállítás szerveztét. Ezek közül az odessai kiállításra hívja fel a központ a mezőgazdasági gépgyárosok figyelmét. Az ügyvezető főtitkár interpellálta ezután a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesületének jelen volt képviselőjét. Egyes szaklapok ugyanis a gépgyárosoknak azt a határozatát hozták volna, amely szerint ezek nem hajlandók az idei magyarországi vidéki kiállításokon résztvenni. Szomjas Lajos, Micskei Endre és Szilassy Zoltán felszólalásaikban rámutattak azokra a hátrányokra, amelyek a kiállításokon való részvétel tartózkodásától a hazai gazdasági gépgyárosokra hárulna. A zárásadás tudomásul vétele után a bizottság az ez évi költségvetést állapította meg és meghatározta a legközelebbi nagybizottsági ülés napját és napirendjét.

A toalett-titok.

A toalett-titok olyan titok, a melyet egy nő sem hajlandó elárulni. Egyet azonban bevalhatok, hogy minden nő, aki tart valamit a szépségére csakis a Kerpel arczfinomító és kézfinomító használhatja. De persze ez nem titok.

I Kerpel kézfinomító 90 fill. I Kerpel arczfinomító 2 K 50 f. Kerpel gyógytár Budapest. Lipót-körút 28.

Egész országban jó hírnevű Koch I. féle törv. védett „Európa” szabásati rendszerrel 5 óra alatt garancia mellett tanulhat bárki mindenféle női ruha szabást 15 kor. ért. divatu : : napi, esti tanfolyamok. — Az „Európa” szabásati 5 korona utasítással is megrendelhető.

KOCH I., Budapest,
VI., Petőfi-utca 5. 38138

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, február 1.

A készáruüzletben szintén kiélezett lángha volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, de az eladók sem forszirozták a dolgot és így csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 2000 q buza kelt el a tegnapiaknál 5 fillérel olcsóbb áron. — A legdrágább eladási ár 14.67½ korona volt 78.5 kilós pestvidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 13.50 korona 75.8 kilós üszkös szerb búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs és a zab 10—10 fillérel olcsóbb, a többi forgalom nélkül változatlan. — Forgalomba csupán 500 q zab került 757½—767½ koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet némileg alacsonyabb tengerentúli jegyzésekre mindjárt megnyitások lánghán és a tegnapi zárlatnál alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán kedvetlen volt a hangulat, kezdetben még tovább csökkentek, később azonban kissé följavultak az árfolyamok. Az áprilisi buza 5 fillérel a tegnapi zárlaton alul, 14.16 koronán indult, 14.12-ig tovább gyöngült, aztán 14.18-ig javult és zárlatkor 14.15 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza négy fillérel, az októberi buza három fillérel, az áprilisi rozs négy fillérel gyöngült, az októberi rozs, az áprilisi zab és a májusi tengeri változatlan maradt.

Eladatott:
Buza. Pestvidéki: 300 q 78.5 k 29.35 K, 200 q 75 k 28.55 K.
Szerb: 1300 q 75.8 k 27 K üszkös.
Zab: 100 q 15.30 K kpf, 100 q 15.20 K kpf, 100 q 15.35 K kpf, 100 q 15.20 K kpf, 100 q 15.11 K kpf.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	29.30—29.70
"	76	—	80	29.60—29.90
"	77	28.90—29.20	81	—
"	78	29.10—29.40	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	29.10—29.50
"	76	—	80	29.40—29.70
"	77	28.60—29.25	81	—
"	78	28.90—29.40	82	—
Pestvidéki	75	—	79	29.20—29.60
"	76	—	80	29.00—29.80
"	77	28.80—29.15	81	—
"	78	29.00—29.35	82	—
Bánsági	75	—	79	29.30—29.70
"	76	—	80	29.60—29.90
"	77	28.80—29.15	81	—
"	78	29.05—29.40	82	—
Bácskai	75	—	79	29.30—29.70
"	76	—	80	—
"	77	28.90—29.20	81	—
"	78	29.10—29.40	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	19.10—19.20
" középminőségű új	—	—	—	19.00—19.10
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.10—14.20
" II-rendű	—	—	—	13.80—14.00
Zab I-rendű	—	—	—	17.80—18.00
" II-rendű	—	—	—	15.10—15.50
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.05—12.15
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacon kötöttett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:
Buza apr. 14.16—14.18—14.12—14.18—14.15—
Buza májusra 13.83—13.88—13.2—13.91—
Buza októberre 11.91—11.93—11.90—11.95—11.92
Rozs áprilisra 9.68—9.70—9.66—9.71—9.69
Rozs októberre 8.91—8.90 8.95—8.93—
Tengeri májusra 6.59—6.61—6.62—
Zab áprilisra 7.61—7.53—7.52—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	14.15—14.16
Buza májusra	13.91—13.92
Buza októberre	11.91—11.92
Rozs áprilisra	9.63—9.69
Rozs októberre	8.92—8.94
Tengeri májusra	6.62—6.63
Zab áprilisra	7.52—7.53
Repcze augusztusra	14.—14.10

Budapesti gabonaforgalom.

1910. január 30-tól 1910. január 31-ig.

	Erkezett	Elszállított	méter mázsa
Buza	387	—	—
Rozs	—	941	—
Árpa	2987	—	—
Zab	1 88	—	—
Tengeri	1856	—	—
Liszt	—	10102	—
Korpa	—	2553	—

Aggság ellen

Dr. Hommel-féle Haematogen!
Óvási a Dr. Hommel nevet
hangsúlyozni kell!

Értéktőzsde.

A tőzsde tegnapi tartózkodó irányzata a mai tőzsde lanyhaságában nyert folytatást. Ezt a lanyhaságot a gyengébb külföldi jegyzések is elősegítették, úgy hogy ma az előtőzsdén jelentékenyen alacsonyabb árfolyamok mellett bonyolódott le a forgalom. Igaz, hogy helyi vásárlásokra és fedezésekre valamivel szilárdabb lett az irányzat, de ez csak rövid ideig tartott, mert a déli tőzsde realizációját ismét nyomták az árfolyamokat. A két hitelrészvény ma négy koronával alacsonyabban zárult. A nemzetközi értékek mind lanyhábbak, a Rimamurányi kivételével, mely két koronával magasabban zárult. A helyi értékek piacán a helyi pénzügyi részvények néhány építőipari érték, a két villamosági, a Vasuti forgalmi és az Adria részvények voltak forgalomban. A helyi közlekedési vállalatok közül a Városi villamos vasut részvényei javultak. Járadékpiazz gyengébb.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Oszták hitel 673.50—672—673, Magyar hitel 809.50—806.50—810, Államvasut 758.50—756, Leszámitolóbank 557—553.50, Jelzálogbank 477—476—476.50, Rimamurányi 659.50, Városi villamosvasut 334—337.25, Közüti 688.50—686—688.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Oszták hitel 672.75—672.25, Magyar hitel 810—808.25, Államvasut 757.25—756—, Leszámitolóbank 552—549, Jelzálog 476.50, Rimamurányi 659.25, Közüti 685—685, Városi villamosvasutak 387.50—339—337.50 kosona.

Utőtőzsde delután 4 órakor:

Oszták hitel 673.50, Magyar hitel 813.50, Leszámitoló 550, Jelzálog 477.50, Rima 660, Államvasut 757, Közüti v. 687, Városi v. 338.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, február 1. (Saját tudósítónktól.) A külföldi árjegyzések a lanyha időjárással együtt elbágyasztották az irányzatot, de a konzum alig vásárolt, a forgalom csekély volt, belföldi buza 10, oroz 5 fillérrel olcsóbb lett, rozs nyugodt és ártartó, árpa és zab nyugodt, régi tengeri szilárd, új nyugodt irányzat mellett megtartotta árfolyamait.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 15.10—15.45, bánáti 14.75—15.10, mosoni 14.10—14.50, tótfelvdék 14—14.50, déli vasuti 14.10—14.55, marchfeldi 13.80—14.10, románai 14.80—15.05, orosz 14.35—14.75.

Árpa: tótfelvdéki 9.90—10.10, csepeli 9.80—10, pestmegyei 10—10.15, déli vasuti 9.85—10.05, külföldi magyar 8.75—10, oszták 9.65—9.95.

Árpa: morvaországi 8—8.35, marchfeldi 7.30—7.60, tótfelvdéki 5.90—8.10, csepeli 6.80—7.20, győri 6.60—7.10, közepdunai állomások 7—7.25, tiszavidéki 5.25—7, ma-láta 7—7.20, takarmány 6.60—7.

Magyar tengeri 7.80—7.95, új 6.65—6.95, Cinquantin 8.40—9.05.

Magyar zab 7.65—8.45, válogatott 8.45—8.75, esch-országi 7.65—7.95.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 1. A newyorki árjegyzések és a háborus feszültség Törökország és Bulgária közt a mai előtőzsde irányzatát kedvezőtlenül befolyásolták, általános lett a bágyadság, de noha az árfolyamok kivétel nélkül hanyatlottak, a piac nagy felvevő-képességet tanúsított. Átmenetileg budapesti számlákra nagy eladások fordultak elő a vezető kulisszértékekben, amelyek általában tegnaphoz képest 2—3 koronával hanyatlottak. Korlát-értékek közül Dunagőzhajózási részvények jól tartottak. A déli tőzsde megnyitásokor ismét realizációk jelentek és különösen alpesi részvények szenvedtek ennek hatása alatt. A forgalom későbbi sorám a piac kedvetlen lett és Berlin is bágyadt irányzatot jelentett.

Tizenegy órakor: Oszták hitel 672, Bankverein 550.25, Államvasut 756.50, Déli vasut 125, Alpesi 738.50, Rimamurányi 568, Dunagőzhajózás 1085, Török sors-jegy 230.50, Fegyvergyár 715 K, Galicizai Kárpát-pet-roleum 814.50, Skoda 345 K.

Egy óra 30 perczkor: Oszták hitel 671.25, Magyar hitel 808, Anglo 317, Bankverein 550.50, Laenderbank 504.50, Union 599, Magyar Jelzálogbank 475.50, Államvasut 756.25, Déli vasut 125, Dunagőzhajózási 1074, Alpesi 737.50, Prágai vasmű 2603, Rimamurányi 659, Orosz járadék 101.30, Török sorsjegy 229, Skoda 344, Magyar leszámitolóbank 549, Hirtenbergi patrongyár 1155 K.

Bécs, február 1. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 114.1, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 807.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 548.—, Rimamurányi 658.—, Magyar cukoripar —, Adria hajó-zási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.45, 4 százalékos magyar földterhm. kötvény —, Magyar nyeres.-kötv. sorsjegy 216.—, Kassa-Oderbergi Vasutrszv. 360.—, Magyar jelzálogbank 474.—, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat javult.

Bécs, február 1. (Oszták értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 91.0, 4 százalékos oszták arany-járadék 117.40, 1860-as sorsjegy 172.—, Oszták hitel-sorsjegy —, Angol-oszták bankrészvény 316.50, Bécsi Bankverein 55.10, Oszták magyar bank 177.6.—, Déli vasut 124.40, Dunagőzhajózási társ. 1074.—, Dohány részv. —, Cs. k. arany (vert) 1138.—, Német bankv. 117.35, Oszt. Lloyd 561.—, 4.2 száz ezüst jár. 95.05—98.90, Oszt. korona járadék 95.05, 1864-es sorsj. —, Oszták hitelintézeti részvény —, Union-Bank 604.50, Oszták Landerbank 505.60, Oszták-magyar államvasut 756.60, Elbevölgyi vasut —, Alpesi részvény 737.25, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.50, Lipótkohó —, Török sorsjegy 229.75.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 1. (Értéktőzsde.) A newyorki tőzsde ki nem elégitő magatartása és a balkáni nyugtalanító jelentések arra ösztönözték a vállalkozókat, hogy megnyitáskor terjedelmes realizációkat eszközöljenek, amelyek annál erősebben nyomták az árfolyamokat, amennyiben a kínálattal szemben csupán csekély kereslet nyilvánult meg. Érzékeny eszkenéseket szenvedtek bányá- és villamosági részvények, amelyek szórványosan 3 százalékgig terjedőleg estek. Vasutak is, különösen Prinz Heinrich vasut és Warschau-bécsi vasut jelentékeny mérvben esett. A bankpiacon a csökkenések azonban csak szórványosan haladták meg az 1 százalékot. Járadékok csak kevéssé változtak. Japániai szilárdak voltak, kapcsolatban a Japán által tervezett kölcsönkonvertálásra, amely kedvező megítélésben részesült. A további folyamatban a realizációkat folytatták, minek következtében főleg bányáértékek, később bankértékek is ismét gyöngültek, előbbieken azonban végül a mérsékelt nivón meglehetősen tartották magukat. Német gyarmat-értékek szintén engedtek. Az utőtőzsdén részben javulás volt konstatalható. A készpénzpiac ipari értékei általános likvidációkra mindvégig gyöngültek. Napi pénz 3½ százalé, magánleszámitolási kamatláb 27½ százalé.

Berlin, Február 1. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 91.80, 4 százalékos oszták aranyjáradék 91.90, oszták hitelrészvény 211.—, Déli vasut 23.—, orosz bankjegyek 216.55, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 195.10, Dinamitruszt 179. 5, Harpe 12 8.50, Unifikált török járadék 94.30, 4.2 százalékos ezüstjár. 95.1, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.70, Magyar koronajáradék 92.70, Oszták-magyar államvasut 161.40,

Bécsi váltóár 849.75, Olasz járadék —, Ált. villamos-sági Edison 2 8.90, Gelsenkircheni 215.90, Laurakohó 197.75. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat. Febr. 1. 4.2 száz.-os papírjáradék —, 4 száz.-os oszt. ar-jár. 99.70, Magy. ar-jár. 95.25, Oszt. hitelint. részv. 211.25, Oszták-magyar államvasut 161.60, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 2 4.37, Bécsi Bankverein 139.80, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.05, Oszták koronajáradék 95.10, Magyar koronajáradék 9.80, Oszták-magyar bank 127.85, Déli vasut részvény 22 90, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.83, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény —, Alpesi részv. —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) Február 1. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.60, 1860. sorsjegy 174.50, Déli vasut 23.—, 4 százalékos aranyjáradék 99.50, Oszták hitelrészvény 211.10, Oszták-magyar államvasut 161.15, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.90 Szilárd.

London, február 1. Angol consol 82½.

Páris, (Zárlat.) Február 1. 3 százalékos francia járadék 98.82, Oszt. aranyjáradék 101.95 Magyar aranyjáradék —, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről —, 3¼ százalékos Olasz járadék 103.90 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 298.—, 5 százalékos marokkói járadék 51.—, 4 százalékos 1890. román köles, —, 4 százalékos amort. román jár. 1905, 97.50, 5 százalékos orosz járadék 1 4.—, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 94.—, 4 százalékos spanyol jár. 96.70 4 százalékos unifikált török jár. 95.77, Török sorsjegy 217.—, Török dohányrészvény 391.—, Oszták földhitelintézet 12 0, Oszt. Landerbank 550.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 17 8, Banque Ottomane 714.—, Oszták-magyar államvasut —, Déli vasut 132.—, Meridionalvasut 64.—, Hartman gépgyár 570.—, Rio Tinto 1913., Sucerie d'Egypte 47.—, Tula 374.—, Urikányi köszén 183, Chartered 42.50, De Beers 4 0.50, East Rand 142.50, Jagersfonten 230.—, Trans. Land Comp. 79.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.43, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.6, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 58.2.15 Magánkamatláb 2/4. Szilárd.

Üzeti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és kövzagóhid igazgatósága.) Február 1. Előző napi eladatlan maradvány 609 drb sertés, 25 drb süldő, Pótfelhajtás 76 drb sertés. Mai felhajtás 1088 drb sertés, 25 drb süldő, összesen 1773 drb sertés, 46 drb süldő. Eladatott 1366 drb sertés, 18 drb süldő. Mai maradvány 407 drb sertés, 28 drb süldő.

Következő árak jegyeztettek: Zsírsertés: fiatal rehes 390 kilogrammon felül sletul.éronással 150—160 fillérig, fiatal közep 220—300 kg-ig életsuly. evöl. nással 152—168 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 156—168. Hussertés, belföldi süldő 130 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kőbányai sertéspiac.

Február 1. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 152—153 fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 123—160 fillér. Fiatal közep (páronként 251—320 kilógrammig terjedő súlyban) 158—160 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 160—164 fillérig. Könnyű (páronként 240 kgr.) 160—164 fillérig.

Sertéslétszám: 1910. évi jan. hó 30. napján volt készlet 21439 drb, — 1910. január hó 31-én felhajtott 165 drb, — 1910. jan. hó 31-én elszállított 232 drb, — 1910. február hó 1. napjára maradt készletben 21372 dr. A hizott sertésüzlet irányzata: esendes.

Budapesti szurómarhavasár.

Február 1. Felhajtott 372 drb élő borjú, (közte 4 rugott), 1 drb növendékmarha, 3 drb élő bárány. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 106—112 fillérig, kivételesen 114—120 fillér, közepminőségű élő borjúkért 92—104 fillérig, rugott borjúkért 46 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül). Élő bárányokért 19 korona. Az irányzat lanyha volt, az árak 4—6 fillérrel kgrként csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, február 1. Felhajtott összesen 11.504 dr és pedig 5698 zsír és 5811 hussertés. Árjegyzések: I. r. hizott sertés 148—150 fillér k.g.-kint, szedett sertés 122—142 fillér. Irányzat: élenk.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyem-béléssel 55 frt.

legnagyobb angolkelmékből, osakis mérték szerint, első-rangu kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű ural szabótermelő
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 112—59.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban — Erdélyt és a szomszédos alföldi részeket, meg a Kis-Kárpátok környékét kivéve — az utóbbi 24 óra alatt is mindenfelé volt csapadék (eső vagy hó), melynek mennyisége a Dunántúl élnyugati felén 10 és 20 mm. között ingadozott, míg egyebütt csak 1—2 mm.-nyi volt. A hőmérséklet többnyire lényegtelenül változott és a nyugati határt kivéve 3—5 fokkal a normális felett volt; a maximum Verseczen 12 C. és a minimum Botfalun —12 C. volt.

Prognózis a következő huszonegy órára:

Fagypont körüli hőmérséklet és helyenként — de inkább csak délen — csapadék várható. (Sürgöny-progn.: Fagypont körüli hőmérséklet, délen sok helyütt csapadék.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 1. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Gottschling Rezső erzsébetvárosi törvényszéki irodatisztet a szentágotai járásbírószághoz és Biga Dénes nagybeskereki járásbírószághoz és Biga Dénes nagybeskereki törvényszékhez telekkönyvvezetőkké; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Wild Máriusz okleveles tanítót a zsidovini állami elem népiskolához rendes tanítótá; a pénzügyminiszter Belteky Gyula mikolai lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká; a budapesti ítélőtábla elnöke Sipfer Jenő pincehelyi lakos, végzett joghallgatót a budapesti ítélőtábla területére díjas joggyakornokká; a kolozsvári ítélőtábla elnöke Képesy Gyula kolozsvárvidéki járásbírószághoz irodagyakornok, végzett joghallgatót a kolozsvári ítélőtábla kerületébe segéddíjas joggyakornokká; a szegedi ítélőtábla elnöke Moravszky Endre ügyvédjelölt, békéscsabai lakost a vezetése alatt álló ítélőtábla területére joggyakornokká; a szabadkai törvényszék elnöke Szöke Mihály szegedi ítélőtáblai napidíjas szolgát a topolyai járásbírószághoz hivatalos szolgáivá nevezte ki.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter a nagy-kőrösi járásbírószághoz ideiglenes minőségben alkalmazott Kuli András irnokot ebben az állásában végleg megerősítette.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Vattay Miklós szekszárdi törvényszéki fogházfelügyelőt saját kérelmére a szabadkai törvényszéki fogházhoz helyezte át; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Paskuj Erzsébet bégamonostori és Porzolt Zsuzsanna varsolczi állami elemi iskolai tanítóknak kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Fassler Aranka budapesti lakos Földesre, Wilhelm József saját, valamint József és István gyermekei Mikésre, Págyera Béla budapesti lakos Bottyánra, dr. Weiss Gyula budapesti lakos Vigyázóra, kiskoru Brunenstein Lajos budapesti lakos Bánvaira, Rosenthal Jakab marosvásárhelyi lakos Szántóra, Chamula András besztekerbányai lakos Czeglédire, Eisenstein János debreczeni lakos Vasra, Zupkó Lajos tibolddaróczi lakos Zomborira, Gyebnar József boljai lakos Gyöngyösire, Schefer Adó (Ádám) budapesti lakos saját, valamint Erzsébet, Gyöző és Izák Béla gyermekei Sándorra, Kohn Dávid budapesti lakos saját, valamint József, Berta, Lajos, Sándor, Sarolta és Ferencz gyermekei család névének Balázsrá kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A nagyváradi adóhivatalnál adótitkári állásra 2 hét alatt; Ákosfalván (Maros-Tordán) és Lestinen (Arvam.) postafüggönyki állásra február 25-ig; a győri pénzügyigazgatóságnál számtisztai állásra 2 hét alatt; a szekszárdi törvényszékénél orvosi állásra 4 hét alatt; a magyaróvári járásbírószághoz hivatalos szolgái állásra négy hét alatt; a marosvásárhelyi járásbírószághoz albirói állásra 2 hét alatt; Ung vármegyéjénél utmesteri állásra márczius 1-ig lehet beadni a pályázatokat.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: m.éter, m.éter, Jan. 31. febr. 1., Jan. 31. febr. 1. and various station names like Inn, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboroz, Ung, Tisza, M-Sziget, Tékélháza, V-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T-Becse, Títel, Óndova, Hoór, Tapoly, Bártfa, Bodrog, Ladmőze, Sajó, Zsolozsa, Hernád, H-Nemeti, Berettyó, Margitta, Csúcsa, B-Ujfalu, Kőrös, N-Várad, Belényes, Tenke, Gurabony, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy-Fehérvár, Maros, Brauyicska, Soborsin, Arad, Makó, Temes, K-Kostély, Béga, Kiszető, Temesvár, Beckserek.

Rendelésszerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben, divatos szabásban, jutányos áron kaphatók!

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapesten, IV., Ferenciek-tere 2. sz.

A templommal szemben.

Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi vizsgákra, államszámvevőtanai államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülni lehet

Dr. Erős Vilmos

jogi szemináriumában

Budapest, VII., Wesselenyi-utca 13. Telefon 118-57

Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.

Fióktintézet: Kolozsvár, Paris-utca 11.

BUDAPESTI ERTEKTŐZSDE.

Large table with columns: Allamadósság, Záloglevelek, elsősbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőszalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. Each column contains financial data with 'Péni' and 'Áru' sub-columns.

KÜLÖNFÉLÉK.

Komjáthy Jenőnek.

Léthe partján, hol sáros a magyar rév,
Hol ur a dolyf, ököl, hangos torok,
Hátul homályba rejtezett el leked,
Előre törni nem bátorzkodott.

Vártál hajdóra, hogy majd érted is jön,
. . . Babéros büszke gúlya visz, ragad,
Ringatja a hir tengere csobogva
S álmodsz bontott hó-vitorlák alatt.

Nem esüggedtél, bár száz vihar megtévedt,
Czondra takarta királyi tagod,
Mint veszek éjén örtüz a toronyban,
Hited a kétség közt lángba esapott.

S jött a hajó! És hányszor kikötött itt,
De hely mindig csak másoknak jutott,
Mire te értél volna már a hidra,
A telt vitorlás messzire futott . . .

Es egyszerre csak elmúlt az ajkad,
Szemed nem égett a homályon át
S mikor meguntad várni, akkor hozták
Fejedre a király-koronát.

Magyar révből most már virágos bárka
Röpit s a hir iramló szárnyat ad,
— Halott poeta, szent elődöm menj el,
Köszöntsd a tulsó fényes partokat!

Hangay Sándor.

(Névtelen levelek a német császár udvarában.)

A Giornale d'Italia regényes történetet mond el a német császári udvar intim életéről. Több, mint tizenöt éves titokról szól ez a történet. 1892 tavaszán az udvar tagjai egyre másra kapták a névtelen leveleket. Ravasz intrikák, szerelmi titkok, asszonyok, lányok intima dolgai — ezekről szóltak a levelek. Mindennap három levél is jött, csupán a császárné testvére, Ernst Günther slesvig-holsteini herceg nem kapott soha egyet sem. Ellenben a legvadabbul támadták a levelek a két Hohenau grófot és gróf Frederiko Hohenau feleségét, kik akkor a császári udvar kegyét teljes mértékben élvezték. Midőn a levelek már a császárnét

sem kimélték, erőyes vizsgálat indult meg a császár parancsára. A gyanu Ernst Günther holsteini hercegre esett, annál is inkább, mert két névtelen levelet fel lehetett fedezni a holsteini címer kivakart nyomait. A hercegnek már-már távozni kellett az udvartól mikor a főceremónia-mester jelentést tett a császárnak, hogy a névtelen levelek írója nem más, mint Lebrecht von Kotze, ki egy állítólagos sérelmét így akarta megbosszulni a Hohenau fivéreken és Ernst Günther holsteini hercegen. Von Kotze, gazdag család sarja, elegáns világfi, II. Vilmos császárnak valóban jóbarátja: ő ellene nem lehetett csupán gyanu alapján eljárni. A főri társaság egy tagja vállalkozott a Sherlock Holmest megszégyenítő munkára. Két évig volt nyomában von Kotzenak, míg közel fogható adatokat tudott összegyűjteni. Az adatokat egyenesen a császár kezébe adta. A császár haragja nem ismert határt. Beesületbiróság elé állította von Kotzet; a beesületbiróság elnöke Heinrich Hohenzollern, a római király testvérbátyja volt. A beesületbiróság elé az adatokat báró Schrader terjesztette, ki megindítója volt Kotze leleplezésének. A beesületbiróság kimondotta Kotzera a beesteleniséget. Ezt a császár még sem akarta, úgy segítettek a dolgon, hogy Kotze provokálta a bárót. Erre új beesületbiróság ült egybe, mely azt a határozatot hozta, hogy eltekintve a dolgok érdemi részétől, a két ellenfél tartozik megverekedni. A párbajban báró Schrader halálosan megsebesült. De von Kotzenak a dologán már ez nem segített. A német császár kitiltotta udvarából és az egykori ceremónia-mester örökre citúnt az udvar köréből.

(A növekvő asszonyok.) Marcel Prevost a „Figaro”-ban ismét hangoztat egy intő szótát: „Modern férfiak vigyázzatok!” Így ír. Mitől? Az asszony növekszik. Prevost hivatkozik a „Health and Strength” című angol folyóiratra, mely konstatálta, hogy a nő testben egyre hatalmasabb lesz. A mostani fiatal lányok tizenöt—tizenhét éves korukban hasonlíthatatlanul nagyobbak és fejlettebbek, mint anyjuk volt hasonló korban. E folytonos fejlődés már szinte veszedelmessé kezd válni, különösen Angolországban. Ezzel szemben — szomorú dolog — a férfiak a kultúrnépeknél egyre csenevészebbek lesznek. Tehát az asszony nemcsak a férfi fejére nő. Tekintve, hogy az asszonyok nagy szociális és politikai célokat tűztek ki maguknak, a férfiak határozottan veszélyben forognak. Az angol folyóirat e hatalmasodást egyedül a sportnak tulajdonítja, melyet a nők sokkal intenzívebben üznek, mint a férfiak.

(A törékeny ember.) A londoni kórházak egyikében van egy olyan ember, aki, nehogy az életét minden pillanatban halálos veszedelemnek tegye ki, egy nagy üvegharagban tölti napjait. A szerencsétlen embert, aki az orvosok által „myositis ostificans”-nak nevezett izomelosodásban szenved, a legnagyobb óvatossággal kezelik az ápolói, mert a legcsekélyebb ügyetlen mozdulattal halálát okozhatják. Ruhscook — így hívják a beteget — a szó szoros értelmében törékeny testű és hasonlít a porcellán figurákhoz, mert izmai lassankint hét év óta majdnem teljesen elcsontosodtak. Éppen ezért nem is végezhet olyan mozgásokat, mint a közönséges, ép izmokkal bíró ember, hanem csupán csak járni szabad neki. Nem szabad neki tehát leülni, fejét jobbra vagy balra elfordítani, lehajolni, vagy egyáltalán olyan mozdulatokat tenni, ami rendes izomzatú embernél hajlással jár. A nap legnagyobb részét ennél fogva ágyban kell neki tölteni, ha pedig fel akar kelni, azt csak úgy teheti, hogy az ágyról a földre csusztatják. Járnai nagyon nehezen tud és csak bottal, de akkor is nagyon nagy elővigyázattal. A ritkán előforduló betegségben szenvedő embernek maguk a londoni orvosok is csodájára jának és az orvosprofesszorok mint érdekes tanulmányt ajánlják tanítványaiknak.

(A bál mint házasságszerző.) Egy bécsi statisztikus kiszámította, hogy az 1900-iki bécsi házasságoknak csak 35 százaléka esik bál ismeretségre, 10 százaléka esik a jégen és hósportok alkalmából történt ismeretségekre, 25 százaléka pedig irodai, hivatali ismeretség. A többi megoszlik különféle helyen és módon történt ismeretségek közt.

(Alkohol a milánói iskolákban.) A milánói „Societa Umanitaria” nyomozásai szerint Milánó iskoláiban a gyermekek 83.50 százaléka alkoholos italt, 44.22 százaléka pedig tiszta alkoholt szokott élvezni. A kikérdezett 20.000 gyermek közül 3200 nem iszik semmit (mert szüleik nagyon szegények) 16.000 gyermek étkezés közben 1—2, 3—4, sőt 8—9 pohár bort is iszik, 3180 gyermek pedig már a részegség gyönyörűségét is ismeri. A leányoknál is körülbelül ez az arány. 3033 nem iszik semmit, mert nincs mit, 15.740 azonban étkezés közben rendszeren iszik egy-két pohár bort, 5649 likőrrel él, 1467 baktis pedig pirulva valotta be, hogy egyszer-kétszer már be is csipett. A likőrvívó fiúk túlnyomó része az erős grappának, a rozspálinkának híve, míg a leányok kedvenc itala a marsala, a fernet s a torinói ürmös.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

Mr. Movbray mindig ugyanabba a szalodába szállt meg és ugyanazokba a szobákba, valóságos hozzártározott Aix-hoz, sok ismerőse volt és igazán közkedvelt egyéniséggé vált. A csinos, jól öltözködő, vidám kis angolnak nyílt volt a kedélye, a szíve, az érzénye s nem esoda, hogy vidám barátok és ismerősök seregestül körülvették.

* * *

Az öreg Scantlands grófné nem volt vonzó egyéniség, — még akkor sem, ha gesztenyebarna parókát tett fel és kissé kijavította a természet hanyagságát egy kis pirral élénkítő sárga, ráncos arcát. Különösen a reggeli toalettnél volt csunya. Ebben az időben senki számára — kivéve meghitt komornáját — nem volt látható. Elképzelhető tehát a megbotránkozása, mikor egyik reggel kényelmesen az ágyban hevert s a kakaójával és a reggeli postával foglalkozott, egyszerre csak felrántotta valaki a bálószoa ajtaját és Augusztia reggeli köntösben és becsavart vuklikkal berobogott a szobába.

— Oh, nagymama! — kezdte minden mentegetőzés nélkül, — oh, nagymama!

— Tedd be az ajtót! — förmedt rá az öreg hölgy. — És most mondd meg, mit jelentsen mindez.

— A papa! — felelte Augusztia görcsös nevetéssel. — Itt van, olvassd el, mit ír, s egy levelet dobott a paplanra. — Szinte lehetetlen! A papa nő!

— Mit beszélsz?

— Igen, megnősült másodszor, — felelte a leány és izalmában szinte kiugrott a

szeme. Igen, még pedig egy huszonkétéves leányt vett el! Egy kalandornót, aki befonta őt Aixban. Oh, igazán hallatlan! Inkább halva látnám, mintsem az emberek gunyos megjegyzéseit halljam. Megbecstelenített bennünket, bennünket is!

— Add ide a szemüvegemet, — szólt az özvegy, akit soha semmi sem tudott kihozni a sodrából. Magadnak pedig hozd el a szagos üvegesét, ott van Güssie a kandalló párkányon. Meg akarom látni, mit hoz fel a niensségére!

És nyugodtan kezébe vette a levelet.

Az apa, úgy látszik, nem merte szóval elmondani leányának az ujságot, mert irtózott a jelenetektől. Ámbár testi bátorsága olyan volt, mint az oroszlané, de a házi perpatvaroknál bámulatosan gyengének érezte magát. Heves szavak megfélemlítették és Augusztia, ha rosszkedvű volt, vagy fejfájás kínozta, nagyon emlékeztette őt az elhunyt feleségére. Ezért jobbnak vélte, ha megírja leányainak a nevezetes eseményt. A levél Párisból keltezett s így szólt:

Continental-szálloda Páris.

Kedves leányaim!

Legyetek elkészülve egy nagy meglepetésre. Valószínűleg nagyon meglepődtek, ha értesetekre adom, hogy a mai napon megküldtem a követségben. A legbájosabb leány lett a feleségem. Lányneve Sibille Hilton. Huszonkétéves, nagyon jó családból származik, előkelő nevelésben részesült és teljesen árva. Az utóbbi évben Sibille egy szigorú, öreg hölgy házában volt, mint társalkodónő és felolvasónő és a helyzete igazán nem volt irigylésre méltó.

Végtelenül sajnáltam — és azt mindenki tudja, hogy a sajnálkozás hová vezet. Felajánlottam neki a nevemet és házam védelmét és igazán büszke vagyok reá, hogy nem utasította vissza egyiket sem. Három éven keresztül minden évadban találkoztam Si-

billel Aixban s minél jobban megismertem, annál bájosabbnak és szeretetreméltóbbnak találtam.

— Az öreg számár! — szólt önkéntelenül a grófnő.

„A ti életetekben ez az én házasságom nem fog semmi változást okozni, mert Sibille a nővéretek lesz és nem mostohaanyátok. Igazán a szegényke nem volt még boldog s ezért elvárom mind a két gyermekemtől, hogy szeretetteljesen fogjátok majd fogadni és nekem segítségemre lesztek, hogy multjának az emlékeit elfeledtessem vele.

— Ahá! — szólt ismét félbeszakítva önmagát az öreg grófnő. — A multja!

... A körülmények késztettek erre a gyors lépésre, de meg vagyok róla győződve, hogy mindnyájunknak csak boldogságot fog hozni. A nagyanyátoknak is írok s egyúttal a jogtanácsosomnak is, hogy tegye bele a „Times”-be és a „Morning Post”-ba a házassági hirt. A nászhetünket Normandiában töltjük. — Sibille úgy beszél francziául, mint egy benszülött, — és négy hét múlva, azt hiszem, haza jövünk. Sibille megkért, hogy adjam át tinéktek üdvözlését és hogy rendkívül örül, hogy megismerhet majd titeket.

Ölel szerető atyátok H. Movbray.

— Sibille, Sibille, Sibille, — folyvást csak ez a név, — szólt lady Scantlands, mi-alatt letette a levelet és levette szeméről üvegét.

— Azért éppenséggel nem lep meg ez a história, inkább csak azon csodálkozom, hogy nem történt már meg előbb. Tudod, hogy mindig mondtam, ne engedjétek őt egyedül Aixba. — Most itt van a meglepetés! Azok közé a férfiak közé tartozik, akiket csak arra teremtettek, hogy minél könnyebben behálózzák őket a nők. (Hiszen maga a grófnő is nevetésgesen könnyűszerrel fogta meg férjül a leányának.)

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szerda, 1910. február 2-án.

NEMZETI SZINHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.
Constantin abbé.

Vígjáték 3 felvonásban. Irták: Halévy Cremieux és Decourcelle

Személyek:
Constantin abbé Ujházi
Jean Raynaud Garamszeghy
P. de Lavardens Mészáros
De Larnac Hajdu
Bernard Gabányi
Scottné Cs. Alszeghy
Miss Bettina P. Varadi A.
Lavardensné Helvey L.
Paulina Csillag T.

Kezdeté 1/3 órákor.

Este rendez helyárakkal.
A bohrány.

Színjáték 4 felvonásban. Irták: Henry Bataille.

Személyek:
Maurice Féroul Gál
Artanazzo Odry
Jeannetier Garamszeghy
Parizot Mihályfi
A prefektus Hajdu
Graviere tengernagy Bartos
Gaston de Beriaux Rajnai
Raduel Bónis
A soffőr Turánzsky
Gruz Horváth
Charlotte Féroul P. Márkus
id. Féroulné S. Fáy
Apergné V. Molnár
Pianquette György L.
Mardaridou K. Demjén

Kezdeté 1/3 órákor.

VIGSZINHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.
Liliom.

egy csirkefogó élete és halála. Legenda három felvonásban 7 képből. Irták: Molnár Ferencz, zenéjét szerzte: Kacsóh Pongrác.

Személyek:
Liliom Hegedűs
Juli Varsányi
Margit Harmat H.
Ficser Szerémi
Hugó Szepczai
Linzmann Fenyvesi
Muskás Haraszi
Hollandernd Kiss Irén
A ha Haraszi
Orvos Bárdi
Fogalmazó Fogalmazó
Kapitány Bihari
Óreg rendőr Vendrel
Budai rendőr Gyözö
Első detektív Tihanyi
Második detektív Kazalicsky

Kezdeté 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.
A makrancos hölgy.

Vígjáték négy felvonásban. egy prógall. Irták: Shakespeare. Fordította: Zsigány Árpád.

Személyek:
Petruchio Hegedűs
Baptista Balassa
Katalin Varsányi I.
Bianca Csáki Irén
Az özvegy Hegedűsné
Vincencio Kazalicsky
Lucentio Tanay
Grunio Vendrey
Gremio Szerémi
Hortensio Tapolczay
Tranio Tihanyi
Benedello Haraszi
Szabó Bárdi
Kurta Kassay
Nathaniel Sarkadi

Kezdeté 1/3 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ

A sevillai borbély.

Vig dalmű 2 felvonásban. Zenéjét szerzte: Rossini.

Személyek:
Almaviva Arányi
Bartolo Hegedűs
Rosina Sándor E.
Basilio Kornai
Figaro Takáts
Bertze N. Valent

Utána:
A csodaváza.

Tánckötelvény két felvonásban. (4 képből). Szövegét és koreográfiáját írta és betanította: Guerra Miklós. Zenéjét szerzte: Hüvös Iván.

Kezdeté 7 órákor.

VÁRSZINHÁZ

Nincs előadás.

URANIA SZINHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.

Szegény gazdagok.

Este rendez helyárakkal.

Napoleon.

Irták: Pékár Gyula.

Kezdeté 1/3 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ

Délután mérsékelt helyárak.

Jánoska.

Fantasztiikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irták: Marlos Ferencz. Zenéjét szerzte: Jakobi Viktor.

Személyek:
A nagymama Örlény Fl.
Margit lányal Harmath I.
Böske Horváth G.
László, Margit férje Szirmai
Jánoska Fényes A.
Kázmér Németh
Rozsika Lakos V.
Magda Ledofsky G.
Rozsás bárd Papir
A tanár Csizsér
Kovács Döme Dobos

Kezdeté 3 órákor.

Este rendez helyárakkal.
Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irták: Lehár Ferencz.

Személyek:
Luxemburg grófja Király
Bazil herceg Rátkay
Stara grófné Erdély B.
Brissard Armand Kovács
Vemont Juliette Váradi I.
Didier Angéla Petrás S.
Mencskoff Szegej Sárosi
Pavlovics Pavel Toth
Pelegrin Sáfányi
Managere Fenyvesi

Kezdeté 1/3 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma szerdán

2 nagy előadás 2

kezdetük 4 és 8 órákor.

A délutáni előadás mérsékelt helyárak.

Mindkét előadás

COSTANTINO BERNARDI

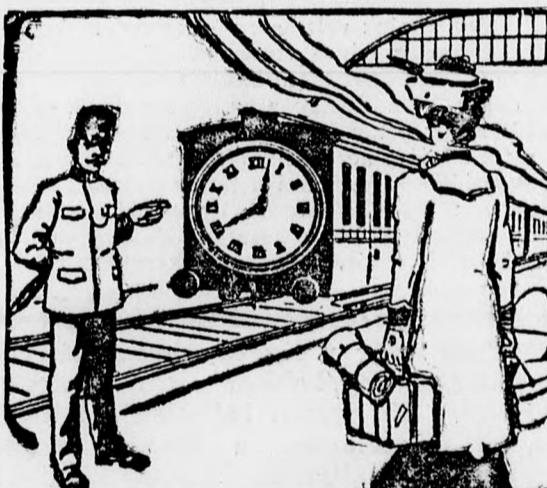
vendéglátóknak.

Jegyelővétel délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszenzációsabb **??? Taciano ???** ! ! S. EIGRAD műsor! **JAQUES!** a legjobb német humorista! **Cleo de Osterode!** A német előadó művészet nagymestere. **B. Ache Ideal!** Indiai Pagod táncosnő 3 néger boys-sal. **Koly Berte** bravour énekesnő. **Ada Furette** dan sobrette. **Hody Silvano** etoille française. **Mark** Eredeti hófény sobrette. **Ein Pechvogel.** hoztáktatónal életből. Irták: Schmiéd Bertalan. Kezdeté 8 órákor. Pénztár-nyitás 5 órákor. Telefon: 15-10.

Lekésett!

mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járása órá

POLGÁR KÁLMÁN

művésznél
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám
részletfizetésre is vásárolhat szigorúan szabott áron
javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem!
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20. Minden villanyvilági másra berendezett lakásban és helyiségben tartható

! HÁZI MOZGÓFÉNYKÉP ELŐADÁS !

Egy előadás díja K 50
A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

Telefon 64-20.

14 HUZÁS

van évenként a következő 6 darab sorsjegyre:

- 1 drb Pesti Hazai Takarékpénztár sorsj.
- 1 „ Olasz vörös-kereszt „
- 1 „ Bazilika „
- 1 „ Józsvit „
- 2 „ Erzsébet-Szanatórium „

Legközelebbi huzások:

Febr. 5-én a Hazai sorsjegyre Főnyer. 200.000 K.
Március 1-én a Bazilika és Erzsébet sorsjegyre Főnyer. 55.000 K.

Évi nyeremények:

2,000.000

korona.

Fenti 6 darab sorsjegy 47 havi 7 koronás részletfizetésre kapható. Az első 7 koronának lefizetése vagy utalványon való beküldése ellenében megküldöm azonnali játékkal a számkat tartalmazó részleteket, melyek alapján az összes nyeremények a vevőt illetik. Huzás után sorsolási lapot küldök. A törlesztések befizetésével a vevő kézhez kapja az eredeti sorsjegyet, melyekre még 28-68 évig játszik, mely idő alatt minden sorsjegy nyer. Részleteket utánvétellel nem küldök.

BEIFELD BANKHÁZ

BUDAPEST, Károly-körut 1. Alapitva 1874.

IGYUNK HAGGENMACHER-

„MALTOS“

dupla maláta-sört!

Kapható palackokban minden fűszer- és csemege-üzletben.

ÖNBEREL

egy ócska zongorát vagy pianinót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsöndíj, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb ércpánzeltőkés keresztúros új zongorát vagy pianinót, nem ír alá váltót, nem állít kezést, nem köteleztette bankszövetkezetnek és idovel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen Ideális szöhd, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(igazgató: Sternberg Dezső.)
zongora eladási és kölcsönzési telepén.
Eufon tölcsernélküli legtekélyesebb gramofon- és művész-lemezők fölárusítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.
(Király-utca sarok, az Országos Zenakadémia közelében.)
Telefonszám: 4-31.
Zongorák becsesrelése, javítása, hangolása legkülansabban.
Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

„ELEKTRA“

VILLAMOS ÉS ERŐTELEPEKET ÉPÍTŐ R.T.

Budapest, VI., Gyár-utca 11. sz. Telefon 84-64.

Villamos berendezés saját teleppel: Gazdaságok, kastélyok, ipartelepek, gyárak, malmok, nyomdak stb. részére.

Villamos vasutak, vágány nélküli villamos gépjárat.

Nagy raktár

Osram- és Wolfram-lámpákban, kisipari motorokban.

Tervezés! Építés! Rekonstrukció! Üzembentartás!

MÜNCHENI GÁZMOTORGYÁR

Magyarországi vezérképviselete.
Költségvetésekkel és szakszerű előterjesztésekkel szívesen szolgálunk.

A nm. v. és Köz. miniszter elismerő leltárával kitüntette

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak aranyhidak, koronák, Foghúzóak (altatásban is.) Jól használható fogszorékok készítése és behelyezése, Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek télnap alatt megkapják műfogalkab

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap Kezdeté 1/3 órákor. Uj műsor. 9 órákor! Kamgarn aludj. 9 órákor!

Bohózat Irták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte: Steinhardt.

11 órákor A varva-várt pillanat Ujdonság!

Bohózat Irták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte: Steinhardt. Továbbá Steinhardt és Hunyady Emil új kuplékkal és több elsőrendű külföldi attrakciók.

Jegyek: 10-1-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné dohánykülönlegességi áruházban Andrássy-ut 29. — Esti pénztárnyitás 7 órákor. A remek téli kertben éjszántól reggelig táncz és cabaret. Belépő díj nincs.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1910. február 2-án.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárral.

A sasfők.

Dráma öt felvonásban. Írta: Edmond Rostand. Fordította: Ábrányi Emil.

Személyek:

Reichstädt herceg	Tötzs
Motternich	Sebestyén
Genz	Rátkai
Obenaus	Czobor
Attasé	Vándory
Dietrichstein	Dobi
Flambeau	Küthy
A szabó	Z. Molnár
Bombelles	Thuróczy
Ormeister	Sárossy
Az orvos	Körmény
Tiburco	Papp
Mária Lujza	Forrai R.
Törz	T. Halmy M.
Főhercegnő	Mészáros G.
Camérata gróf	Báthori I.
Elssier fanny	Lorant I.
Lilla Pastia	Rona
Alcade	Havass
Prokesch	Tarnay
Marmont	László
Hegy lakó	Vajda
Sedinsky	Vágó
Nemes testőr	Thuróczy
Ferenc császár	Réthy
Haitman tábornok	Császár

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárral.

A sötét pont.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Kadelburg és Prescher.

Személyek:

Kuckrott Ulrich	Réthy
Thunelda	Bera Paula
Hans	Tárnai
Elza	Bátori
Dühnen báró	Vágó
Mária Lujza	Forrai R.
Imre, a fia	Molnár
Erikenmeyer	Boross
Loti, a leánya	Tóth Irma
Ida, cseléd	Tárnoki G.
Antal	Czobor
Woodleig dr.	Csörtös

Kezdeté 1/2 8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Róvay-utca 18. szám.

Igazgató: Feld Zsigmond.

Rübeczala hegyiszellem

vagy az ARANYLEVELEK

Varázsre 9 képből, táncpáka és énekek. Írták: Földes Árpád és Palágyi Lajos.

Kezdeté 4 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Délután mérsékelt helyárral.

Trenk báró.

Operett 3 felvonásban. Írta: Albini Félix. Zenéjét szerelte: Barna Izsó.

Személyek:

Trenk Ferenc báró	Földesy
Lydia grófnő	Küry K.
Marcia	Mezei I.
Nikola	Szalay
Steinhorn Kornélia	Láng E.
Ronitárisse	Fekete
Trautenberg báró	Kiss
Wurzbacher költő	Ferenczy
Tschausch	Keller
Wimja Alla	Piliszkó
Herold	Szerdahelyi
I. génusz	Heltai O.
II. génusz	Balázs O.
Fortuna	Szegedi I.

Kezdeté 1/2 4 órakor.

Szerelmi keringő.

Operetta 3 felvonásban. Szerelte: Ziehrer.

Személyek:

Gróf Lieblich	Miskey
Jenny	Bárdos J.
Jetta bárónő	Küry Klára
Spini Guidó	Csapó
Gervais Pál	Szalay
Schneider Pipi	Ferenczy
Kata	Láng E.
Anna	Vörös Iy
Brissand	Keller
Rogot	Piliszkó
Cora	Hatay A.
Dóra	Heltai O.
Fifi	Kovács I.
Didi	Balázs G.
Mimi	Márkus E.
Dodo	Szegedi I.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Telefon 68-39.

Borgia herceg.

Séta a Hivernán. — Eiffeltorony megmászása.

Jegesmedve vadászata.

Liliput hercege. — Kisértetek.

Az indián futár története.

Motorkerekpáros viszonytársága.

Lancelot és Elianna.

Az első előadás hétköznapokon d. u. 4 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor kezdődik.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Róvay-utca 18. szám.

Telefon: 11-32. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.

Az előadás kezdete 1/2 9 órakor.

9 1/2 órakor! MA! Ujdonság!

„A specialista“

Francozia bohóság. Fordította és rendezte: Rott Sándor.

11 órakor. 11 órakor.

„Interessante Umstände“

Bohózat. Írta: Trebitsch Sándor.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice napközi pénzfáradl. d. e.

9-11 és d. u. 3-6-ig, ugymint „Lyra“ jegyirodában,

Andrássy-ut 16. és Sopronyi nagytársaságban Rákóczi-ut 1.

Az előadás után 1/2 12 órakor az I-ső emeleti CASINO DE PARIS ban a világ legelső tánc számának fellépte.

Kezdeté 9 1/2 órakor.

NAGY ENDRE CABARETJA

MODERN SZINPAD

Telefon 93-16. Andrássy-ut 69.

VIRÁGÉNEKEK.

Tinodi, Balassa Bálint és Palózi Horváth Adam versei az eredeti zenére. Előadják: Medgyaszay, Ferenzy

Sa.ó, Papp Janos. SZABAD SZERLEM (Feminista tréfa).

TAGFELVÉTEL A DEMOKRATA KÖRBE (Szatira).

Bohózatok, szinpad tréfák Uj magánzámok: Felépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenzy Károly,

Németh Juliska, Sajo, Pallaf Rózi, Hadik Anna, Huszár, Boldizsár, Szász Ilona, Vidor Ferike, Papp Janos

Jegyek előre várhatóak a cabaret pénzfáradl. Andrássy-ut 69.

Kezdeté 9 1/2 órakor.

Azonnal jogos tulajdona!

A zongora vagy planinó

ha REMÉNYI MIHALY

legújabb rendszerű hitelostályából veszi azt meg. Nem bérlő a részletfizetés leple alatt, hanem azonnal sajátja a megvett hangszer. Ugyanazon árak mintha készpénzzel venné.

Előleg nem kell

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapestben, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezett alkalom illy könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. planinót. Részletes árjegyzék és prospektus díjlanul küldetik

Budapestről, Király-u. 58.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Teréz-körut 28. Telefon 52-88.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A MONTMARTRE-ON (BLUETT)

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kóczián, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyárral.

Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.

A minta-cabaret (Paródia) A háromszög (irod. pályázat)

Pán és Daphnis. — Émterek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi

**A m. kir. szab. osztályosorsjáték
IV. osztályának huzása**
már jövő héten, február hó 9., 10. és 11-én lesz.
A XXV. sorsjátékban rövid idő alatt még

12 millió 751.500 koronát

sorsolnak ki készpénzben.

A IV. oszt. vételsorsjegyek ára:		Megújítási árak:	
(új vevőknek):		(akik már III. osztályban résztvettek):	
Egész sorsjegy . . .	K 104.—	Egész sorsjegy . . .	K 40.—
Félfé	52.—	Félfé	20.—
Negyed	26.—	Negyed	10.—
Nyolczad	13.—	Nyolczad	5.—

Sorsjegyek utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett rendelhetők meg.

Török A. és Társa bankház
r.-társ.

Legnagyobb osztályosorsjegy-üzlet.

Budapest, Szervita-tér 3.

FIÓKOK: VI., Teréz-körút 46. V., Váci-körút 4.

Távirati cím: „Törökék“ Budapest.

Egyetlen egyszer
tegyen kísérletet Sztraka Menthol-fogsappannal, tudom, sohasem fog más fogtisztítót használni. Kapható gyógyszárakban, illatszertüzletekben 1 koronáért. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész, Mohol/7.

Jakab Ödön könyvei.

Költői művei:

Nyár. Költemények. Diszkótésben 4.—
Hangok az ifjuságból. Költemények. Diszkótésben 5.60
Szilágyi és Hajmási. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művész rajzaival. Diszkótésben 3.60
Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomatú képpel és számos szövegképpel. Diszkótésben 10.—
Pásztoruzok. Versgyűjtemény. Pompás diszkótésben 4.—
Róza. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Disz. bór-kötésben 4.—

Próza munkái:

Éret. 14 elbeszélés egy kötetben 2.—
A két imposztor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 4.—
Falu. Elbeszélések Kinnach László rajzaival. Szines diszkótésben 5.60
Komédiák. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Odon művész rajzaival. Pompás diszkótésben 5.60
Pihenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 5.60
A jövevények. Dráma 3 felvonásban. Kötve 2.—

Megrendelhetők:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fial) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

**Választási zászlók és jelvényekhez
viszontelárusítók kerestetnek.**

Tollmintáimat 2 koronáért, mintazászlót felirattal 2 koronáért küldök az összeg előzetes beküldése ellenében, mely összeget az első rendelésnél visszatérítem.

LINHART VILMOS festő
BUDAPEST, HUNYADI-UTCZA 27.

Sürgöny Bécsből!

A mi „Caesar“ zsebelli gyújtó-szerszámunk bevezetése alkalmából elhatároztuk, hogy minden más reklám mellőzésével 15.000 darabot ezen páratlan gyújtókészületekből forgalomba hozunk s azok a következő leszállított áron kaphatók: 1 drb 2 kor. helyett csak 2 kor., 3 drb 4.50 kor., 6 drb 8 kor., 12 drb 14 kor. nánvettel. Ezen reklámkészlet elfogyásával az árak ismét a névértékre emelkednek. „Caesar“ a világ legjobb zsebelli gyújtókészülete. Egy nyomásra azonnal fény és tűz támad. Soha cserben nem hagy! Nem villamos telep. Kicsorélhető tűzkő s ezért évekig eltart.

Czím: Oest-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen
Wien, V. Wiedener Hauptstrasse 104.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSÝ

V. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebket, bujást (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hátgerinczbajt, valamint minden női bajokat.

Rendel d. e. 9 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél útján is biztos gyógyít.

1900. Paris világkiállítás Grand Prix
Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész Kornenburg, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár királyi udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott Szorító szárvédő-szalag ruganyos szorító szárvédő légvánkossal ellátva szürke, fekete, barna és fehér színben. Gummiból, csak fekete színben.

4 nagyságban készülnek és pedig bal és jobb lábának. A szorító a-b-nél megmérve,
20-23 cm. átméretű megf., az 1-5 sz. nagyság
23-24 . . . . . a 2-ik . . . . .
25-27 . . . . . a 3-ik . . . . .
28-30 . . . . . a 4-ik . . . . .

Egy darab ára:
Szürke színben darabonként 1. sz. 6 K 05 f., 2. sz. 6 K 50 f., 3. sz. 7 K 05 f., 4. sz. 8 K 05 f.
Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 6 K 50 f., 2. sz. 7 K 05 f., 3. sz. 8 K 50 f., 4. sz. 9 K 50 f.

Kaphatók: Duloz A. utóda IV., Egyetem-utca 2. Freund és fia V., Koronaherezeg-utca 3. Glass József IV., Koronaherezeg-utca 9., Hájji és Szilassy VIII., Múzeum-körút 10., Huzella M. IV., Váci-utca. Keleti J. IV., Koronaherezeg-utca 17., Kutschera S. VII., Kerepest-ut 32., Olbrich L. VI., Teréz-körút 6., Wessely István IV., Váci-utca.

Hirdetések felvételnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

HIRSCH és FRANK
Budapest-szigetvári gépgyár és vasöntő-részvénytársulat.
Budapest, VI. ker., Aréna-út 130. sz.

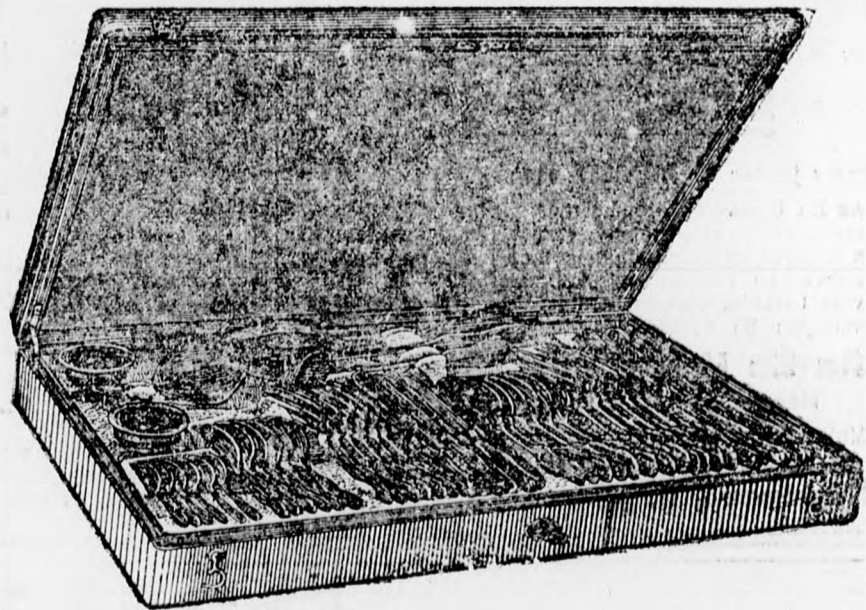
Külön osztály:
TÉGLAGYÁRI GÉPEK
Gyárt:
Faltéglá- s cserépsajtókat, téglagyártó- és agyagmunkáló-gépeket, legújabb és legjobb beállítással, szorkezetekben.

Zivárlalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését
Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.

Aufrecht és Goldschmied
nagyáruháza BUDAPEST, VII. Rákóczi-út 30.

Remek kivitelű tömören ezüstözött alpacca-ezüst evőkészletek, tálcskák, kosarak, gyertyatartók és egyéb háztartási cikkek. Szandrik-féle hazai gyártmány.

evőkészlet hat személyre
elegáns kazettában, 49 drb, ára 10 kor. havi részletre 200 kor.

Levágandó és hozzánk beküldendő!

Megrendelési ív. AUFRECHT és GOLDSCHMIED cégnél Budapest, VII. Rákóczi-ut 30. sz.

ezennel megrendelem a fent körülírt 6 személyre való alpacca-ezüst evőkészletet elegáns kazettában, 200 korona árban, fizetendő 10 koronás havi részletekben a szállítástól kezdve Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi.

Olvasható írást kérünk!

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____
Háztartási cikkekről szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

MEGHIVÓ

az „Első budapesti gőzmalmi részvénytársaság“

f. c. részvényeseinek*) 1910. évi február hó 14-én délután 3 1/2 órakor a malomépületben (V., Klotild-utca) megtartandó

XLIII. rendes közgyűlésen

váló részvételre.

NAPIREND:

1. Két részvényes kijelölése a közgyűlésről felvett jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása és az osztalék meghatározása.
4. A nyugdíjalap 1909. december 31-én lezárt könyvszerinti mérlegének előterjesztése.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása és az utóbbi tiszteletdíjának megállapítása. (Az eddigi tagok újból megválaszthatók).

Budapest, 1910. január 29.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 21. §-a: Mind a rendes, mind a rendkívüli közgyűlésen csak azon részvényesek vannak szavazatra jogosítva, kiknek részvényei legalább három hónappal előbb a társaság részvénykönyvébe nevére bevezetettek, és legkésőbb a közgyűlést megelőző harmadik napon a társaság pénztárána letétettek. A letétkor elismervények fognak adni, melyek belépti-jegyül szolgálnak és melyeken a letévé neve, a letétt részvények és szavazatok száma kitüntetve leendő.

12. §. Minden közgyűlésen tizenöt részvény birtoka egy szavazatot ad. Husznál több szavazatot azonban egy részvényes sem gyakorolhat, még pedig tekintet nélkül arra, vajjon az saját nevében, vagy pedig más szavazatképes részvényesek meghatalmazásából, vagy mint részvényes és meghatalmazott együttesen történik-e.

13. §. Meghatalmazásból képviselni csak szavazattal bíró részvényesek vannak jogosítva. (A meghatalmazások törvényes módon állítandók ki.)

Az alapszabályok 66. §-a értelmében a mérleg a felügyelő-bizottság jelentésével együtt f. é. február 6-tól kezdve az üzleti helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthető és arról a részvényeseknek kívánatra lenyomatok fognak adni.

Figyelemztetés. Azon t. c. részvényesek, kik egyszersmind meghatalmazásból más szavazatképes részvényeseket képviselnek, tisztelettel felkértem, hogy a részvények letébe helyezése alkalmából a nevékre szóló meghatalmazást is beadni méltóztassanak.

MEGVEZMÉNY ELŐFIZETŐINKNEK

ÜSTÖKÖS

ELAP ELŐFIZETŐI
AZ
ÜSTÖKÖS
1/2 évre 3 k. 1/2 h. 2 h. 3 h. 4 h.
1. 12. 8.
Reduzerményes áron kapható

Minden új előfizető, ki legalább 1/2 évre előfizet, teljesen ingyen kapja az 1909. évi teljes füzeti av-tolyamot s az 1909. „Üstökös Albumot“, mely 100 oldalra terjed s művészi képeket tartalmaz.

Utaltványozim:
„Üstökös“ (Urambátyám) kiadóhivatala
Budapest, V., Vaczi-körút 72.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80. K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

958. sorozat Bon 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mű- és kötszerész
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Kötelese ezen utóvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15%, azaz tizenöt százalékos árkedvezményt adni az ered.

F. Bergerand fils,
parisi különlegességek
(óvszerek) gyártmányából. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen, zárt leveleiben küldet k.

Kivágatott az „E. vetéris“-ből. 28705

ÁGY és ÁGY BETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

részletfőrlesztésre

is kapható.

Pfeffermann Imre utóda

GYÁRÁBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Arjegyzéket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Béreltár. Jaulouszinek és nádroletták minden méretben kaphatók.

Erőt és életet

jelent az egyenletes galvánáram alkalmazása az elgyengült szervezet részére. Tudósok és orvosok szaktételek ma már egyetértéssel abban, hogy a galván elektro-mosságban oly eszköz áll rendelkezésünkre, a melylyel az általános ideggyengeséget, reumatus bántalmakat, neuralgiákat, ideges emésztési zavaroakat, álmatlanságot, fofájást, mindféle gyengeségi állapotot, verszegénységet és különböző nőbántalmakat sikeresen lehet küzdeni.

Meg akarja ismerni ezen föltte értékes gyógmódot? Kivánságára szivesen küldjük meg Önnek

ingyen és bérmentve

zárt borítékban könyvünket, minden kötelezettség nélkül és bizonyára hálás lesz irántunk ezen rendkívül érdekes olvasmányért és azon értékes tanácsokért, melyeket ezen könyv tartalmaz.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rendelő-intézet

Bpest, Semmelweis-u. 4. félem. 10/T.

Rendelő órák: hétköznapokon 10-1 óráig és 3-6 óráig. vasár- és ünnepponon 11-1 óráig.

Szelvény egy ingyen könyvre.

910. II/2.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. félem. 10/T.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldenem a „Modern Villamos Gyógmódról“ szóló művet.

Név _____
Cím _____

Nők részére külön női értekezés.

Magyarország legnagyobb cipőraktára

DÓCZI M.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.
tuhlalmozott raktár miatt

kiárusít 50.000 pár cipőt minden árban!

Gyermekcipő:	Kor.
Lakk, szürke vagy pesszószinben. 20-25 számig	2.-
NŐI CIPŐ:	Kor.
Szines házicipők prémmel	3.-
Zergebőr füzös vagy cugos	7.-
Boxbőr	8.-
Chevreaux	10.-
Pesztó bőrrrel 7.50, oroszakkal	8.50
FÉRFICIPŐ:	
Amerikai cipők 10., 12.,	14.-
Borjuborból füzös vagy cugos	8.-
Boxbőrbeli, cugos vagy füzös	9.-
Chevreaux füzös vagy cugos	10.-
Pesztó bőrrrel 8.50, oroszakkal	9.50
FÉRFICIZMA:	
Tiszti-cizma boxbőrbeli	25.-
Bagariabőrbeli, erős talppal	20.-
Hálinából, minőség szerint	13.-

Vidéki megrendelések a leggyelmesebben eszközöltetnek.

20 koronától feljebb bérmentve.

Meg nem felelőt kicserélek.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

?

Szőnyeg-ujdonság!

300/200 cm. nagyságu mindkét oldalon egyforma nyírott Jaquard szőnyeg elpusztíthatatlan minőségben 5 ftt 80 kr. szabott ártért kapható.

Rosenberg és Quitt

női divat, vászon és szőnyeg-ruk nagy áruhaza.

Budapest, VI., Király-u. 32.
(sareküzlet.) 28087

Minden szobának dísz.

Ally áttatott 1895.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6-C.

Házasságot legdiszcrettebben legelőkelőbb körökben igen rövid időn belül köthetnek urak és hölgyek. Ügynökök kizárva. Teljes című levelező Bankháztulajdonos jelleggel a kiadóra küldendők.

Pótvizsgálatra, javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szünidő Tanfolyam” Garay-u. 5. II. 12/a.

Rizike gomba gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcszék, szörpök, szépségi csemegékről kérjen árjegyzéket. Felkalkonzervgyár, Barta József Felka, Szepesm. 28006

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári árban, rézagy 30 frt. Gyermek-ágy 10 frt. Angol vaságy acéllal scironnyal 20 frt. Összecsukó vaságy 3 matraccazal 8.25 legjobb minőségben kapható Weisz I. Bpest. Andrássy-út 77., (bejárat a Rózsa-utca) árjegyzék ingyen. 27980

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Gyümölcsfa, díszfa, rózsaszárgyűzőkkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren. 28465

Amerikai porcellán powder. Az eredeti doboz tetelén „Yes” szócska áll. Kapható: Magyarországon mindenütt. Budapestben, Keckeméti-utca 8. szám. Rakóczi-út 9, szám.

Vasbutor. Rézagy 35 frt, gyermek-ágy 11, összecsukható vaságy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecsukható tábori ágy acélsodronnyal 8.—, sodronnyonát kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/B. Telefon 22-66. 26976

Savanyu-káposztát hasábról mázsánként 18 koronáért, postaiúvegneként 1.90, ecetes-zöldbabot egész és vagdalt savanyított paprikát 2.40 koronáért szállítja Gyümölcskivitel Csongrádról.

Házilag főzött baracklekvárnak különleges birsalma lekvárnak kgj 2.40 mézédés, szilvalekvárnak 1.20, papirhéjűdiót postaszákonként 3.60 koronáért szállítja Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajborokat lefejtve, kölesönbordóban hektóliterenként 40 koronájával, messzina narancsot, citromot, maronit, datolyát, mogyorót és mazsolát postakosaraként 2.40, Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rekord hangversenylemezek legjobbak a világon!
25 cm. mindkét oldalú bejáratú db K 2.50 10 db vásárlással K 2.40 — Grammofonok K 25.— 35.—, 50.—, 300.—
Fonografok Lyra K 7.—
Fonograf hangerek K 1.50 — csakis utánvételre
SCHMUTZER TESTVÉREK gramofon és hanglemez nagyraktárban Budapest, József-körút 26/G Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ingóságokat értékesítő és beraktározó vállalat Békóczi-út 19. bejárat: a Szépkirályi utcából. Készpénzfelleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszert raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Pénzkölcsönt 4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon főfelírtelek, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra J. H. III. helyen 15-60 évig törleszthető. Személyhiteit tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.
HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a

Zálogcédulát, brilliántot, aranyat, ezüdt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-49.—

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépírás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczékkel és más hirdetésünkkel től s más hirdetésünkkel től független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek tere 3 főemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol börgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegok, csillárok. — Telefon 82-13.

**Saját gyártmányú fürdőké-
dők 14 kor-tól feljebb; fűthető
kádak 60 kortól feljebb. Elvál-
lások mindenféle kúszóvízűvek
és házi vízvezeték-berendezése-
ket legolcsóbb áron.**
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselenyi-u.
51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék
ingyen és bérmentve.

**Légszesz és villamos
csillárok** legelőkelőbbben szerezhetőek be **Kucza Sándor** bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9-11.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

**MAGYAR HARZI KANARI
TENYESZDE** Debrecenben. Aki élvezetből őrzi a tenyésztést az vesze igénybe ezen kishirdetést. Nemes faj tenyész him harzi eredetű, avagy tenyész nőtény, mely mind elsőrendű, vagy bármily kanári, mely tenyészéshez jó, madártenyészdében bármikor kapható. Külön az ezébra kismemelt madarak, melyek éneken is a legiszábbak. Most let osztályozva, legkiválóbbak, mert jön már az idő midőn munkához lát a madártenyésztő. Kinek szándéka hat madarat tenyészteni, sziveskedjék most a rendelést megtenni. Mert ha idjében kezdjük a tenyészést, hamarabb értünk jó áldásos eredményt. 1 yonórúten trillázó enekes kanári darabja 7, 8, 10 és 12 frt. Tenyészésre alkalmas nőtények darabja 1.50 és 2 frt. Szállítás a legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva történik.
AGOSTON madartelep, Debrecen, Péterfia-utca 26. szám. A legnagyobb tenyészde és szétküldési intézet.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlo-, szalon-, ural szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegok, függönyök, terítok, csillárok, vas- és rézbutorokban.
GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezéllőt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27658

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománnygyár, Nagymező-u. 46. szám.

+ Soványság + Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telet testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknak nélkülözhetetlen tápszert. Kíthetetlen Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-út 11, II/1.

Automatikus tömegfogó, pakánnyok részére 4 K. egereknél 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egereket fog felügyelet nélkül, időjárás nem befolyásolja, magától működik „Eclipse” svab fogók ezer és ezer svab és ruszi fogható egy éjjel árba 2 K. 40 fill. Mindenholt a legjobb eredmény. Széküldés utánjót mellett. **J. SCHILLER, Wien, III.E. Kegyelet** 6. Számot alismert- és köszönő-levél.

A czimre tessék ügyelni!
VALÓ- di francia különlegességek (óvszerek) csakis **P. Bergueran Fils** leghíresebb párisi gyáros-tölgelönyö- sebben beszerezhetők
Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legrégebb magyar gyermekkönyv
FLÓRI KÖNYVE Irta **BEZERÉDY AMÁLIA.** Huszadik kiadás.
A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megőrizte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékeit, szép képeit. A huszadik kiadás — mellözve a közben készült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvet állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.
Ára füzve 1 K, kötve 2 K. Kiadja a Franklin-Társulat. Kapható **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Elsőrendű SINGER-varrógépeket, nagybani eredeti gyári árban és minden árfelemelés nélkül havi **8-10 kor.** részletre szállítunk 10 évi jótállással.
LÁNG JAKAB és FIA varrógép- és kerékpár-nagykereskedők Főútlelet Budapest VII., József-körút 41. sz. Előüzletok: Baross-tér 4. és Budán: Margit körút 6. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Baracklekvárt kifizető, házilag készült, kilója K 1.70. Szállítja Papp Gedeon szállótelepe, Nagykörösön 5864

Mellékkeresetre tehetnek szert oly vidéken lakó egyének, kik eredeti sorsjegyek eladásával foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Hungaria” jelige alatt Blockner J. hirdető irodájába Budapest, IV., Sütő-u. 6. intézendők.

10 frt havi részletfizetésre a legjobb **zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedüt** ngyanoly árt, mintha kész pénzért venné, kizárólag csakis **REMÉNYI MIHÁLY** elsőrangú nagy hangszertelepés Budapest, Király-utca 58. Árjegyzék és prospectus díjtalan

KWIZDA-FÉLE FLUID: Kígyó-védjegy. Turista-fluid.
Rég bevált aromathas becszesítés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovasok által sikerrel használva elő- és uterősítésre nagyobb turák után.
Egész üveg ára K 2.— Fél üveg ára K 1.20
Kwizda-féle Fluid Valódián kapható a gyógy-szertárakban. — Főraktár: **Tó. 5k József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., Andrássy-u. 26.

Pénzt röglön butorra, zongorára, varrógép-re, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiséreinkbe bizományba beraktározza
Tauber VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

100.000 Most kerül forgalomba Zilichy Ágnes szakácskönyvének 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv írását, hasznavehetőségét. Minden háziasszonynak nélkülözhetetlen. Aki szép kötetben 4.— kor. Megrendelhető: **SINGER és WOLFFNER** könyvkereskedésben Budapest, VI. Andrássy-út 10.

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácszatok, kertkeritesek, keramitlapok, kehlheimi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór épület-bontos vállalkozónál Budapest, Rador-u. 72-74. Flók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Eladó ritka könyv. A 18-ik századbeli Magyarország és vármegyéknek térképei Korabinszky János Máttyástól. Minden mego külön lapon. Teljes példány, használt, jó állapotban. Címje: „Atlas Regni Hungariae Portatilis”. Vételajánlatot kér Baji Imre Kamutkerten, u. p. Békéscsaba. 28441/c

Szász királyság **Technikum Mittweida.** Igazgató: A. Holzt, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépész-mérnök, technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépi-telaboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. iskolai évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

BUTOROK háló-, ebédlo-, szalon-berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegok és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. em. Kázinóy-u. sarok. 20521

VALÓDI FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÖLYAGOK 1 kg-ja 175. 2. 3. 40 K-14. 3 drb. legújabb minták. **STERYL** társaság által legújabb GUMMI-KÜLÖNLEGESSÉG csak szegények kaphatják. **NEUMAYER LIPOT** Budapest, Király-utca 12., Andrássy-út 26.